

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A csökönyös zászlósur.

Budapest, április 19.

(v.) A zászlósurakat bizonyos előkelő higgadság, egy neme az idegességet nem ismerő méltóságos flegmának szokta jellemezni. Az egyetlen kivételt e szabály alól báró Bánffy Dezsőnek hívják. A magyar királyi főudvarmester valóban sem előkelően higgadt, sem méltóságosan flegmatikusnak nem mondható; ellenben idegesnek igenis a legnagyobb mértékben. A főudvarmesteri pálcát káplárbotnak nézi s úgy hadonáz vele, mintha deresre akarná huzni az egész világot. Valami lelte szegény fejét; csak azt nem tudni eddig biztosan, hogy mi. Annyit meg lát rajta a vak is, hogy csökönyös és hogy dühös. Mind a két tünetnek aggodalmas a folytatása: a csökönyösség könnyen válik mániává, a tulhajtott düh pedig tombolássá fajul. Az ilyen kortáni esetek erősen kihívják a lelkiismeretes megfigyelést.

A harag rossz tanácsadó; még rosszabb a bosszuvágy; a legrosszabb pedig az olyan bosszuvágy, amely tehetetlenséggel párosul. Ez idő szerint a tehetetlenséggel párosult bosszuvágy a főudvarmester tanácsadója. Amivel bukása után őt a sors megkínálta, azt az irigylendő állapotot úgy hívják, hogy *otium cum dignitate*. De ő nem kér sem az *otiumból*, sem a *dignitásból*. A főudvarmesteri polcon szinte többez faradozik, mint miniszterelnök korában. Gyújtogat, uszít, cseleket sző, konspirál, zuz, bont. Hol csóvát, hol veres posztót lobogtat; most konkolyt hint szét, majd settenkedik; ma aknákat fur, holnap csakányt forgat. Ilyen az ő *pihenése*. Ezenkívül kötekedik, rikácsol, szidalmaz, gyanúsít, nyelvel, tülekedik. Ilyen az ő *méltósága*. És nem veszi észre, hogy amit véghez visz, az merő bakafantoskodás, amely sehogy sem illik sem a jelenéhez, sem a múltjához.

Akik igazán jóbarátai voltak mindennek, azoktól is hallhatott már elégszer határozott

kárhoztatást e viselkedése miatt. Próbáltak — úgy sejtjük — a lelkére beszélni. Hogy nyugodjék meg valahára sorsában. Hogy tölje el békén és méltóságosan bukását, amelyet meg nem történtté tenni már amugy sem lehet. Hogy aki befejezven hivatását, büszkén félre áll, az három okból cselekszik bölcsen: siettetni multjának tárgylagos megítélését, megörzti tekintélyét és a jövőnek minden eshetőségével szemben pozíciót biztosít magának. Hasztalan volt minden: — báró Bánffy Dezső nem hajtott az okos szóra. Hanem folytatta makacsul, amit megkezdett: fejjel rohant tovább is a falnak. Nem az első fej és nem az első fal ez, ami így szembe került egymással. De eddig mindig úgy volt, hogy a fal jobban győzte a fejnél. Így lesz bizonyára ezentul is. Isten ucsce, kár azért a jó magyar koponyáért.

Kegyelmes ur, ha nem fogadta meg a barátok tanácsát, hallgassa meg hát a mi szavunkat, akik önnek elszánt, de mindig lojális ellenfele voltunk. Hagyja abba ezt a férfiatlan, ezt a gyerekesen durcás kapcaskodást. Nem való az meglett emberhez, amit az ur véghez viszen. Rugkapalózní a másíthatatlan dolgok ellen: vásott fiuknak a tempója ez, nem komoly államférfiaké. Nézze, kérem, ön négy esztendőn tul volt miniszterelnök. Ez elég csinos karriér. És megmondjuk az igazságot: e pálya kiinduló pontjától a végső állomásig nagy és előnyös változáson ment át az ön egyénisége. Gunykacajjal fogadták őt, mikor jött; s hogy elmenjen, valóságos nemzeti földindulásnak kellett bekövetkeznie, melybe kis híjja hogy bele nem pusztult az ifjú parlamentarizmus és az ezeréves alkotmány. „*Crescit eundo*,” — ez volt az ön pályafutása. Ön megmutatta, hogy a tudás minimumával az erő maximuma egyesült az ön egyéniségében. Aki így tudta módosítani saját maga felől a véleményeket, az nyomokat fog hagyni az ország történetében. Nem mondjuk, hogy

mély nyomokat; nem mondjuk, hogy áldásos nyomokat; de *nyomokat*. Öntől ennyit sem vártak. Ez tehát olyan eredmény, amelylyel ön beérheti. Más miniszterelnökök — mint Szlávy, Bittó, Szapáry — ennyivel sem dicsekedhetnek. Hát most álljon szépen félre. Lásza be, hogy aki az idők szekere elé veti magát, azon végig gázol az idők szekere. És értse meg valahára, hogy önre rátette kezét a mult, a jelen pedig nem áll az ön rendelkezésére. A multban voltak önnek főispánjai, a főispánoknak voltak szolgabírái, a szolgabíráknak zsandárai. És önnek mégis meg kellett buknia. Nem akadályozhatták ezt meg sem a főispánok, sem a szolgabírák, sem a zsandárok. És most főispánok nélkül, szolgabírák nélkül, zsandárok nélkül akarja ön a jelent kivetni a nyergéből s a multat visszaállítani? Ha ön ezt lehetnek véli, ezzel a saját kormányzatát bélyegzi meg; mert ha az ön erőszakoskodásait az sem menti, hogy a hatalmat kívánta velük megtartani, akkor ön durva kedvtelésből alázott és nyomorított meg egy egész nemzetet. Avagy nem hiszi ön maga sem, hogy hatalmi eszközök nélkül visszavivhatja a polcot, amelyről ledöntöttek? Am ez esetben az ön erőlködése merő örület.

És vegyen figyelembe még egyet: azt, hogy nincsen párta. Volt, de *nincs*. Ma kevésbé van, mint tegnap volt; és holnap még kevésbé lesz, mint van ma. Az a párt nem az öné, valaminthogy ön sem azé a párté többé. Személyes jó barátokra se számíthaton többé a szabadelvű pártban. Egy részük szégyelli, másik részük szánukozva nézi, harmadik részük felháborodva itéli el az ön ildomtalan, tapintatlan, komolyság nélkül való viselkedését. Hatalmi eszközök nélkül, párt nélkül, barátok nélkül az ön munkája sziszifusi munka. Ön egy elfuserált Dugonics Titusz, aki zuzott testtel mar lent fetreng a sánc mélyiben s onnan fenyegeti a várfal ormán maradt törököt. Hagyja abba,

TÁRCA.

Jeanette vigyázz!

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Goda Géza.

Clarisse ott állt a két gyerekkel a pályaudvaron. A gyorsvonatot várták s mikor nagysokára a vonat berobogott, a kis nevelő azonnal felismerte hivatalbéli utódját.

Csodálatos ellentét volt ez a két nevelő. A kis Clarisse, fiatal, tizenhat éves gyermek, karcsu testű, ruganyos járása. A nézése olyan, mint az öziké. Szőke, finom haja odasimult a feje formájához. Nagy szalmakalapja, melyet két oldalt fehér fátoly tartott össze, még jobban ki-tüntette szépségét. A másik, aki most jött, hosszú, magas alak volt, sűrű hajjal, amelyben itt-ott még sötétebb sárga árnyalatok voltak. Az arca sovány, kissé ráncos is már, a járása pedig típegő, mint a vénülő lányoké. Mikor mosolygott, meglátszottak a nagy, sárga fogai. Nagyon csunya lány volt szegény és vén, de valami kedves vonás mégis volt az arcán, olyas valami, amit a természet könyörületességének nevezhetnénk. Egy kis pihenés a sok csunyaságtól elfáradt szemnek.

— Clarisse Ravet — mutatta be magát a kiesike.

— Oh, nagyon kedves öntől, hogy meg-várt — felelte a csunya leány. — Engem Jeanette Bonnardnak hívnak s ugy-e, ezek itt a mi gye-rekeink?

Clarisse lehajolt a két kis fiúhoz, akiket

kézen fogva vezetett s aztán egy kissé meglökte a nagyobbikat.

— Hát hogy kell köszönni, Pálká? — mondta. — Mondd szépen: Bon jour!

Palika meghajolt, a két kis kezét egy kissé esetlenül tárta szőjjel s aztán azt mondta:

— Bon jour!

A vén, csunya kisasszony is odaguggolt a a gyerekek mellé, először megcsipte az arcjukat, aztán nevetve, boldogan mondta:

— Tiszták. Egész uton féltem, hogy megint olyan piszkos kis malacok mellé kerülök. A jó Isten mégis csak velem van.

Clarisse mosolygott s a kijárás felé kalauzolta Jeanettet és a gyermekeket.

Mikor haza értek, a nagyságos asszony nagyon barátságosan szorított kezét Jeanettel. Meg volt olédve a külsejével. Figyelmébe ajánlotta a két gyereket, megmutatta a kisasszony szobáját, maga kiáltott rá az egyik eselőre, hogy hozzon friss vizet a Jeanette kisasszonynak.

Jeanette letette a nagy madárszárnyakkal diszitett kalapját az ágyra, legombolta a kis mantillejét s a míg a vizet hozták, tiszszér is megcsókolta a két gyereket.

— Ez a Pálká — mondta lesz az én barátom. Ez a kis Georg pedig a fiam. Ugy-e gyere-kek? Jeanette néni szeretni fog, ha jók lesztek és tiszták. Jeanette néni nem szereti a malac gyereket... Nem.

— Oh, vetette közbe a nagyságos asszony, tiszta gyermekek s jók lesznek, szőtfogadók. Igen s a kisasszony szeretni fogja. Ugy-e?

A eseléd hozta a vizet, a nagyságos asszony

pedig miután még megmutatta a Jeanette kis-asszony szekrényét, köszönt s távozott.

Jeanette körülnézett. Kiesi, de csinos szobája volt. Egy kis rendetlenséget leszámítva, pompásan el lehetett lakni benne. A kis Clarisse bőrdíjja a szoba közepén állott, félig megrakva ruhával, apró piros és zöld skatulyákkal. Jeanette kisasszony megmosdott, tiszta bluzt vett magára s aztán kinyitotta ő is a kofferjét.

S most így álltak egymással szemben a távozó Clarisse Ravet és a beköltöző Jeanette Bonnard. Az egyik kirakta a holmiját, a másik csomagolt. A két kis fiú ott lábatlankodott körülöttük, belenéztek a bőrdíjokba s minden skatulyáról megkérdezték:

— Mi ez, kisasszony? Hát ez? — Jeanette felelt. Clarisse szótlanul rendezgette a holmiját. Mindketten érezték, hogy van valami mondani valójuk, de egyik sem akarta elkezdni. Végre is Clarisse szólt:

— Szép korzett, — mondta, miközben felvett egyet a bőrdíj válláról s figyelmesen nézte. Nagyon szép szalag van belefűzve. Jól állhat a hajához.

— Igen, — mondta Jeanette, — mindig rózsaszín szalagot fűzök bele. Önnek, kedvesem, jó ízlése van.

— Madame szereti a külső csínýt. Bizonyos határig.

— Bizonyos határig? Oh én nem vagyok olyan. A tükörbe is ritkán nézek.

— Miért fosztja meg magát ettől az élvezettől? Kérdezte a kis Clarisse nevetve. Lásza, én sokszor néztem magam. Az ember sohasem tudhatja, hogy hol akad szerencséje s itt van

kegyelmes ur, ezt a hiu erőködést. Tegye valahára lehetővé, hogy akik barátai voltak, azok szeretettel, akik ellenfelei voltak, azok tisztelettel őrizték meg emlékét.

BELFÖLD.

Wlassics itthon. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap hazaérkezett és már át is vette a minisztérium vezetését. A miniszter teljesen meggyógyulva, friss egészségben látott hozzá újra a munkához, melytől soká tartotta távol a betegség. Bizonyára az egész ország örömmel látja visszatérni Wlassics Gyulát arra a helyre, amelyet olyan méltóan tölt be és minden kétségen kívül a legszelebb körökben okoz örömet ez a leghitelesebb cáfolata annak a sokféle pletykának, amely a kultuszminiszter hosszas távolléte alatt fel-felbukkant. Igaz örömmel, mely szimpátiával és megnyugvással üdvözljük a Szell-kabinetnek ezt a nagyérdemű és munkás tagját most, midőn újra munkába lép. Reméljük, hogy visszatért egészsége, munkareje állandóan megmarad és most zavartalanul folytathatja nagyszerű, hasznos dologtevését.

Fürdőtvénnyajvasolat. A képviselőház elé legközelebb egy törvényjavaslat kerül, amelynek az lesz a rendeltetése, hogy törvényes oltalomban és támogatásban részesítse a hazai fürdőket s egyéb gyógyító és üdülő helyeket. Mi, akik már ismételt szavaztunk a hazai fürdőhelyek sorsát, skifejtettük, hogy mekkora jelentősége van fürdőink, természeti szépségekben bővelkedő üdülőhelyeink felvirágzásának, örömmel üdvözljük a javaslatot, amelyet a belügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel együtt készítetett, s amelyben sok becses kedvezmény és egyéb helyes intézkedés van a fürdők, gyógyítóhelyek és ásványvizek érdekében. A javaslat főbb rendelkezései ezek:

Az első fejezet meghatározza, micsoda helyek tartoznak a gyógyhelyek közé. A megbízható hazai vegyelemzés szerint gyógyólokra alkalmas ásványos vizűeknek akkreditált fürdők, tényleg gyógyólokra használt tisztá, üde forrászivelt bíró telepek, éghajlatuknál fogva gyógyhatású helyek vannak felsorolva ebben a fejezetben. A "gyógyhely" elnevezés használatát e fölültelek valamelyikének okmányokkal való igazolása alapján az illető törvényhatósági bizottság meghallgatása után a kereskedelmi és a földmívelési miniszterrel egyetértőleg a belügyminiszter engedélyezi. A közrend, közbiztonság fenntartása fölött a törvényhatóság és a gyógyhelytulajdonos meghallgatásával a belügyminiszter rendeleti uton intézkedik. A gyógyhelybiztosi teendőket egy az első közigazgatási hatóság intézkedési és bíráskodási jogával felruházott hatósági közeg bírázhatja meg. E biztosító hatóságot a belügyminiszter rendeleti uton szabályozza. A gyógyterület közegészségügyi szempontból való védelme különös kötelessége a hatóságoknak s ha az ez irányban való törvényes intézkedések ellen a gyógyhelytulajdonos ismételtén vétene, a belügyminiszter a törvényhatóság meghallgatása után a telepet be és zárhatja. A gyógyólok (zene, kórház-díj stb.) szedését a belügyi kormány engedélyezi s e díjak kizárólag a gyógyólok emelésére fordíthatók. A gyógyólok védő-övében belül a közegészség, a telep nyugalmát veszélyeztető ipartelemek, munkahelyek nem engedélyezhetők. Előleges teljes kártalanítás mellett a már meglévő ilyen vállalatok be és szüntethetők. A védő-öv területét a belügyi és kereskedelmi kormány jelölt ki orvos-szakértői vélemény alapján. A gyógyólok épületeinek házadaja az anyaköltségek belső területén való lakosszeirás eredményétől teljesen függetlenül állapítandó meg. A gyógyólokra szolgáló új- és toldalékipételek 30, újból felépített házak 20 év adómentességet élveznek. Az italmérsi engedély kiadásánál a fürdőtulajdonosnak, vagy annak, akit ez ajánl, lehetőleg elsőbbség adandó. Telefonról, táviradról, postáról, vasúti hírdetésről a kereskedelmi miniszter gondoskodik. A gyógyólok tulajdonosait tizenöt évre kereseti, jövedelmi pótdad, községi adó, ipari és kereskedelmi kamarai illeték nem terheli, a vállalat céljaira szolgáló ingatlanok vételénél községi, átírási illeték alól mentesek; ha a teleptulajdonos részvénytársaság volna, a részvénytőke felemelése, a részvények kibocsátása és minden ideigvaló szerződés-okirat bélyegmentes. A földmívelési miniszter a gyógyólok építéséhez, fejlesztéséhez a kincstári birtokokon rendelkezésre álló építési anyagot beszerzési áron adhatja. A gyógyólok fejlesztésére végleges, vagy ideiglenes kasszártításnak is van helye. A védőövön belül fekvő terület tulajdonosai teljes és előleges kártalanítás mellett tűrni tartoznak, hogy ingatlanok a gyógyólok céljaira megfelelő gyolagutak kihasználtassanak. A hazai ipart támogató pénzügyteltek biztosított állami kedvezmények azokra a pénzügyteltekre is kiterjednek, amelyek gyógyólokot tartanak fenn, vagy támogatnak.

E kedvezmények megfelelő módon a megbízható hazai vegyelemzés alapján gyógyhatásuaknak nyilvánított ásványvizekforrásokra is állanak. Mesterséges ásványvíz gyártása, árusítása tilos.

A második fejezet az üdülő-helyekkel foglalkozik. Olyan vidéken, ahol egy-egy üdülőhely létesítése a vidék kereseti viszonyainál, vagy túlnépesedés folytán szociális szempontból is indokolt, a telep szervezése állami feladatnak ismertetik el.

KÜLFÖLD.

Az új nyelvtörvények Ausztriában. Sütik-főzik az új nyelvtörvényeket Ausztriában, töltik várják a nemzetiségközi békét, az osztrák parlament nyugodt továbbmüködését, szóval Ausztria legközelebbi jövőjének biztosítását. Lesz-e ezekben a törvényekben annyi erény, hogy ily csodára képesek, az a jövő titka. Ha valaki úgy megcsinálta azokat, hogy kielégíti velük a cseheket is, a németeket is, azt a világ legnagyobb politikusai közé kell sorolni. De alaposan kétkedünk a sikerükben, sőt sejtjük, hogy csak további zsörtölődésekhez adnak majd anyagot. Bécsi tudósítónk jelenti, hogy mindenütt azt hangoztatják, hogy a nyelvtörvényjavaslatot már kidolgozták s azt a reichsrath legközelebbi ülésén fogják beterjesztetni. Együttal föl fogják kérni a reichsrathot, hogy a nyelv-bizottság megválasztását azonnal határozza el.

Prágából pedig azt jelentik, hogy ott is

tudomással bírnak arról, hogy a nyelvtörvényjavaslat kézen van, csak néhány határozat maradt még elintézetlenül, s ezeket a békítési konferencia tárgyalásaiok a kormány vagy módosítja, vagy elutasítja. Ezzel azonban még nincs az jelezve, hogy a törvényjavaslat lényegére nézve akár az albizottságnak, akár a békítési konferenciának valami döntő befolyása lenne, ellenkezésképpen a kormány a törvényjavaslatot be fogja nyújtani a reichsrathhoz, a nélkül, hogy erről a békítési konferencia tagjait értesítene. A kormány tudatában van annak, hogy a törvényjavaslat felett sem az albizottság, sem a békítési konferencia plénuma nem lenne képes vitatkozni. Körber miniszterelnök már intézkedett is, hogy a nyelvkérdés e faktorok nélkül oldassék meg.

A *Narodny Listy* azt jelenti, hogy a cseh tartománygyűlés ülésénekának berekesztése után egybehívandó békítési konferencia a nyelvtörvény-nyel érdemben nem, hanem csak formális tekintetben fog foglalkozni.

Bécs, április 19.

Kaisl volt pénzügyminiszter ismét politikai beszédét tartott, ezuttal Smichoban. Nagyon peszsimistikusan nyilatkozott a németekkel való kiegyezésről és hevesen megtámadta a németeket, amiért *Schönerer* vezénylete alá állottak. Egyebekben nem helyesli a csehek radikalizmusát, hanem oly obstrukciót ajánl, mint amilyent *Clary* ellen csináltak.

A szultán koncentrált. A szíriai puszták és a Hedzsza arab törzsei eddig meglehetősen laza viszonyt tartottak a szultánnal, sőt sokan közülük még vallás dolgában sem csatlakoztak az ő feltétlen fennhatósága alá. A szultán most ezeket a törzseket szorosabban iparkodik csatolni császárságához. Szíriába és Hedzsába követül küldötte *Szádi Almuajad* basát, hogy a Mekka és Damaszkusz között létesítendő táviró-vonal építésében tárgyaljon. Bizalmas megbízatást is adott neki ezenfelül. A basa tárgyalni fog a szíriai puszták nomád törzseivel, éppugy Hedzsza arab népeivel, hogy a konstantinápolyi kalifához szorosabban csatlakozzanak. *Szádi Almuajad* basát utjában két zászlóalj gyalogság fogja kísélni. Küldetéséhez a szultán udvara nagy reményeket fűz.

Ausztria-Magyarország Kínában. Kandanos elméji publicisták összefüggést keresnek *Ferenc József* király berlini utazása és Ausztria-Magyarország állítólagos gyarmatkéreszt tervet közt. Hivatkoznak a Londonban kiadott *Leikkönyvre*, amely Kínában a nyit ajtó politikáját proklamálja s hivatkoznak gróf *Deymnak*, monarkikánk londoni nagykövetének az aranygyapjas renddel történt kitüntetésére, mint oly mozzanatokra, amelyek arra mutatnak, hogy *Goluchowski* állítólagos kínai tervet Londonban kedvező fogadtatásra találta. Ezek a hírek egyszerű kombinációk, oly következtetések, amelyeknek már premisszájuk hibás. Az osztrák-magyar monarkikánk nincsenek kínai tervet s így a király berlini útja sem függhet össze velük.

olyan is, aki szívesen látja, ha a határokon tul csinosítjuk magunkat.

— Érdekes! Önnek talán vannak e téren...
— Tapasztalataim? Oh elég! Nagyon sok. Lássa, azért kell elmenem, pedig szeretem ezt a két kis csibét. Madame is szeretetreméltó, finom asszony és jól főznek. De...

Clarisse egyház harisnyát dobott a bőröndjébe. Aztán sokáig lehajolt.
— Szünet.

— Megtehetné nekem, édes Clarisse, hogy figyelmeztet azokra a veszélyekre, amelyek reám várnak.

— Veszély? Kérdezte Clarisse nevetve. Önre?
— Nos igen. Ön azt mondta, hogy "de".
— Csak úgy mondtam. Igazán nincs semmi veszély. A gyerekek valóságos kis angyalok, puros, pufók kis angyalok...

Clarisse megint mosolygott. Egy kissé elpirult s aztán hozzátette:

— Hát megmondom. Monsieur a veszedelmes.

— Nem értem.

— Megcsipte az arcomat. Kétszer. És felmondta.

Jeanette egy percig szólanul nézett a leányra, aztán szép csendesen letette a kezében levő korzettet s így szólt:

— Monsieur? Istenem!

— Igen. Veszedelemes ember. Csinos és vakmerő.

Jeanette leült a bőröndje szélére, egymásra rakta a lábát s gondolkodott.

— Azt hiszem — mondta aztán, nagyon helyesen tenném, ha mindjárt elmenekülnek innen. Az ember annyi veszélynek van kitéve idegen helyen, messze a szülőföldtől. Köszönöm, hogy figyelmeztetett. Ha mi, akik a közös

sors terhet viseljük, nem gondolnánk egymással, olyan könnyen elveszitenénk a becsületünket és az ártatlanságunkat.

A kis Clarisse megint lehajolt a bőröndje fölé. Alig bírta a nagy kacagástól.

Hogy még ez is a becsületét félti. Az ártatlanságát. Ez igazán nagyszerű, ez vigjáték.

— De azért, édes kisasszony, nyugodt lehet. Oh kérem az ördögön is ki lehet fogni. Higgye el! Ha az ember erős és állhatatos és ha száz-ezerszer ostromolják is és ha térdre borulnak, ha a csillagokat szedik le az égről, még akkor sem lehet semmi baj.

— Ugy-e nem?

— En mondom önnek, hogy nem. Ne féljen, Jeanette kisasszony. Maradjon csak itt nyugodtan. Ön...

— Igen, én védeni fogom magamat és szegény anyámnak nem teszem meg ezt a szégyent. Oh, Jeanette erős volt. Kitaró a támadásokkal szemben, mint a régi bástyafalak.

Clarisse becsomagolta a holmiját, becsukta a kofferjét s aztán ráult a tetejére. Lógázza a lábát, dörömbölt egy kicsit a bőrönd oldalán, aztán nagyot nevetett s össze-vissza esekolta a két kis gyereket. Mindegyiknek szép kis szent képet adott emléklül, megsimogatta a fejüket s azt mondta:

— Mondjátok szépen: Adieu!

A két kis fiu egyszerre mondta utána:

— Adieu! Adieu!

Este felé aztán elbucszott a nagyságától is, Jeanettetől is és elutazott. Utoljára még odaszólt a vén kisasszonynak:

— Önt nem félttem! Ön erős...

Jeanette magára maradt. A két kis fiut fektették s most egyedül volt a szobájában. Kinyitotta a kofferjét s rakosgatott. Mintha így

mégis volna valakije, aki vigyáz rá. Aztán a bibliáját vette elő, olvasott s közben nagyokat sóhajtott. Felállt s kétszer ráfordította a kulesot a zárra s még meg is nézte, hogy nem vettette-e el. Egy kis rozmaring ázat vett elő a bőröndjéből, azt feltűzte a Szűz Mária képe fölé. A gertyával az ágy alá világított, mikor már a blúzát kigombolta s egy kissé beljebb húzta a függönyt, mikor a fűzőjét csendesen letette a székre.

— Senki — mondta. — Istenem, mennyi kísértésnek van kitéve az ember. Sohasem tudhatja, hogy melyik ágyban hal meg testetül lelkestül.

Már a harisnyáját húzta le, mikor valami zörgést hallott. Egy darabig figyelt. Felállt s a rózsasin szalagos korzettet összébba húzta a mellén.

Csönd.

Jeanette megnyugodott. Lefeküdt s elfújta a gertyát. A sötétség és csend zugása hallatszott körülötte. A sötétbe meredt, nyitott szemmel feküdt az ágyon.

A kis Clarissera gondolt, aki olyan vitézül védelmezte magát, aztán arra, hogy odaát a fő épületben most talán ő reá gondol egy férfi. Egy szöke, erős, szép férfi, akinek nehéz ellentállni, de aki még sem fog győzedelmeskedni ő fölé.

Az öreg, vén leány felült az ágyában. Sokáig nézett a sötétségbe, aztán hallgatott s hogy semmi nesz sem jutott el hozzá, csendesen a szívére tette a jobb kezét s suttogva mondta az esküt.

— Jeanette Bonnard esküszik, hogy...

— Igen, tette aztán hozzá, miközben megfenyegette magát — Jeanette vigyázz!

Új kormány Spanyolországban. *Silvela* újáalakította kabinetjét, amelynek több tagja a legutóbbi időben nagyon is kompromittálta magát, különösen a közigazgatási visszaélések leplezetése körül. A kabinet a régenskirálynak följárlotta lemondását, amelyet a régenskirályné el is fogadott. *Silvela* azután bemutatta az új miniszterek névsorát. Az új kabinet a következőképp alakult meg: elnökség és tengerészet *Silvela*, külügy *Aguilar Campo* marquis, igazságügy *Vadillo* marquis, pénzügy *Villaverde*, belügy *Dato*, hadügy *Azcarraga* tábornok, közoktatásügy *Garcia Aliz*, közmunkaügy *Gasset*. Az új miniszterek este már le is tették az esküt. A minisztertanács dekretumot terjesztett a régenskirályné elé, amelylyel a közmunkaügyi minisztériumot két osztályra osztják és pedig oktatásügyi és munkaügyi osztályra.

A háború.

Budapest, április 19.

Öt hete, hogy Lord Roberts az angol sereg zömével Bloemfonteinben tétlenül vesztel, mi alatt a boerok két jelentékeny győzelmet arattak s most már bekerítéssel fenyegetik ötvenezer főnyi seregét. Már akkor, midőn Oranje fővárosába bevonult, előre lehetett látni, hogy a hadműveletekben, ha nem is ily hosszú időre, de két-három hétig szünet fog beállni. Robertsnek biztosítani kellett további működése hátterét, kiegészítenie főszerelését.

Ezt a szünetelést, úgy vélte mindenki, ki az események folyását némi figyelemmel kísérte, Roberts bizonyára arra is fel fogja használni, hogy a részben még helytelen utakon járó hadműveleteket a kellő kerékághoz hozza. A boer főerőknek visszavonulása Natalból megadta az alkalmat a meddő natáli hadjárat beszüntetésére. Natál a végbement változások folytán elvesztette stratégiai jelentőségét és mellék hadszínelhely lett. Ott a helyőrségeken kívül egy 10—12.000 főből álló kis mozgó sereg elégségesnek volt tartható arra, hogy a gyarmatot védje, a még visszamaradt boerokat foglalkoztassa és őket a háború főszínelhelyébe való közreműködéstől elvonja. Ez a kis sereg a tulnyomó erő által esetleg nyomva, hátrálhatott volna, akár a tengerig. Hiszen Natál sorsa nem Natalban, hanem a főszínelhelyen Oranjeban, dől el, ahová *Buller* 26.000 emberéből két hadosztályt, azaz kerek 16.000 embert lehetett volna bevonni.

Ha Roberts ezt a 16.000 embert Reddersburg tájára irányítja és ott még esetleg egyesíti a *Clemens-Gatare* féle hadosztállyal, úgy ott egy hatalmas 16.000, esetleg 24.000 főnyi sereget összpontosít, amely biztosította volna bloemfonteini hadállásának jobb szárnyát és esirájában megakadályozta volna a boerok betörését, a délkeleti Oranje-terület elárását és a vasutvonal fenyegetését. Ez a seregcsoport végre a Thaba-Nehu és Ladybrand közötti tájra előnyomulva, kiszélesítette volna Robertsnek egy pontra, Bloemfonteinre, megszorított hadállását és 62.000 emberrel két seregben kitűnő csoportosítást nyújtott volna a Winburg felé irányítandó támadó működésre.

Roberts azonban, amint a történekből következtetni kell, mást tervezett. Hadtestének szoros összetartása a Modder folyón Bloemfontein és Brandfort között és *Methuen* hadosztályának Kimberleyből Boshofon át keleti irányban való váratlan irányítása arra mutat, hogy Roberts azt a boer seregcsoportot akarta félkörben megátmadni, amely elsáncolva állott két oldalt a vasutvonalon a Vet-folyó mögött. Roberts e terve teljesen alkalmas lett volna annak a nagy előnynek a kihasználására, melyet a boerok kettészakadása nyújtott, amidőn egyik csoportjuk a winsburgi vasut mellett, a másik akkor még Ladybrand táján volt elsáncolva.

Robertsnek ama mulasztása azonban, hogy hadállásának jobb szárnyát teljesen elhanyagolta, holott azt a Natalban fölszélgező vált csapatok által hathatósan biztosíthatta volna, lehetővé tette a ladybrandi boer csoportnak, hogy portyázó hadviselési próbálkozva, számos kisebb-nagyobb különítménnyel körülrajozza az oldalát és elárassza a délkeleti Oranjet.

A boerok e támadásának hatása előbb lett érezhető, mint *Robertsnek* látszólag már kezdődő támadása a hadállások ellenkező oldalán. És miután működésének éltető útörét, a vasutvonalat, veszélyeztetve, *Roberts* más erők hiányában végre mégis csak kénytelen volt seregéből egy hadosztályt Reddersburgon át kiküldeni, hogy leverje, vagy legalább sakkban tartsa azokat a nagyobb boer csoportokat, melyek Dewetsdorp és a vízművek táján elsáncolva, támaszul, hátbiztosítékul és tartalékul szolgálnak a messze délen portyázó boer különítményeknek.

Ez a kirendelés és az elkerülhetetlenné vált visszahagyása egy jelentékeny erőcsoportnak Bloemfontein biztosítására, *Roberts* kerek 46.000 főre rúgó működő seregének oly foku anadást

vonta volna maga után, hogy a siker jogosult reményével nem folytathatta műveletét. Terve megakadt, ő Bloemfonteinban, *Methuen* Boshofban vesztel, míg a hamarjában berendelt erősítések által a helyzet és az erőviszonyok nem javulnak.

Natalban, a háború mellékszínhelyén, *Buller* folytatja ügyetlenkedéseit egy, most már csak két hadosztályból álló hadtesttel és egy önálló lovas dandárral (*Dundonald*), összesen közel 18.000 ember ütközőállománnyal. A Biggershegy-ségi oldalálásban eláncolt és a Harrismith felé vezető hegyzorosokat megszálló boerok számát talán 10—12.000 emberre lehet tenni. E hadszínelhely egyrészt a magas hegység, a közelgő, zord téli időjárás és *Buller* szerencsétlen keze, másrészt a boerok szokott védekező tétlenkedése ugyszólván kizár minden jelentősebb eseményt. Angol és boer ott valószínűleg sokáig csak farkasszemet fog egymással nézni.

Másként állnak a dolgok Oranje területén. Itt nemokára döntő események következnek be és a jelenlegi nyugodalmasság csak a szélsőségekhez hasonlítható, mely a vihart megelőzi. A boer sereg főcsoportja a vasutmentén áll a Vet-folyó mögött; jobbra Hoopstad-nál egy biztosító különítménnyel, balra egy a bloemfontein-winsburgi orszáugtra előretolt offenzív-szárnyval. Kerek 12 mérfölddel lejjebb, a ladybrand-bloemfonteini és a ladybrand-reddersburgi uton állnak a portyázó hadviseléssel elfoglalt mellékcsoport tartalékai. A multikori hírek Lourenço-Marquesből a boer főcsoport erejét 35.000 emberre tették 90 ágyuval. Valószínűbb azonban, hogy ez a szám az Oranje területén működő összes boer erőkre vonatkozik és hogy ebből kerek 25.000 ember esik a főcsoportra, 10.000 ember pedig a mellékcsoportokra.

Szembem áll a Modder-folyón, Bloemfontein és Brandfort között egy teljes angol hadtest 3 hadosztállyal (VI. VII. IX. számú), továbbá egy lovas-hadosztály (*French*) és egy önálló lovasdandár (*Broadwood*), összesen kerek 30.000 ember ütköző-állománnyal, köztük 3—4.000 lovas. Balra Boshofnál *Methuen* hadosztálya, jobbra Reddersburg táján a III. számú hadosztály áll; mind-egyike kerek 8.000 fő ütköző-állománnyal.

Wepener, Rouxville, Alival-Northot, Bethaniát, Springfontein, egyáltalán a vasúti vonalakat és a megbízhatatlan tájakat *Brabant* tábornok és más gyarmati csapatok szállították meg. De ezek feladatukhoz mérten nagy területre kisebb osztagokban vannak szétszórva és kellő tartalék híján csak megszállásra, de nem nagyobb méretű tábori működésre alkalmasak.

Utban van a Natalból berendelt, e hó 10—12. körül Durbanban hajóra szállt egy hadosztály és az ugyanabban az időben Fokvárosba érkezett egy hadosztály.

Hova fogják ezeket szállítani? Ez *Roberts* haditervétől függ. Lehet, hogy megmarad eredeti tervénél; akkor a Natalból jövő hadosztály vagy a Reddersburg táján levő III. hadosztályt fogja felváltani vagy azt a bloemfonteini csoportnál helyettesíteni. A Fokvárosból jövő hadosztály pedig ehhez, vagy — ezt valószínűbbnek tartanók — Kimberleybe fog menni, hogy *Methuen* csoportját 2 hadosztályra erősítse. E terv sikeres végrehajtása esetén, nagy eredményeket helyez kilátásba, mert maga után vonná a boer sereg elszorítását a bloemfontein-pretoriai működési vonalról és annak betérését a hegységekbe. Hátránya az, hogy az alapul szolgáló stratégiai szándék már kibukkant és a boeroknak idejük volt az ellenintézkedésekre.

Lehet, hogy *Roberts* épp az ellenkező tervre megy át és a boerok hadállását azok bal-szárnyán fogja megtámadni. Ez esetben az utban levő két hadosztályt egyesíteni fog a Reddersburg táján levő III. hadosztállyal, *Methuen* pedig csatlakozik a bloemfonteini csoporthoz. Ekkor beáll az a hadihelyzet, melyet e cikk elején említettünk.

Lehet végre, hogy *Roberts* az ellenség hadállásának áttörésére fog vállalkozni. A boer had-erők föltötte hosszú vonalra terjedt szétforgácsolása szinte kihívja e vállalkozást. A két szárny foglalkoztatása és lekötése mellett a főtámadás ez esetben a winsburgi orszáug mentén történék, későbbi bekanyarodással a vasutvonal mellett álló boer csoport belső, azaz keleti szárnya ellen. Az erősítések helye ez esetben Bloemfontein táján keresendő.

Mikorra várható az erősítések beérkezése rendeltetések helyére? A fokföldi vasutak szállító-képességét nem ismerjük; az bizonyára inkább csekély, mint nagy és ezért feltehetjük, hogy a hadosztályok éle, úgy Natalból mint Fokvárosból, csak 4—5 nap alatt, a végük pedig további 5—6 nap alatt érhetnek rendeltetésük helyére. Ha ott ez alatt megtörténnek a kellő intézkedések ama hadi- és élelmiszerek felgyűjtésére és a szükséges járművek közszállítására, melyek a tábori működésre szánt seregtestek felszereléséhez nélkülözhetetlenek, úgy további 3—4 nap alatt —

összesen tehát 12—15 nap után, április 10—12-től számítva — menetkészen állhatnak e hadosztályok. Altaluk *Roberts* tábori működésre alkalmas hadereje kerek 62.000 ember ütköző-állománya emelkedik.

A boeroknak Ladybrandból szerencsésen megindult portyázó vállalkozása meghozta azt az eredményt, hogy az angolok döntő műveletét legalább két hétre megakasztotta. Ez időt a boerok erejük gyarapítására és állásaik erősítésére fordították. A vasutvonal tervezett megszakítása azonban nem sikerült. Ebből nagyobb baj csak akkor járhat volna az angol seregbe, ha a megszakítás nem csak ideig-óráig, hanem huzamosabb időre, legalább 8—10 napra lett volna fenntartható. A vízművek melletti sikerült rajtaütés *Breadwood* lovas dandárjára, a reddersburgi őrség elfogása, valamint Wepener kis helyőrségének esetleges elfogása, végre Mafeking esetleges bevétel morális szempontból ugyan eléggé sújtó események az angolokra nézve, de a helyzeten lényegesen nem változtatnának.

London, április 19.

Tegnap kétszázötven boer elindult Water-valból Rodézia felé, hogy *Carrington* hadoszlopát föltartóztassa.

London, április 19.

A tegnapi esőzés elárasztotta a bloemfonteini tábornak. A víz elcsodorta a csapatok egy részének sátraát. Egyébíránt a sátrak is kevés oltalmat nyújtanak az időjárás viszontagsága ellen.

Pretória, április 19.

Frónemann boer parancsnok azt jelenti, hogy négyszáz embert a folyón át Alival felé kergetett, több angol katonát elfogott és marháit, szekereket ejtett zsákmányul. A Bethulie melletti vasúti hidat levegőbe röpítették.

Fokváros, április 19.

A Bethulie mellett épült új vasúti hidat állítólag e hét végén adják át a közforgalomnak. Transvaalnak azt az ajánlatát, hogy kölcsön adja Portugáliának azt az összeget, amelyet a Delagoa-ügyben hozott ítélet értelmében fizetnie kell, Portugália köszönettel visszautasította. A transvaali kormány tiltakozni akar a boer foglyoknak *Seent Iona* színelhelyére való deportációjá ellen. *Reits* miniszter kijelentette egy újságíró előtt, hogy a kormány nem hozott határozatot a bányák elpusztítására nézve.

Fokváros, április 19.

A hivatalos lap egy hirdetményt közöl, amely szerint az árubevitel a Fokgyarmatról „az Oranje szabadállam elnevezés alatt ismeretes területre” újból meg van engedve, mivel annak egyes részeit angol csapatok tartják megszállva. (Reuter.)

London, április 19.

Mint a Reuter-ügynökség *Ladysmith*-ből jelenti, a boerok Natalban egyenellenkednek. Kommandók a Sunday-folyó és Dundee között fekvő dombláncolaton vannak szétszórva. A boerok, mivel a Washbank-völgy mentén várják az angolok előrenyomulását, védműveket létesítettek, melyek a domblánc minden pontján lehetővé teszik az ellentámaszt. A boerok főhadiszállása hír szerint *Patikuluban* van 15.000 főnyi sereggel.

Boshof, április 19.

A fokföldi rendőrség egy járőre tegnap délután két óráig fogattal és 200 darab marhával ide visszaérkezett. A járőr egy kis boer osztályt látott, mely azonban visszavonult. (Reuter.)

London, április 19.

A Reuter-ügynökségnek jelenti King Williams-townból tegnapi kelettel: A *Mercury* állítólag azt a megbízható hírt kapta transvaali szökevényektől, hogy Johannesburgban előkészületeket tesznek az ottani bányáknak dinamittal való felrobbantására. A nevezett lap szerint a transvaali kormány ezzel nem akar egyebet, mint rájósztani Franciaországra és Németországra, hogy a külföldi részvényesek érdekében közbelépjenek.

London, április 19.

A haretérről hiányzik minden hír. Ez annak a jele, hogy Roberts csapatjainak előnyomulását készíti elő. A cenzura most éppúgy vizsgálja a hírek továbbítását, mint amikor Roberts Fokvárosból elindult. (N. W. T.)

Hága, április 19.

A királynő ma délután külön kihallgatáson fogadta a boer követség tagjait. dr. Leyds és Müllert, a délafrikai köztársaságok követeit. A követség tagjainak délután két órai értekezésük volt Asser államtanácsossal, amelyre dr. Leyds és Müllert is meghívták.

Hága, április 19.

A délafrikai küldöttségnek a királyi palotában történt fogadtatása alkalmával dr. Leyds és Müllert

beutatták Vilma királynőnek és egy későbbi külső kihallgatásán az anyakirálynőnek is a küldöttség tagjait. A kihallgatás a királynőnél egy negyed óra hosszat tartott. Fischernek és Oranien szabad állam végrehajtó tanácsa tagjának beszédére a királynő kegyesen válaszolt. A küldöttség tagjai igen meg voltak elégedve avval a fogadtatással, amelyben őket a királynő részesítette.

Hága, április 19.

A boer küldöttség illetékes németalföldi államférfiak nyilatkozataiból meggyőződött, hogy nincs semmi kilátás, hogy az európai hatalmakat békekötvetítésre bírhatja. Párisi, berlini és pétérvári látogatás k most már csak pusztá formalitásnak tekinthető. De reméli a küldöttség, hogy Mac Kinley közbenjárását kieszközölheti. Washingtonba akkor utazik majd a küldöttség, a mikor az elnökválasztás körül megindult agitáció tetőpontját éri, mert az afrikai háború is nagy szerepet játszik a választói harcban. A boer küldöttség reméli, hogy a közvélemény kényszeríteni fogja Mac Kinleyt, hogy jelöltsége megmentése végett lépjen közbe a délafrikai köztársaságok érdekében.

New York, április 19.

A New York Herald washingtoni jelentése szerint az ottani hatóságok oly értesüléseket kaptak, melyek meggyőzték őket arról, hogy az Európában tartózkodó boer küldöttségnek egyetlen hatalmat sem fog sikerülni a délafrikai háboruban való közbenjárásra.

HIREK.

Möllersdorf.

Az én gondolatom ott jár Bécs-Ujhely közelében, a Möllersdorfi fegyházban, a hová hat évre — vagy talán mindörökké — eltemették Mattiasch-Keglevich főhadnagyot, a kinek a különös, bus regénye még itt él mindnyájunk szívében. Husvét ünnepén, a mikor Bécs városának a tavaszi naptól sugárzó, szerelmes élettől pezsdülő utcáit jártam, a mikor lépten-nyomon egy-egy jókedvű, asszonyokra kacsintó katonatiszt jött elélem, én mindegyre csak a Möllersdorfi rabkatonára gondoltam, a ki egykor szintén daliás volt és szabad és a kit összerokasztottak egy nagy szerelem sulya alatt.

Egy hír hozta megint közelébb hozzám a szegény rabkatonát, az a hír, hogy a legfelső katonai törvényszék elvetette az ő folyamodását a perújítás iránt. És ugyanakkor azt írták az újságok, hogy Koburg herceg kifizette a felesége váltóit és ezzel a fizetéssel elismerte mintegy, hogy azokon a bizonyos váltókon nincsen hamis aláírás. De a legfelső katonai törvényszék mégis elutasította a Mattiasch-Keglevich kérését, mondván, hogy őt nem annyira váltóhamisítás miatt, hanem azért csukták be, mert szökésével súlyosan megsértette a katonai fegyelmet.

En a katonai büntető-kódex homályos intézkedéseit nem ösmerem. Annyit azonban tudok, vagy sejtsek legalább, hogy hat évi várfogság nem jár a katonatisztnek, ha engedelmelen nélkül elhagyja szolgálatát. Hiszen aki ösmeri a katonai büntetőtörvénykönyvet, engem eligazíthat és megnyugtathat mindenkit, ha csakugyan van benne ekkora büntetés az ilyen bűnre.

Csak hogy nincsen és nem is lehet. Amit tehát az a legfelső katonai bíróság elhallgat, kilátászik a furcsa végzéséből. Kiderül belőle, hogy itt bosszuról van szó, egy igen nagy urat kellett megbosszulni, akin egy kis ember — egy főhadnagyoecska — csuf-ságot ejtett.

Az emberi igazság azonban nem nyujthat segítő kezét az ilyen megtorláshoz. Aki a királyok vagy királyi hercegek testi épsége ellen tör, ám érje őket súlyosabb megtorlás, mint más gonosztevőket, a szerelem és a gonosztevők között azonban van még egy némely különbség és egy igen böcs mondás mondja, hogy a szerelem magában véve nem éppen bűnös érzelm...

Amennyire én tudom, sem a hazai, sem

az osztrák törvények nem tiltják a szerelmet. Sőt a katonai törvények sem. És ha egy kis ember dulja fel egy igen nagy ur családát tűzhelyét, az csak olyan baleset, mintha megfordítva történik...

Volt egyszer egy szép hercegasszony — egy napnyugati, verőfényes szépség, — aki napkeleti szerelemmel beleszeretett egy daliás katonatisztbe. Országról-országra jártak, a táj képe egyre változott, de a szerelmük változatlan maradt. Egy napon azonban közbelépett a „hatóság”: a mesés szőkeasszonyt gyógyító intézetbe vitték, a főhadnagyt tömlőbe csukták. És ti emberek, akik mindezt látjátok, akik magatok is szerelemben éltek, az élet gyönyörűségei után futkároztok, nyugodtan tűritek ezt az erőszakos, ezt a megdöbbentő, ezt az embertelen megoldást?

k. l.

Budapest, április 19.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 15-én új előző és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Ottó főherceg, ki néhány nap óta ágyban fekvő beteg volt, most már lábadozó félben van és néhány nap alatt valószínűleg teljesen felgyógyul. — Rupprecht bajor herceg holnap Bécsbe utazik, hogy Ferenc József királynak megköszönje az aranygyapjas-renddel való kitüntetését. — Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter távollétében a szokásos pénteki kihallgatást e héten Csörgeő államtitkár fogja megtartani.

— Kihallgatás a királlyal. Bécsből jelenti tudósítónk: A király ma délelőtt az általános kihallgatás során gróf Cziráky Béla főtanácsnagot fogadta.

— A hercegprímás Balatonfűrreden. Vaszary Kolos bíbornok hercegprímás dr. Kohl Medárd pápai prelatus társaságában Budapestről Balatonfűrde utazott.

— Királyunk Berlinben. Berlinben már készülődnek királyunk fogadására. A Pariser-Platz Hoffmann városi építészeti tanácsos tervét szerint pompásan fel lesz díszítve. Maga a brandenburgi kapu egyszerű díszet kap; ellenben a kapuval szemben, az Unter den Linden-ut elején egy 33 méter széles diadalív állítanak föl. A diadalíven karzatok húzódnak egy sátorig, amelyben, mint a norinbergi XVI. és XVII. századbeli diadalívnél trombitás zenekar lesz elhelyezve. E sátor fölött rendkívül nagy méretű osztrák kékfeji sán emelkedik. A főépítmény minél két oldalán két aranyozott, virágfüzérrel övezett oszlop van, amelyeket békeangyalok tartanak. A díszítések élénkítéséhez háromszáz báberfa kell.

A városi képviselőtestület ma megszavazta a város feldíszítésére szánt 50,000 márkát. A szocialdemokrata sajtóban már napok óta élénk agitáció folyt e költségek megfizetése ellen és ezért azt hitték, hogy a mai ülésen a szocialdemokrata városatyák tüntetni fognak királyunk látogatása ellen. De az egész tüntetés csak Singernek és egy másik elvtársnak szintelen felszólalására szorítkozott, amely a látogatást a két uralkodó személyes- és magánügyének mondotta. Melyesleges csend támadt beszéde nyomában, annál nagyobb tétsséssel hallgatták a liberális Sachs Hugó beszédét, aki Singer érveivel szállt szembe.

— Országunk szövetségesének látogatásáról van itt szó, ugymond, akivel barminenegy év óta békében és barátságban élünk. Berlinnek nem szabad Budapest mögött maradnia, amely kétszer akkora összeg szavazott meg a német császár fogadására. Singer a képviselőtestület élénk tiltakozása közt újra beszélt, de nem hallgatta senki, elvtársát Ewaldot pedig egyszerűen kikacsagták. Még Kirschner főpolgármester védte a tanács javaslatát, miközben királyunkat mint békefejedelmet ünnepelte, aztán a képviselőtestület 94 szóval 20 ellenében megszavazta a költségeket. Csak a szocialisták szavaztak a javaslat ellen és még egy városi képviselő.

— A walesi herceg utazása. Kopenhágából táviratozzák: A walesi herceg ma délelőtt Kölnön, Brüsszelen és Calais-n át Londonba utazott, ahova holnap este érkezik. A király és a királyi család elkíserte a herceget Roeskildeig, ahol koszorút tettek le Lujza királyné koporsójára.

— A romániai királyi pár Abbaziában. A romániai királyi pár, mint levelezők táviratozza, ma délután 6 órakor Abbaziába érkezett a magyar kor-

mánygőzűsön, melyen gróf Szápáry László flumei kormányzó vitte a házigráda szerepét. Velük jött a román trónörökös és kis fia Károly herceg is. A molón a luxemburgi nagyherceg és neje, Fabiani helytartósági tanácsos, dr. Stanger polgármester, Glax tanár főrdőigazgató és nagy közönség gyűlt egybe a fogadására. Amikor a gőzös bejött a kikötőbe, a főrdő zenekara a román himnuszot játszotta. Károly király köszönetet mondott Fabiani helytartósági tanácsosnak a fogadtatásért és örömet fejezte ki, hogy ismét néhány hetet Abbaziában tölthet. A fejedelmi vendégek ezután lakásukra, a villa Angiolinába mentek. Volosea és Abbazia lobogódiszt öltöttek.

— Jókai ünneplése Párisban. Az Agence de Paris jelenti, hogy Jókai Mór, aki május végén megy Párisba, nagy ovációkban fogják részesíteni. A párisi magyarok máris nagyban buzgólnak azon, hogy a nagy író a francia fővárosban méltón ünnepeljen. A Párisban élő magyar újságírók, a párisi külföldi hírlapírók egyesülete és a francia zsurnaliszták közös bizottságot választottak, amely a nagy magyar író ünneplésének a programját már legközelebb megállapítja. Jókait a pályaudvaron küldöttség üdvözlí majd és az ünneplések központja egy nagy banket lesz, amelyen a Párisban levő magyarokon kívül, a francia és a külföldi írók legelőkelőbbjei fognak résztvenni.

— Ráth Mór állapota. Mint illetékes helyről értesülünk, Ráth Mór állapota ma már éppenséggel nem aggasztó. Igaz ugyan, hogy súlyos idegengeségen ment át, de hetekkel ezelőtt már beállott a gyógyulás, a gyógyintézetet is elhagyta, és most családja körében él.

— A cár Párisban. Párisból táviratozzák nekünk, hogy a kormányhoz közel álló körökben biztosra veszik, hogy a cár, kopenhágai tartózkodása után, meglátogatja a világiaklilitást. E látogatás időpontját még nem tudják, de alkalmasint csak augusztus első napjaiban üdvözölhetik a franciák hatalmas szövetségesüket.

— Az áprilisi nemzeti ünnep. A budapesti tanterületi főigazgató rendelete következtében a fővárosi állami középiskolákban ma ülték meg az áprilisi nemzeti ünnepet. Az egyes tanintézetekben az igazgatók és tanárok tartották az alkalmi beszédet, míg az ifjúság szavallatokkal és énekekkel vett részt az ünnepben. — A VII. kerületi állami főgimnáziumban délelőtt kilenc órakor az ifjúsági dalkör éneke nyitotta meg az ünnepet. Ujházy Tihamér tanuló a Szózatot szavalta. Dr. Váczy János tanár az 1848. április 11-ikének a jelentőségét méltatta. Rudnay Lajos tanuló elszavalta a Himnuszot és végül dr. Cherven Flóris főigazgató hazafias szép beszéddel rekesztette be az ünnepet.

— Erzsébet-sétány. Kolozsvárról jelentik: Kolozsvárt mozgalom indult meg egy Erzsébet sétány létesítésére, amely a fellegrvába vasasson. Iren fő hatást tett a polgárság körében, hogy e célra Lohkovitz herceg Budapestről pénzadományt küldött, marnegy Mayer Ödön altábornagy pedig kijelentette, hogy készséggel becsát rendelkezésre katonai munkásokat.

— Gyerekrök kongresszusa. Rómából táviratozzák: A Gabelsberger-féle gyorsírók nemzetközi kongresszusának tegnapi este tartott ülésén bejelentették Nő alelnöknek kommandátorrá történt kinevezését, amit a kongresszus tagjai nagy lelkesedéssel fogadtak. A kongresszus elhatározta, hogy a kongresszuson az olasz, német és francia nyelven kívül magyarul is lehet felszólalni.

— A debreceni diákkongresszus. A debreceni diákkongresszus, amely április 28-án kezdődik, hatvanhárom magyar diakegyesület kiküldöttjei gyűlnek egybe. A kongresszus főtárgya az augusztusi párisi nemzetközi diákkongresszuson való részvétel megbeszélése lesz és ezzel kapcsolatban tanácskoznak fognak a nemzetiségi kérdéssről, amely a román és szász diákok készülő támadásai révén ismét aktuális lett. Megalakítják ezenkívül a magyar diákszövetséget, a magyar ifjak iparpártoló szövetségét, tárgyalni fogják a magyar gazdasági egyetem kérdését, a diákotthon és a menza-akadémia ügyeit és a diákszámtól érdeklő egyéb kérdéseket. A kongresszus május elsején ér véget, május másodikán pedig a vendégek kirándulnak a Hortobágyra. Április 28-án délután országos fősiskolai vívó- és tornaverseny lesz a fősiskola udvarán. A vívóverseny első díja a debreceni hölgyek értékes emléktárgya lesz, míg a második díj nyertese aranyérmét kap. Április 29-én matiné lesz, amelyen az ifjúságon kívül közreműködnek Jászi Mari, Hercegh Ferenc és Abányi Emil. Április 30-án este diszelszadás lesz a városi színházban, május elsején este pedig tancmulatság a Bika-szállóban. A tanácskozásokat május elsején délután rekesztik be. A budapesti egyetemi ifjúság április 27-én délután indul Debrecenbe, ahol este ismerkedő diszelszadás lesz.

— Tíz éves találkozó. Mindazok, akik az 1889—90-ik évben a pápai ev. ref. főiskolában érettségítettek, felkértemek, hogy a tíz éves találkozó módózatának megbeszélése végett tartózkodási helyüket dr. Sándor Aladár budapesti büntetőtörvényeszkí jegyzővel vagy dr. Hoffner Sándor pápai ügyvéddel közöljék.

— **Pfannenstiel.** Ferdinánd fejedelemnek nem igen van szerencsése a kedvenceire. Bojosev kapitányt, bármint fajt is nemesen érzi szíve, föl kellett kötetnie. Nemrégiben pedig egy másik kreatúrával gyűlt meg a baja. Volt neki egy nagyon bizalmas embere, valami Pfannenstiel nevezetű német, aki miután alaposan megkopsztotta a fejedelmi pénztárat, megszökött Bulgáriából. A müncheni rendőrség most világ-szerte körözi Pfannenstiel urat és pedig nem csupán a pénz miatt, amit elfelejtett visszatenni a kasszába, mielőtt utrakelt, hanem mert titkos aktákat vitt magával s ez idő szerint abban fáradozik, hogy jó pénzért eladja a fejedelem titkait. A kalandorról érdekes dolgokat mond el egy német újságban valaki, aki személyesen ismerte. Azt mondja, hogy Pfannenstiel 1894-től 1896-ig Arberg közelében egy nagy ipari vállalatnál volt alkalmazva. Akkoriban még nem volt nemes ember. Állása nagyon szerény volt s képzetsége fölöttébb csekély. Már abban az időben sokat beszélt hivatalnok társainak arról, hogy Bulgáriába fog menni Ferdinánd fejedelem udvarába. Ezt a hunczegést mindig kinevették, de Pfannenstiel egyszerre igazán eltávozott és azt mondta, hogy Bulgáriába megy. Kis idő múlva híre terjedt, hogy Pfannenstiel, akinek apja mint nyugalmozott erdész most is él Straubingban, egy öregebb báróné befolyására igazán Szófia-ba került a fejedelmi udvarba. Régi barátai ezt szinte lehetetlennek tartották. A szófiai német konzul-ság fölvilágosította őket, hogy a hír igaz és hogy Pfannenstielnek, aki akkor a huszas évek elején volt, a legkülönösebb állása van. Tiszti ruhában jár-kelet a palotában, mellette van porosz, orosz és osztrák rendfelvekkel, tulajdonképpen nincs meghatározott hivatala, de mégis a fejedelem legkedvesebb embere. Befolyása akkora volt, hogy az ő közvetítése nélkül még a miniszterek se tudták a fejedelem elé kerülni. Szófia-ban Pfannenstiel szereplése a legnagyobb csodálkozást keltette. — Szóval: a svindlerekkel peché van a fejedelemnek. Most már talán valami becsület ember után néz.

— **Az idegenforgalom emelése.** A Magyarországi idegenforgalmának emelésére alakítandó országos bizottság szervezése tárgyában az előkészítőbizottság meghívására ma délután a képviselőház egyik üléstermében szűkebb körű előértekezlet volt, melyen jelen voltak: dr. Münnich Aurél, Ráth Péter, Smialowsky Valér és dr. Papp Samu orsz. képviselők, Halmos János polgármester, Rákosi Jenő az Othon és Vési József a Budapesti Újságírók Egyesületének elnöke, Desseffy Arisztid, a képviselőház háznapgyitkára, Székula Gyula vasuti főfelügyelő, dr. Téry orsz. közegészségügyi felügyelő, dr. Preys Kornél min. titkár, Szalatényi Béla menegégyirodai főnök és Szigeti János vasuti titkár. Ludvig Gyula főrendiházi tag, az államvasutak elnökgazdátja és gróf Teleki Sándor orsz. képviselő, akik szintén meg voltak hívva, elutazásuk folytán az értekezleten nem lehetett jelen.

Az értekezleten dr. Münnich Aurél elnökült, aki előadva az értekezlet azon célját, hogy természetű szépségekben bővelkedő országunk idegenforgalmának és az ezzel járó erkölcsi és anyagi gyarapodásnak emelésére az eddig szétszórta munkáldó tényezők egyesítése mellett nagyobb társadalmi akció létesítés-sék, felszólította Smialowsky Valért ebbeli javaslatainak előterjesztésére. Smialowsky behatóan ismertetette azt a szervezetet, melyet a létesítendő országos bizottságnak adni kellene. Szükségesnek tartaná, hogy a kormány, a főváros, a fennálló összes turisztikai egyesületek, a nagyobb fürdők, a kereskedelmi kamarák, a sajtó egyesületei stb. küldjék ki képviselőket a bizottságba, amely azután a vidéken is turisztikai központok létesítése érdekében megfelelő szervezkednék. Smialowsky képviselő előadása hosszabb eszmecserét adott alkalmat.

Rákosi Jenő ezekben helyeselte a felvetett eszmét, de a kérdés parcellázását tartaná szükségesnek; az ország egyes vidékeit külön-külön kellene a külfölddel ismertetni, végül utalt Norvégia példájára, ahol külön törvény szabályozza az idegenforgalmat.

Vési József a kérdés bifurkációját ajánlotta; az idegenek behozatalával párhuzamosan sz. át fürdőink emelése által meg kellene akadályozni, hogy évenként milliókat vigyünk ki külföldi fürdőkbe. Egyébként csak úgy var az akcióit nagyobb hatást, ha azt a kormány támogatna, esetleg a közoktatási, közegészségügyi tanács stb. mintájára országos idegenforgalmi tanácsot létesítene.

Desseffy Arisztid, Székula Gyula és Szalatényi Béla felvilágosítottan Smialowsky reflektált a felvetett eszmékre, és azokat az általa kontemplált keretbe bevonhatónak gondolta. Ráth Péter, aki időközben átvette az elnökséget Münnich Auréltól, köszönetet mondott az előadónak, és azt javasolta, hogy a Smialowsky képviselő javaslatát sokszorosítsák, küldjék szét és egy utabban összebevárdó nagyobb körű értekezleten hozzanak végleges határozatot. Az értekezlet a javaslatot elfogadta.

— **A kedélyes feyház.** Európa legkedélyesebb feyházai közé tartozik a *genfi feyház*, amelyben királynéknak gyilkosa, Luccheni van elcsukva. Nemrégiben Luccheni merényletet követett el a feyház igazgatója ellen s néhány nappal erre megszökött az övével szomszédos cella lakója. Most megint hét rab-

nak sikerült megugrania a kétsésgykvül nagy szakértelemmel igazgatót intézetből. *Perrin*, a feyház igazgatóját felelősségre vonták, amiért a cellák ajtait nyitva hagyta. Perrin így mentegőzködött:

— A rabok nem akarták, hogy becsukjam, hát nyitva hagytam...

Azt beszélik, hogy egy elbocsátott ór, akit azonban ideiglenesen még meghagytak állásában, kellemtelenséget akart okozni az igazgatójának s egy éjjel az összes cellák ajtait nyitva hagyta. Szerencsére az egyik rab értesítette a dolgról az igazgatót, akinek különben másnap furesa megtépetésben lett volna része, ha az összes cellákat üresen találja. A bosszúálló ór persze azonnal elcsapták.

— **Sötétség.** Talán tíz esztendeje lehet annak, hogy a szegedi rendőrség egy híres jónót tett ártalmatlanná — Szegedre nézve tudniillik. Mert azóta már bizonyosan valahol másutt szerzi meg magának a kalácsot. Azért volt híres, mert előkelő nagy praxisa volt. Csupa ur dárma kereste meg, néha sorban állottak a kis külvárosi ház előtt a hintók s szép asszonyok csipkés szoknyája söpörte föl az udvar sarát. Budapestén egész csomó jónót volt s bár tilos a merserségük, még az újságban is hirdetik a praxisukat. (Éppen mint a privát detektívek. Ez is tilos foglalkozás, de azért a legnagyobb nyilvánossággal dolgoznak a leltított urak.) De messze mögötte vagyunk Berlinnek ebben a tekintetben. Ott burjánzik csak igazán buján a babona. A lakosság minden rétegében van praxisa a kártyavetőknél, jóskoknál — s mivel hogy ilyenformán ez a mesterség a leghálásabbak közé sorozható, ezer és ezer asszony, férfi adja rá a fejét. Legutóbb mi is hírt adtunk egy híres jónót, aki egy szegény varróleányt megölt s aztán kiöszött mindenéből. Valami italt adott neki, aminek az lett volna a rendeltetése, hogy félmillió márká teremjen belőle a lány zsebében. Miután ez a gyilkosság kiderült, a rendőrség elérkezettnek látta az időt, hogy körülnezzon küssé azok között a paraziták között, akik az emberek butaságára építik föl az egzisztenciájukat. S elremitő eredményre jutott. Berlinben több ezer a jövendőmondó, kuruzsló s csak egy berlini újság husvéti számában hetven olyan hirdetés volt, amiben olyas foglalkozásnak ajánlják föl tudományukat a publikumnak. Persze egymásra licitálnak. Az egyik még a bírósági ügyekben is ad fölvilágosítást, a másik minden nyavalyát gyógyít, a harmadik jótáll arról, hogy biztos számokat ad a lutrira. Most valószínűleg egy kis tisztogatás lesz a porosz fővárosban, azonban nehéz egy nap alatt kitépni a gyomot, amit évtizedek hanyagsága nevelt annyira. Ezért talán jó volna, ha a mi rendőrségünk is hirdelen végét vetné Budapestén a kuruzslásnak, kártyavetésnek. Addig tudniillik, amíg bir vele.

— **A párisi kiállítás.** Párisból jelentik, hogy az osztrák főbizottság disztérmeben, amely a király mellszobrál volt disztér, tegnap nagy fogadó estélyt adott *Exner* főbiztos feleségével és leányával. A nagy számmal megjelent vendégek között volt gróf *Wolkenstein* nagykövet, *Auerperg* herceg és dr. *Baernreiter* volt osztrák miniszter, a központi bizottság részéről báró *Rothschild* főkonzul, *Eder* és *Skala* udvari tanácsosok, *Förster* osztályfőnök, báró *Buchmann*, báró *Borny* ikerdöntanócos, *Wiener* miniszteri tanácsos, *Müller* osztálytanácsos, *Spetzler* altengernagy, *Benk* szobrász, sok idegen kiállítási biztos és a kiállítás francia vezetőségének képviselői, továbbá számos osztrák nagypáros és az osztrák kolóniának sok tagja.

— **A tanulmányut.** Most már igazán itt az ideje, hogy operett írjanak a tanulmányutról. Tessék elolvasni az itt következőket. A főváros mérnöki hivatala megtervezte a sertesközvágóhidat. A tervek meg voltak rajzolva, de nem mertek belefogni az építkezésbe. Tanulmányutra küldtek egy bizottságot. Mi lett a tanulmányut eredménye? Az, hogy előbb a berendezést változtatták meg, ami 84.000 koronába került; most meg a hűtőkamrákat változtatták meg, ami viszont csekély 106.000 korona költséget okozott. A tanács persze megszavazta ezeket az újabb költségeket is.

És mennyibe került a tanulmányut?

— Egy elűnt és elfogott rablógylkos. *Zürich*-ből táviratoztak nekünk a N. W. *Tagblatt* útján, hogy *Witikonban*, *Zürich* mellett, a rendőrség két embert fogott el, akik négy esztendővel ezelőtt Magyarországon rablógylkosságot követtek el s azóta mindenfelé hasztalanul körözték őket. Közlebbi adatok még hiányzanak.

— **Gyűjtés a templomokban.** *Bogdanovics* Lucian budai szerb püspök mezengette a Szamaritanus egyesületeknek, hogy a budapesti szerb templomokban a kórházi szegények felszerítésére templomi gyűjtést rendezhessenek. A szerb templomokban a gyűjtés a görögkeletiek virágvasárnapján lesz. A budai egyházban *Petrovics* Szilárdné és *Nedelykovics* Velimáné, a pestiben pedig *Ivanovics* Istvánná vázlik,

— **A karrier véges-vége.** A Schossberger cénnek volt egy nagyon csinos fia könyvvezetője. *Kronfeld* Jenőnek hívták. Remek kis bajuszka volt s nagyon ur modora a felekkel szemben, akik megfordultak az irodában. Ez volt vagyona, de az aztán nagyon szépen kamatozott. Főnöklet szerették s amikor bevonult egy éves tűzérőnkéntesnek, az iroda gondoskodott arról, hogy katonáknál is a cég tekintélyéhez illendően reprezentálja a régi nagy firmát. Az egy esztendő után tiszti vizsgát tett s mivelhogy nem igen volt kedve ahhoz, hogy visszamenjen a nagy könyvek közé, aktiváltatta magát. Mint katoná, egyszerre rangbéli ember lett, minden szalonok kedvence s a csinos fiatal tiszt annyit pénzt költött csupa gazdag ur komániákban, hogy azt már a legmesszebb menő fizetésemelés se bírta volna ki. Kijárt a versenyekre, drága hölgyismeretségei is voltak s végre is megesett az aminek jönnie kell minden ilyen rozoga alapokon épített gavallér pályán, a főhadnagy sikkasztott. Aztán egyszerre beteg lett, szabadságot kért s elment Bécsebe. Onnan tovább s ma már Amerikában mossa az edényt valami nagy vendégloben vagy pincérkedik valami lebuiban. Erről azonban a katonaságnak hivatalos tudomása nincs még s ennek tulajdonítható az, hogy még mindig kutyatnak utána. A hivatalos lap mai számában is megemlékezik róla ilyenformán:

1867. A budapesti cs. és kir. hadbíróság a katonai büntető eljárás 337. §-a értelmében ezenem föl-szólítja *Kronfeld* Jenő cs. és kir. 11. számú hadosztály tűzérőnkénti főhadnagyot, ki 1896. évi január 11-én mödli-bécsi szabadság helyéről a sikkasztás büntetének elkövetése után és adósságok viaszahagyásával megszökött, hogy e hirdetmény közzétételétől számított kilencven nap alatt, az ellene elrendelt haditörvényszék előtt annál is inkább megjelenjen, mivel meg nem jelenése esetén a tárgyalás és ítélethozatal, törvényszerűen távollétében fog vérbemenni. Budapest, 1900. évi április hónap 13-án. Popp Jenő százados-hadbíró, vizsgálóbíró.

Itt van a karrier véges-vége.

— **A főltámadt halott.** Oroszországban esett meg az alábbi eset. Nincs benne semmi ördögűsség, ámátor való igaz, hogy egy halott támadt fel benne. Két évvel ezelőtt egy *Sztepanics* *Sztepan* nevű pétervári milliomas hírtelen eltűnt. A rokonság azt sejtette, hogy *Sztepanics* szerencsétlenségnek lett áldozata s nem nyugodott addig, amíg a bíróság holtá nem nyilvánította. A holtá nyilvánítás után felbontották az öreg milliomas végreárlését, melyet azonban az öreg fia különböző okok alapján megtámadtak. Az egyik *Sztepanics* László avval érvelt, hogy atyja az utóbbi években agyalágyult volt, a másik pedig a végrendeletben megnevezett özvegytől akart visszapereálni ötezer rubelt, avval a megokollással, hogy az asszonynak viszonya volt az apjával s így erőszakolta ki a hagyatékot.

A minden oldalról megtámadott végrendelet azonban sem így, sem másként nem maradt érvényben, mert egy szép napon felámadt az öreg. Visszavért Pétervárra s a báluló rokonságnak elmondta, hogy egyik barátjával déli *Khinában* utazgatott s azért nem tért vissza, mert tudni akarta, hogy milyennek a nevető örökösök. Most, hogy ezt a kíváncsiságát sikeresen kielégítették, egyszerűen felbonja a végrendelet intézkedéseit s annak a hölgynek, akit meghurokolt, tízezer rubelt rendel, a többi pénzt pedig majd csak magányosan fogja elkölteni.

S ugy van most, hogy a halottaiból föltámadt *Sztepanics* *Sztepan*, venségére szörnyű uri módon él és tudatosan szórja a pénzt. Minden kopeknél arra gondol, hogy most ime azt is megtanulja, hogy milyennek a síró örökösök.

— **Házasság.** *Seiden* József erdélyi földbirtokos eljegyezte *Schlesinger* Aranka kisasszonyt, *Schlesinger* Lajos leányát, Pécsről.

Heimfeld Nathan, a *Heimfeld* Nathan fia utódai huszli nagykereskedő cég főnöke eljegyezte *Gelber* Franciska kisasszonyt, *Gelber* Mózes pozsonyi háztulajdonos leányát.

Dr. *Klein* Mór szegedi orvos eljegyezte *Pereltis* Aliz kisasszonyt, özvegy *Pereltis* Károlyné leányát Budapestesen.

Manheim Mór adai kereskedő eljegyezte *Ungár* *Hermína* kisasszonyt Budapestről.

— **Rómából Párisba automobilon.** *Rómából* táviratozták, hogy *Orsini* Lina hercegnő tegnap reggel onnan automobilon elindult Párisba a kiállításra. A hercegnő, aki Róma egyik ismert sporthölgye, csak a mechanikusát vitte magával.

— **Baleset.** Sulyos baleset érte ma délelben *Deutsch* Sándort, az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosát. A tőzsdetancsok üléséről jövet a bérze-épület második emeletén megbotlott és elbukott. Többen segítségére siettek és bevitték egy szobába, ahová csakhamar megjött dr. *Adler* Zsigmond orvos, aki *Deutsch*ot megvizsgálta és konstataulta, hogy alsó lábára két helyen eltört. A mentők ezután kötetek alkalmazták a törött lábra s Károly-körút 8. ezam alatti lakására vitték a betegot.

— **Megtagadott végítesség.** Megirtuk, hogy Szabó László volt országgyűlési képviselő tegnap Zentán meghalt. Az elhunyt római katolikus vallású volt és családja a halálesetet a római katolikus plébánián is bejelentette. De a plébános megtagadta a végítességet és kijelentette, hogy nem hajlandó az elhunytat egyházi szertartással eltemetni. A megtagadás oka az volt, hogy Szabó László, aki különben hitbuzgó katolikus volt, néhány évvel ezelőtt másodszor nősült s ekkor kötött polgári házasságát nem áldatta meg egyháziilag. Erdekös, hogy Szabó László képviselősége idején egyike volt az egyházi politikai javaslatok heves ellenzőinek szokatlan nemiszavazata meg. S most, hogy egy küzdelmes élet viharai után örök pihenőre tért, a kegyetlen sors háborúságot idézett föl hült teteme körül. És földi maradványait kitagadta kebeléből az a vallás, amelyért annyit küzdött életében. Családja nem akarta, hogy halottját egyházi kíséret nélkül temessék el és a szabadkai református lelkesítők kérték fel az egyházi szertartás ellátására. Az elhunytat a református egyház szertartásai szerint ma el is temették.

— **Árvíz.** Eszéről írják, hogy ott a Duna már kilépett medréből és az alsó városrészt elöntötte. Az ár nagy kárt okozott különösen a fakeskedőknek, kiknek úbe rakott tüzelőfáit mind elhordta. A szomszédos Drávát is megdagasztotta az utóbbi napok esőzése s a Duna magas állása visszaszorítja vizét, minek következtében a Dráva-menti vidék, nevezetesen Kis-Dárda teljesen víz alá került. Vukovári, Illok, Karlócán is kisebb-nagyobb kárt okozott az árvíz. Most Zimony városát és környékét fenyegeti az árvíz veszedelem, mert a Zimony és Belgrád alatt összegyűlemlő Tisza, Dráva és Száva vize nem folyhat le olyan gyorsan a Duna szűk szorosán, a Kazánon keresztül. A Duna Zimonytól egész Pancsováig előntötte az összes szigeteket s a part mentén fekvő Borecs községet is, melynek lakosai Zimonyba menekültek. Valóságos tenger képét nyújtja a Duna Zimonynál. A megnövekedett Száva is sok kárt okozott a magyar és szerb partokon. Az árvízveszedelem bízhetőleg egy-két nap múlva el fog múlni.

— **Szembekötösi revolverlövésekkel.** Fournel, blancardei kereskedőgyűnök néhány nap óta a kórházban fekszik átlótt homlokával. Szembekötösi játszott a feleségével és az anyósával. A két asszony szőlította fel erre a különösen felkötött számára való játékra Fournelt és Fournel leült egy székre. Az asszonyok aztán oda kötötték a székhöz és bekötötték a szemét. És mikor ez megvolt, akkor két revolverlővést intéztek ellene. Az egyik golyó a homlokát sértette meg, s arra volt még annyi ereje, hogy a székkel együtt, amelyhez kötve volt, felugorjon és segítségért kiáltson. A szomszédok összesereglettek és a két asszonyt elfogták. Azok pedig még akkor is gúnyolták a szerencsétlen férjét és a szomszédokat.

— **Az indikrét telefon.** A kolozsvári Nemzeti Színház párisi vendégzerepléséről mi is megemlékezünk. Most kiderült, hogy a hírből semmi sem igaz és csupán a nagyváradi telefon indikrécioja folytán jutott a vidéki lapokból a fővárosi újságokba. A telefonos kisasszony indikréciojának a története igen érdekes. A Nagyváradi Napló szerkesztősége időnkint ki szokott cserélni egy-egy érdekesebb hírt a Tiszántul című nagyváradi napilappal. A híreket telefonon szokták átadni egymásnak és többször megtörtént, hogy az illető szenzáció egy harmadik nagyváradi napilapban is megjelent. Persze a helyi szenzáció ezzel elvesztette szenzációs jellegét. Mivel kézzel fogható bizonyosság nélkül a telefonos kisasszony mégsem akarták megvádolni, a Nagyváradi Napló és a Tiszántul ötletes módon tette próbára a telefon titoktartását. Halász Lajos, a Nagyváradi Napló szerkesztője megállapodott Baranyi Istvánnal, a Tiszántul munkatársával, hogy éjjel felcsengeti a Tiszántult és egy szenzációs hírt közöl vele telefonon, melyből semmi sem igaz. És Halász hétfő éjjel azt telefonozta, hogy a kolozsvári színház a jövő hónapban kimegy Párisba és ott két hónapon át a Gymanse színházban fog játszani, főképp népszínüveket. Először a Cigány kerület színe a címszerében Szentgyörgyi Istvánnal. Az előkészületek a párisi kirándulás ügyében teljesen befejeződtek és Lukács Béla ma sürgőnyözött is ez ügyben Bölöny József intendánsnak. A hír pedig, amelyet sem a Nagyváradi Napló, sem a Tiszántul nem közölt, tegnap reggel fényleg megjelent — a Nagyváradban. A Nagyváradi utján pedig belekerült a fővárosi lapokba is. Az egész esetet ma bőven megírja a Nagyváradi Napló. A mi első szavunk — írja többek között — a bocsánatkérés Bölöny Józseftől, a kolozsvári Nemzeti Színház intendánsától, akinek ezzel a képtelen hírek közvetett világgá bocsátásával talán kellemetlenséget okoztunk...

— **Artézi magyarság.** Egy olvasónktól kapjuk a következő sorokat.

„Ezt a mellékelt cédulát egy artézi vizes üvegről huztam le. A bakteriológiai intézet véteményét tartalmazza. Szeretném tudni, milyen nyelven van írva, mert noha öt nyelven beszélek, nem tudtam kiolvasni az értelmét.

Ime:

Tekintetes
Artézi forrásvíz vállalatnak Budapest.

Bakteriológiai vizsgálatra ádatott — jelzés szerint az artézi forrásból származó szénsavval telített ásványvíz. — egy üveg viz bakteriológiai vizsgálatát megjelvén. Ezeknél fogva a vizsgált vizet bakteriológiai szempontból kitűnőnek kell minősíteniük.

Tisztelettel

egy előfizető.

Mi azt hisszük, hogy ez — artézi nyelven van írva...

— **Pusztító tüzek.** Tegnap Bártfa-Ujfalu nagy részét pusztította el a tűzvész és ma két helyről érkezik ehhez hasonló borzasztó katasztrófa híre. Sátoralya-Ujhelyről táviratozta tudósítónk: *Bodrog-Olasziban* ma erős szélben tűz támadt és a falu nagy része elhamvadt. A tűz gróf Lónyay Elemér kastélyában két gazdasági épületet pusztított el.

Lőcséről táviratozta tudósítónk, hogy *Leibicon* ma huszonnégy lakóház és nyolcvanhat csűr égett le. A veszedelem gyújtogatás folytán keletkezett. A gyújtogatással egy falubeli embert gyanúsítottak, aki megszökött a tűz keletkezésékor. A hatóságok gyorsan intézkedtek és a gyújtogatót *Fopradon* elfogták.

— **Egy érdekes almozódó halála.** A minap meghalt Lausanneban egy ember, aki valamikor közvértársaságot alapított. Giovanni Trenea volt a neve; Mentonban született, amely város akkor még a monacoi fejedelemséghez tartozott. Treneát a negyvenéves forradalmi mozgalmak arra buzdították, hogy kikiáltssa Mentonban a köztársaságot, s hűvelel kijelentesse, hogy a monacoi fejedelem nem uralkodik felettük. Trenea nem akart elnök lenni a köztársaságban, csak a nemzetiség parancsnokságát vállalta el. 1860-ban Mentont Franciaországához csatolták. Trenea áttért a protestáns hitre, s olasz állampolgár lett. De még akkor sem szűnt meg álmodozni, s még 1870-ben is nagy érdeklődéssel várta a német-francia háború végét, remélve, hogy még az ő köztársaságának is felvirrad valaha. A franciákat megverték, de azért Menton mégis francia terület maradt. Trenea visszavonult Svájcba, ahol a minap örök nyugalomra tért.

— **A wiesbadeni orvosi kongresszus.** A belgyógyászati kongresszus e hó 18-ától 21-éig tárgyal Wiesbadenben Jaksch R. párisi tanár elnöklése alatt. A múlt évi kongresszuson *Korányi* Frigyes tanárt bízták meg egyik főtaggyal: a *tüdőlob kezelésének* előadásával. Dr. Jaksch rövid beszédrel nyitotta meg a kongresszus tanácskozását. Tiszteletbeli elnöknek felkialtással dr. *Korányi* Frigyes egyetemi tanárt választották meg, aki megkezdte előadását. A tudós orvostanár behatóan ismertette a felvetett kérdést, kimerítő részletességgel tárgyalta a *tüdőlob kezelésében* lévő régebbi és újabb eljárásokat, felhívta a figyelmet az újabb időben elhanyagolt érvágás jelentőségére s kiterjeszkedett a legújabb kor nagy horderejű tudományos vívmányának, a *szermungyógyomló* alkalmazására a *tüdőlob gyógyításában*. Javaslatot terjesztett a kongresszus elé, amelyben szakértőket egyesítette a tanácsból a célból, hogy a *tüdőlobnak* egységes gyógykezelését tervszerűen megalkassák. Az egy óráig tartó előadás nagy figyelemmel hallgatták. A javaslatot egyhangulag magánváltatta a kongresszus. A kongresszusnak második főtagja: a *szívelhártya*lóból vizsgálta az *egyéb megbetegedésekhez*, melynek előadóját *Litten* tanár Berlinből. A kongresszus, melyen Németország legkiválóbb orvosai részt vesznek, nagyon élénk. Magyarországot dr. *Korányi* Frigyes tanár és dr. *Benedikt* Henrik egyetemi tanárság képviselik.

— **Életmentő rendőr.** Tegnap este a Ferenc József-rakparton több gyerek játszadozott a Duna partján. Játék közben az egyik gyerek, *Antal* Béla hordár hat éves Béla nevű fia megcsuszott és beleesett a Dunába. A megdadt hullámok gyorsan tovaragadták a kis szerencsétlent, játszópajtásai pedig remülten futottak szét, segítségért kiáltozva. A sikoltozásra odaesiet *Markó* József rendőr és meglátta a hullámokkal küzdő fiúcskát, habozás nélkül utána ugrott. Erdőteljes karokkal szelte a hullámokat és csakhamar elérte a faldokló gyermeket. E közben csónakon utána ezveket és mindkettőjüket partra szállították. Ott a derék rendőr az összegyűlt közönség élénk éljenzése közben adta át a megmentett fiúcskát a halálra remült apának.

— **Megjutalmazott tanítók.** A Tatai és Komáromvidéki Takarékpénztár 300 koronát küldött *Lőrinczy* György komárommegyei tanfelügyelőnek, hogy azokat a tanítókat jutalmazza meg, akik a magyar nyelv tanítását és terjesztését körül legbübb buzgalmat tanusították és a legnagyobb sikert érték el. A tanfelügyelő tegnap osztotta ki a jutalomdíjakat az érdemes tanítók között, akik közül *Hauke* Nándor alsó-
szallai bánvatelepi igazgató-tanító 100 koronát, *Kisfa-*

lady Mihály környei tanító 50 koronát, *Takáts* Olga kecskédi óvónő 40 koronát, *Borosszky* Erzsébet orosz-bányai óvónő 30 koronát, *Szabó* Margit szemerei óvónő 30 koronát kapott.

— **Felöltötött szobrok.** Az a művészeti cenzura, amely Németországban a Lex Heinzeval akarta megbénítani a művészi ihlet szórnyalását, megszült a maga reakcióját. Ez a reakció humorral és szatírával is dolgozik. Nürnbergben történt meg a következő eset, amelyen most sokfelé kacagnak. Seykauf műkereskedő kirakata élé valósággal zárandokol egy-két nap óta a közönség. És aki a kirakat elé kerül, nem állhatja meg, hogy legalább el ne mosolyodjék. A kirakatban ugyanis egy egészereg klasszikus szobrocskát halmozott össze a műkereskedő és ezekre a szobrocskákra mindenféle ruhákat adott. A Vénusokra szoknyát, a Herkulesekre nadrágot.

— **A newyorki munkaslázadás.** Az a munkaslázadás, amely a newyorki vízművek körül kitört, most már diplomáciai jegyzékváltásra adott okot. Washingtonból táviratozta, hogy arra a fenyegetésre, hogy azokat az olasz munkásokat, akik a zavargásban résztvettek és az utolsó év folyamán jöttek Amerikába, visszaküldik Olaszországba, az olasz nagykövet kemény tiltakozást adott át a külügyminisztériumnak. A nagykövet az olasz kormánytól ma kapott instrukciók alapján kijelentette, hogy az olasz munkások ellen tervezett eljárás *törvénytelen* és ellenkezik az Amerika és Olaszország között fennálló szerződésekkal.

— **Új szer a kopaszág ellen.** A *Journal Hygienique* szerint egy Richema nevű hollandi orvos ötven százalékos tejsav-oldatot használ a kopaszág ellen. Először egy alkohol- és éter-keverékkel dörzsöli be a fejbőrt, ami által zsirtalanítja azt, aztán pedig tejsavval dörzsöli be. Eleinte fáj a bőrörzsölés, ezért tehát vazelin-bedörzsölést is alkalmaz. Állítólag föltétlen sikerre vezet a kúra.

— **Öngyilkos kereskedőség.** *Demeter* László rendőr ma éjjel a Városligetben egy úri külsejű fiatalember holttestére bukkant. A halott halántékán lösebb volt, kezében pedig revolver, amelyből egy golyó hiányzott. A rendőr jelentést tett az esetről a főkapitányságnak, ahonnan az inspekción tisztviselő a rendőrvosszal együtt kiment a Városligetbe. A rendőrvosszal megállapította, hogy az öngyilkosság fél tíz óra tájban történt. A halott zsebeiben egy névjegyet találtak, rajta ez a név volt: *Donát Leo*. A névjegyre a következő pár sor volt írva ceruzával:

Kívánom, hogy a boncolás ne ejtessen meg rajtam és ha lehet, Német-Palánkán temessenek el. Szüleim már értesítve vannak privát. Lakom Nagymező-utca 32. szám alatt. Üzlet: Kaledéy, Király-utca 27-ik szám.

A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos tényleg *Donát Leo* kereskedőség, aki Kaledéy Mór Király-utcai bórkereskedésében volt alkalmazva. Azt azonban, hogy miért lett a szerencsétlen fiatalember öngyilkossá, eddig még nem sikerült kideríteni. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Halálosz.** Kolozsvárról táviratozta: *Özvegy* gróf *Schneinits* Gyuláné, született *Nemes* Ilona grófnő, számos jöteknysági egyület elnöknője, ma meghalt.

— **Versenyboncolás.** Néhai *Aradányi* Lajos, a kórhóronatan volt tanára alapított tért versenyboncolás jutalmazására. A versenyeket már 19 év óta tartják, még pedig úgy, hogy a kórhóronatan tanárság felbontja a holttestet, a versenyben résztvevő hallgatók leírják a boncolás leletét s mellékelik a körismert jelítés levélét s azt a kórhóronatan tanárnak bírálat végett átadják. A tanár egy hét múlva bemutatja a legjobb munkát, felbontja a jelítés levélét, a többi pedig elégeti. A verseny holnap, e hó 20-án délel 12 órakor lesz a Mária-utcában levő halottasházban. A boncoláson jelen lehet minden hallgató.

— **A nyomor öngyilkosa.** *Hlavics* Ferenc 63 esztendőssze alszalosságny ma dében a Harsfa-utca 23. számú házban levő lakásának pincéjében felakasztotta magát. Mire észrevették, már halva volt. A szerencsétlen öreg embernek már huzamosabb idő óta nem akadt munkája: nagy nyomorban élt s ki akarták tenni a lakásból. Ez keserítette el annyira, hogy öngyilkossá lett. Holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Vesztett kutya Újpesten.** Nagy riadalom volt a napokban Újpesten. Egy vasúti hivatalnok kutyaia hirtelen megvesztett; a gazdáján kívül megmarta annak két gyermekét s azután eliramodott. Ijedten menekültek előre a járókelők s a beteg állat kóborlása közben még négy embert harapdalt meg. A kutyát végre elfogták s az állatgyógyító intézetbe vitték, ahol két nap alatt a veszetségs tünetei között elhunlt. A betegnek most naponként berándulnak gyógykezelés végett a fővárosba.

— **A Dunáról.** A földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a Duna Passautól Steinig apad, Bécsben 154, Pozsonynál 402 centiméternyi magassággal csekélyelt aradt. Komáromban 487, Budapestnél 496 centiméter (apadás 19 centiméter). Budapestől Gombosig apad a víz, innen lefelé egész Orsovaig csekély aradás mutatkozik.

(x) **Vásároljon osztályországot** *Lukács* Vilmos bankháznál Bpest, V., Fűrdő-u. 10. Ara egy egésznek 12 kor., 1/2-nek 6 kor., 1/4-nek 3 kor., 1/8-nak 1 kor. 50 fl.

A fokozatos felelősség.

— Operette. —

London, április 18.

Buller és Warren tábornokoknak tegnapi közöltett jelentéséből az tűnik ki, hogy Buller Warren híbatatja a spionskopi vöröség miatt, Warren pedig Thorne-Croft ezredet okolja, aki saját szakállára rendelte el a visszavonulást. Roberts mind a három tábornokot hibáztatja, de legelső sorban Bullert, aki nem tudott magának tekintélyt szerezni.

Roberts vezér:

Buller tábornok! mondja meg tehát: Spionskopnál mért verték el magát?

Buller tábornok:

Vezér ur, csak ne nézzen így reám! Dühöngjön inkább Warren kollegán ...

Warren tábornok:

Hogy én hibáztam?! Megüt a guta, — Hát Thorne-Croft ezredes kutya?!

Thorne-Croft ezredes:

Vén intrikus, — átlátok a szítán. — Megmondom, ki számár? — Smith kapitány!

Smith kapitány:

Engem még senki helyben nem hagyott. Legyőzték, igenis, Brown hadnagyot!

Brown hadnagy:

Spionskopnál csak egy volt a hibás: Részeg káplárom, Plumpudding Tamás!

Plumpudding káplár:

Jelentem assan, — mindez rémregény, — Egy volt a marha: John, a közlegény!

John közlegény:

A végzet volt mindennek az oka, — Különb is nem vertek el soha!

Az angol közvélemény:

Nyugodt vagyok, — Clío márványba véd: Spionskopnál a boer kapott verést!

— Függöny. —

Tilos az asszony!

Most már valóban bús az angol,
Most már a szíve is beteg,
Sivár a táj, melyen barangol,
S kietlen, óh, a rengeteg!
Mit bánják ők, a búr ha támad!
Verését sem vennék zokon;
Egész más okból ül a bánat
Ma minden angol homlokon.
Még Ladysmith várába csukva
Sem volt rossz kedvük oly konok,
Mint most, midőn a táborukba'
Ah, nincsenek már asszonyok!

Mert attól, kit senki se gátol,
Ki úr az angolok felett,
A hadsereg tábornokától
Megjött a szörnyű rendelet;
S nyomozni fogják este-reggel,
Az éj sütje bármi mély,
Hogy jár-e még a hadsereggel
Akármiféle nőszemély.
Mert, mely vesztét okozta soknak,
Mely oly megrögzött, oly konok;
A szörnyű pecht az angoloknak
Ők hozták, ők, — az asszonyok!

S az angol tábor szerte széledt,
És ágyu szól, és hull a vér;
Meghalnak sorra, mert az élet
Az asszonyok nélkül mit ér?
Mit ér az angol közlegénynek
A föld, a bánya és a kincs;
És az, hogy mátló fogva tényleg
Azt mondják róla: „párja nincs?”
Reménye nincs; az izma petyhüdt,
Kedvetlen, fáradt és konok;
Robertet így verik meg együtt
A boerok és — az asszonyok.

— kó.

FŐVÁROS.

(*) Adókövetés. A fővárosi adókövető bizottságok holnap, a hó 20-ikán, a következő helyrajzi számú házakban összeirt adókötelesek III. osztályu kereset-adó-javaslatait fogják tárgyalni: Az I. kerületben (Krisztinaváros) 659—802/6. hrszámig a meghívottakét; a II. kerületben (Viziváros) 3141-től végig; Országút 8268/71—3380 hrszámig; a IV. kerületben 221—231 hrszámig; az V. kerületben az első bizottság 751—777 hrszámig; a második bizottság 971—999 hrszámig; a VII. kerületben az első bizottság 4705—4724/a. hrszámig; a második bizottság 2521—22—54—57/34—2653 hrszámig; a IX. kerületben 8768—8811 hrszámig a külön meghívottakét.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Vigszínház. A Phédra mai előadása úgy szólván mása volt a tegnapiak. A színház nézőtere megtelt és lelkes taps fogadta Jászai asszonyt első jelenésekor. A közönség valósággal csodálta a fényes művész nagy alakítását és tetszésnyilvánításával nem egyszer akasztotta meg az előadást. Az ünnepes a felvonások végén viharos tapokban és számtalan kihívásban ujt meg. A klasszikus előadás zajos sikerében osztozkodott a többi szereplő is.

** Kettős szereposztás a Népszínházban. A Népszínház igazgatója, Porcsolt Kálmán, körlevelet intézett ma a színház egész művész-személyzetéhez, amelyben arról értesítette, hogy minden a Népszínházban ezután színrekerülő új darabot kettős szereposztásban fognak betanulni. Az igazgató ezzel okolja meg ezt az intézkedést, hogy utóbbi időben gyakrabban megtörtént, hogy egyes megbetegedések alkalmával meg kellett változtatni a műsort s az ilyen darabváltozások éppoly kellemetlenek a színházra, mint a közönségre. A kettős betanulás tehát a darabváltozások mizériáán akar segíteni.

** A mánáskaszinó és Jászai. Ez alatt a cím alatt a Magyar Színpad a következő érdek színházi intimistát mondja el a Vigszínház tegnapi Phédra-előadásáról:

A mánáskaszinónak rendes bérlete van a Vigszínházban. A méltóságos nagy urak a parkett jobb oldali első sorának a felét bérlék és ezeket a jegyeket a mánáskaszinó méltóságos nagy urai tegnap délelőtt visszaküldték a Vigszínháznak.

— Tessék a jegyeket eladni, a kaszinó tagjai nem jelennek meg Phédra előadásán.

Ez volt az üzenet a visszaküldött jegyek mellé.

De volt még egy második üzenet is. És ez így szólt:

— Valahányszor Jászai Mari fellép a Vigszínházban, el lehet adni a jegyeket, mert a kaszinó Jászai fellépésére nem fog elmenni!

Igen, ezt üzenték a méltóságos nagy urak a mánáskaszinóból ...

... A Magyar Színpad ennek a közlésének azt bocsátja előre, hogy teljesen hiteles forrásból meríti, a miben semmi okunk sincs kételkedni. A dologra magára, amely eléggé beszél magamagáért, nagyon kevés a megjegyezni valónk. Mindössze ennyi: valamennyi arisztokrácia közt a legmagasabb a művészet arisztokráciája. Ebben az arisztokráciában is Jászai Mari — fejedelem-asszony. Nagyságából semmit sem von le, ha a mánáskaszinó emberei távolmaradnak az ő felépéseiről, éppúgy mint a hogy egy hajszálnyi sem nő, ha az urak ott vannak. A mánáskaszinó magamagát tiszteli meg, ha a nagy magyar tragikának tapsol.

** Kopácsy Juliska Bécsben. A bécsi An der Wien-színház új igazgatósága és Kopácsy Juliska között, mint egy bécsi újságban olvassuk, szerződési tárgyalások folynak, amelyek már közel is állanak befejezésükhöz. E hír szerint tehát Kopácsy Juliska lenne az An der Wien-színháznak operett-pimadonnája a jövő színházi évadban.

** A Magyar Színház premierje. A Magyar Színházban, mint már többször említettük, e hónap huszonegyedikén, szombaton, lesz a bemutatója Messenger: Veronka című operettjének, amely a kilencedik újdonsága a színháznak ebben az évadban. A darabhoz, amelynek címszerepét Ledofsky Gizella, a Magyar Színház kiváló szubrett-pimadonnája kreálja, a színház új díszleteket és korhű jelmezeket készített. Az operet szereposztása ez:

Florestan — Ráthonyi, Coquenard — Sziklai, Agathe — Margó Zselma, Helene de Solanges — Ledofsky Gizella, Ermerance — Sz. Szilasi Rózsa, Lustot — Fűréd, Seraphin — Rózsakegyi, Denise — Inkei Gizella.

A Messenger-operettból pénteken délelőtt tartják meg a jelmezes főpróbát a nyilvánosság teljes kizárásával, csupán a sajtó meghívott képviselői előtt. A bemutató előadásra előjegyzett jegyeket a titkári hivatal holnap, csütörtök estig tartja fenn.

** Velence. A lagunák városa miért népesült meg 1500 év előtt, milyen erények tartották annyi századon át a tengerek urává, milyen rémuralom alatt nyögött s mit nyuit most az odaözönlő turista-sokaságnak: ezt mondja el Dessewffy Arisztid Velence című darabjában, amelynek ma este volt a bemutató előadása az Uránia-színházban. Elmondja ezeket a szemléltető eszközök segítségével; kép, zene, ének és kinematogramm sorakozik a magyarázó szó uralma alá. Az első felvonás Velence jelenlegi képét és életét adja. A második felvonás a Canale grandeot s palotáit, a harmadik felvonás Velence templomait ismerteti. Nagy sikere volt a darabnak. Különösen tetszett a színes képek művészi kivitele. Negy hatást keltettek a velencei táncok és gondolatutazások mozgóképei, valamint a zenei és énekkari részek. A felolvasók most már nem szavalnak, hanem ügyesen, hangulatosan olvasnak, mint az intelligens cicerone. Dessewffy poetikus és érdekes munkája bizonyára kasszadarabja lesz az Urániának.

** Népszínház. Holnap, péntektől fogva a Népszínház előadásai 1/28 órákor kezdődnek. Holnap a Kis szökevény kerül színre Hegyi Arankával és Kürty Klárával, szombaton pedig uira a Csillag fia. Vasárnap délutáni előadásra Mader Raul és Pásztor Árpád operettje, a Kadétkasszony van kitűzve, amelynek ez lesz a huszonegyedik előadása. Vasárnap este a Szökött katonát adják elő.

** Pálmay Ilka Abbáziában. Pálmay Ilka, mint nekünk Bécsből táviratozzák, ma Abbáziába utazott, ahol egy művészesten működik közre. A diva onnét visszatérve, Párisba és Londonba megy.

** Rostand betegsége. Edmond Rostand, a Cyrano de Bergerac és a L'Aiglon szerzőjének a betegsége olyan komoly természetű, hogy az orvosok operációt fognak rajta végezni.

** Színésznők ékszerel. Vaskos kötetet lehetne megfűteni azoknak a nőknek a neveivel, akik nemcsak művészetükkel, hanem ragyogó ékszereikkel is fényt kölcsönöznek a színpadnak.

Azoknak, akik a színésznők ragyogó kincseit néma bámulattal nézik, első sorban Patti Adelinát lehet megemlíteni. Hatnyutakát kétszázötven ezer márkáértékű, csillogó-villogó ékszer díszíti. Van neki többek közt egy nyakéke. Monte-Carlóban szerezte valami orosz ötvöstől, s csak maga ez a nyakék száznyolcvan ezer márkát ér. Ezt csakis a színpadon használja.

Látogatásai alkalmával sem igen fukarkodik az ékszerrel. Azt írja egy berlini lap, hogy testvérek között is megérnek ezek az ékszerek valami százötven ezer márkát. Van Patti Adelinának egy kedvenc kis ölebe, a neve: Boul. Ezt is feldíszítette egy „nyakékkal”, amelynek az értéke csak ötezer márká.

Schrott Katalinnak, a híres bécsi színésznőnek is vannak körülbelül háromszázezer forintot megérő ékszerei. Utána említhetjük Pálmay Ilkát, akinek remek igazgyöngyei vannak. Ezeknek értéke legalább is egynevegyezer forint.

Sarah Bernhard nem szereti a gyémántot, de annál jobban az igazgyöngyöket. Van is neki remek gyűjteménye s a rossz nyelvek azt beszélik, hogy volt idő, amikor a zálogházas kétszáz ezer frankot adott rájuk. Az isteni Sarah babonás vágygyal szereti a szmaragdot is — a benne levő titkos erő miatt.

Berthes kisasszonynak, a párisi nagy opera csillagának szintén mesés ékszerei vannak, nem kevesebb Rájane asszonynak, akiről azonban azt mondják, hogy csak sok és nagyértékű ékszere van, de valamennyi izléstelen.

Garlenko orosz operanékesnő volt az, aki először használt ragyogó, virágalku fülönfüggőket, amelyeknek remek a színhatásuk. Ma már az összes amerikai és orosz színésznők utánózzák. A francia színésznők értenek nagyon jól ahhoz, miképpen válasszák meg az ékszereket a színek hatásának szempontjából, így: Jane Hédvig, Cléo de Mérode. Az előbbinek ékszerei bámulatos raffinéciával vannak összeválogatva, az utóbbinak a gyöngyei világhíretek.

A német színésznőknek, mint például Sorma Ágnesnek, Gross Jennynek nincsenek éppen — színházi értelemben — nagyértékű ékszerei. Panaszkodnak is a német ékszerészek — a gavalérokra.

** Városligeti Színkör. A Városligeti Színkör, amely a husvét ünnepnapokon rendezett előadásaira szépen megtelt, vasárnap ismét két előadást tart felére leszállított helyekkel. Délután félnégykor Goldstein Számít adják Feld Mátyás felvételt, este hétkor pedig Szigeti József kitűnő népszimfája, A vén bakancsos és fia a huszár körül előadásra Nemeth Józsefnek, a Népszínház kedvelt komikusának vendégfellépésével. — Feld Zsigmond igazgató a Városligeti Színkör ezidei szezonjára Szabados Lászlót, a kecskeméti színház volt titkárát szerződtette titkárnak.

** Paraszti-műkedvelők. Az Udán pusztán fölállítandó népkönyvtár javára 22-iken paraszti-műkedvelők előadják A falu rosszát. Az előadást Szabó Mariska prólogja nyitja meg, a záróbeszédet Fass Ignác tanító tartja.

H. Novák Irén Kolozsvárt. Kolozsvárról írják, hogy H. Novák Irén asszony, a kolozsvári Nemzeti Színház új naivája tegnapelőtt mutatkozott be Sudermann *Pillangóesata* című színművében, amelyben Rózsikát alakította. A kitűnő fiatal művésznőt úgy a közönség, mint a sajtó nagy lelkesedéssel fogadta s a lapok egyértelműleg konstataják, hogy a Gerő Lina asszony távozásával megüresedett szerepkör mindaddig árván állott a kolozsvári Nemzeti Színházban, most azonban H. Novák Irén asszony van hivatalba régi jogaiba visszaállítva.

H. Novák Irén asszony tegnap másodszor a *Három testőrben* lépett fel, mint Liza s művészi játékával a közönséget éppen úgy elragadta, mint első este, a *Pillangóesatában*.

Műkedvelő-előadás az Urániban. Az országos nőképző-egyesület vezetősége április 25-ikén az Uránia-színházban műkedvelői előadást rendez. *D'Artagnan* ez alkalomra új korrajzát, *József nádor* és korát adják elő a műkedvelők.

A Budai Dalárda Pozsonyban. A Budai Dalárda az idei pünkösdkor Pozsonyba megy, ahol Bellovis Imre karnagy vezetése mellett játékokra célra hangversenyt fog adni.

Munkások előadása. A nádasi gyár felügyelő és munkás személyzetének olvasó egyesületéből alakult műkedvelők táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendeztek az olvasó egyesület könyvtára javára. A műkedvelők nagy sikerrel adták elő *Az évszázad mátkáját*. A következő szerepeket arattak nagy tetszést: Répászki Anna, Hammerstein Erzsébet, Csicsur Szerén, Hammerstein Mimi, Neuhöfer Anna, Mitterbach István, Neuhöfer Ernő, Répászki József, Ersek Adolf, Humentyánszki András.

A német császár és öt fia. A német császár mindent megtesz a maga kedvére drámaíróiért, akik közé első sorban egy bizonyos *Lauff* ur tartozik, aki mellest kapitány is egy német tüzérezredben. A nevezett *Lauff* ur a császár megrendelésére egy *Vasfog* című *Hohenzollern*-drámát írt, amely a tavalyi *Weissenhof* díszelőadásokon került először színre a császár által rázolt díszletekkel. Ezt a drámát természetesen a berlini udvari színház is besorozta a műsorába s a darab a napokban a császár parancsára újra színre került. Az előadásban nemcsak a császár maga jelent meg, hanem elvitte magával öt idősebbik fiát is. Az öt kis császári herceg, természetesen, nagy érdeklődést keltett a nézőtérben s inkább őket nézték, mint a császári drámaíró darabját.

Uj olasz operák. A neves olasz operaszerzők szorgalmasan dolgoznak új dalműveiken. *Puccini* most egy *Maria Antoinette* című történeti operát ír; *Mascagni*-nak egyszerre két operája is van munkában: a *Dunóhő Loránt* trilogiája és a *Vestílea*; *Giordano* Bruno pedig most fejezi be *Róma királya* című dalművét.

Operaelőadás a Telefon Hírdőzőkben. A Telefon Hírdőzőkben ma este a Magyar Királyi Operaházban színpadon *Prófeta* előadása lesz hallható. A *Prófeta* az előadásra az uton is felhívjuk a Hírdőzők előfizetőinek figyelmét, mert Operaházunk két vendégművésze P. Bartolucci Viktória asszony és Signorini Ferenc ur is fellépnek benne. Az Operaház előadása után érdekes híreket olvastat fel a szerkesztőség, majd még *katonai* és *cigányzene* lesz hallható a kagylókon keresztül 11 óráig.

Nóra otthon marad.

München, április 19.

Méltóztatnak emlékezni, hogy Ibsen Nórát az utolsó felvonás végén, odalent becsapja a kapuajtót. A színpadon csak egy puffadás hallatszik s aztán... igen, aztán Nóra otthagya a gyerekeit, az urát, a házi tűzhelyt. Elment megjavulni, vagy vezekelni. A jó Isten tudja különben, hogy hova ment. Most, mint örömmel értesülünk, Nóra visszatért, azaz, hogy el sem ment hazulról.

Irodalmi körökben rég ismeretes dolog, hogy Niemann-Ranbe Hedvig, ez a kitűnő művésznő, már régen expialta a ki nem engedszett publikumot avval, hogy a darab végén nem megy el hazulról. Mindaddig azonban az volt a közfelfogás, hogy a művésznő a maga észjárása szerint alakította Ibsen darabjának a befejezését, most azonban hiteles adatokkal bizonyítják, hogy Ibsen maga tette meg ezeket a koncessziókat a művésznőn keresztül a publikumnak. Hogy a dolog csakugyan így van, azt Ibsennek Laube Henrikhez intézett következő levele bizonyítja:

München, 1880. február 18.

Igen tisztelt igazgató ur! Ön azt írja, hogy darabom a befejezése miatt nem mondható színműnek. De édes kollégám, hát olyan nagyon fontos az, hogy minek nevezhető valamely darab? En azt hiszem, hogy a drámai kategóriáknál nincs is nyúlósabb anyag. Annál bizonyos, hogy darabom ezzel a befejezéssel is szinte páratlan hatást keltett Koppenhágában és Stockholmban. Nem meggyőződésből, hanem egy északnémet impresszárió kívánságára módosítottam darabom utolsó jelenetét, amelyet elő megeléve küldök önnek, smből azt láthatja, hogy a darab hatásos csak elrontom, ha másként fejezem be, mint eredetileg.

Kitűnő tisztelettel

Ibsen Henrik.

A módosított Nóra.

Nóra: ... Hogy a mi együttélésünkben házasság is lehetne. Isten veled. (El akar menni.)

Helmer: Nos — menj hát! (Megragadja a karját.) De előbb, utóljára nézd meg a gyermekaidet! Nóra: Erössz! Nem akarom! Nem tudom!

Helmer (a balfelől a ajtó felé vonja): Meg kell őket nézned! (kinyitja az ajtót s suttogva mondja) Látod; aluszak, esendesen. gond nélkül. Reggel, ha felébrednek, az anyukat hívják és — nem lesz anyjuk.

Nóra: (remegve.) Nem lesz anyjuk! —

Helmer: Mint ahogy neked sem volt.

Nóra: Nem lesz! (küzködik, aztán ledobja az utításkáját) Oh, önmagam ellen vélekzem, de nem tudom elhagyni őket. (Leroskad az ajtó előtt.)

Helmer (örvendezve, de lassan): Nóra!

(Függöny.)

MŰVÉSZET.

□ **Műtárlat Nagyváradon.** Magas művészi színvonalon álló műtárlatra készülődnek a nagyváradiak. Az ősszel fog megnyitni s rendezésére Bihari Sándort, a nagyváradi születésű kitűnő festőművészt nyertek meg. A tárlatra meg fogják hívni a legkiválóbb magyar művészeket.

□ **Pázmány Péter és Verbőczy István szobrai.** Szobor számára kevés olyan hely van a fővárosban, mint a Kossuth Lajos-utcaól a Klotild főhercegnő két palotájáig húzódó térség, amelyen szimmetrikus helyzetnél fogva, két szobrot lehetne elhelyezni. A két hatalmas barokk-stílusú palota pompás építészeti hátteret képez, különösen olyan szobornak, amely szintén a késő renaissance művészeti stílusában van megalkotva. Ekként a király által a nemzetnek ajánlott tíz szobor közül, melyek számára amugy is oly nehezen találunk helyet, szinte magától kínálkozik a két Klotild-palota elé *Pázmány Péter* és *Verbőczy István* szobra. Mindkettőnél a helyi vonatkozás is érvényesül, a mennyiben a Pázmány által alapított egyetem jó ideig az egykori Kuria épületében volt, másfelől pedig az ország legelső bírósága, melynek egykori feje Verbőczy volt, hosszú időn át ott székelt. Pázmány Péter szobra voltaképpen az egyetem központi épülete elé való, de ott nincs alkalmas hely a szobor számára. Ez indította *Ponori Theuerer* Emilt, a tudomány egyetem rektorát arra, hogy memorandummal járuljon a kormány elé, melyben Pázmány Péter és Verbőczy István szobrát a Klotild-paloták elé javasolja felállítani.

□ **Műtárlat Abbaziában.** Húsvét ünnepén műtárlat nyílt meg Abbaziában *Adelaide* luxemburgi nagyhercegnő védnöksége alatt. A kiállításra képeket küldtek: báró *Ransonnet* (magyar mágusok arcképei, tájképek), *Jerichan* dán festő (hatvan tájkép), *Crucies* mindentféle technikában készült műveket, *Librov* Leo, *Glax* kisasszony; szobrokat: *Haas* báróné, *Peterson* fiumei orosz konzul a cár lovasszobrocskáját. A kiállítás 29-ig marad nyitva.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Deutsch Antal gazdasági évkönyve.** *Deutsch* Antal, a *Pester Lloyd* főmunkatársa, a neves gazdasági szakíró, kiadta az elmúlt esztendő gazdasági fejlődésének az évkönyvét. A munka bevezetésében a szerző visszatér az elmúlt század gazdasági történetére. A tartalmas kötet, amely német nyelven jelent meg, méltóképpen sorakozik az eddigi évkönyvek mellé és a külföld előtt becses ismertetője a magyar gazdasági világnak.

EGYESÜLETEK.

(A magyarországi hírlapírók nyagdíjintézetének) folyó évi április 29-ére kitűzött közgyűlését az idén is közös ebéd követi. Az ebéd az *István főherceg*-szálló első emeleti termében lesz.

(Széchenyi-Társulat.) A Széchenyi-Társulat a hó 17-ikén ülést tartott. A felolvasott jelentésből kitűnt, hogy a társulat kulturális működése mind nagyobb területeit ölel fel. Már a folyó évben 83 nyári menhelyet tart fenn. A menhelyek ez évi fenntartási költsége 32.000 korona, amelyből 18 ezer koronát a társulat és 14 ezer koronát az érdekelt községek fizetnek. Azonkívül a társulat ez évben 5000 koronát a magyar nyelvet sikerrel terjesztő tanítók jutalmazására és vandorkönyvtárak gyarapítására fordít. A társulat a Nemzeti Kaszinó által tett alapítvány kamataiból vásárolt emléktárggyal díszelőkét, *Schlauch* Lőrinc nagyváradi püspököt tüntette ki. Az emléktárgyat legközelebb küldöttség adja át a bíboros püspöknek.

(A műegyetemi kör matinéja.) A műegyetemi kör ifúsága vasárnap 22-én délelőtt fél 11 órakor a Vigadó nagytermében matiné rendez. A rendező bizottság mindent elkövet, hogy vasárnap matinéjával a műegyetemi kör mulatságait újabb megkedveltesse a közönséggel. A matinéon Amón Margit a Népszínház primadonnája kaszinó közreműködik. Meghívót közzétesen küld a rendezőbizottság, amelynek irodája Kerepesi ut. 17. sz. alatt, a II. emeleten van.

(Röszgyűlés.) A budapest VI. és VII. kerületi kisdobozodók egylete ma délután 5 órakor tartotta a terézvárosi kaszinó termében az évi rendes közgyűlést, *Dittrich* Károly elnöklése mellett. Ifj. *Zetner* Ede titkár előterjesztette évi jelentését, mely szerint a múlt évben beiratkozott az egyesület ovodába 367 gyerek. Az egylet törzsvagyona 118.008 forint, Kőr. segélyoirányzat 1900-ra: bevétel 11.116 korona, kiadás 6650 korona. Minután az elnökségnek, pénztárnaknak, számvizsgálóknak a felmentőnyit megadták, a választmányt kiegészítették *Andréti* Anzelmével és dr. *Zelinger* Vilmmossal.

SPORT.

□ **Football-match.** Vasárnap match küzdelem lesz a berlini válogatott csapatnak a csömöri-uti pályán. A csapat a *Magyar Athletikai Klub* és a *Műegyetemi Football Klubbal* küzd. A délelőtti match kezdete 10 1/2 órakor, a délutáni 4 órakor. A matchre erőv. tesen érvényes és külön-külön váltható jegyek lesznek.

□ **Derbycrackek a Freudenauban.** *Pilatus* és *Attila*, a Derby két legkomolyabb jelöltje, mint a *Sportélet* jelenti, a Freudenauba érkezett s mind a kettő ott végzi egyelőre előkészületeit a nagy versenyekre. Ugy *Attila*, mint *Pilatus* a pesti májusi meetingen futnak először, előbbi az alagi, *Pilatus* a Királydi-ban.

□ **Ecsői lövészversenyek.** Nem nagy érdekl. és közt folyt le a mai lövészverseny a Freudenauban, mivel hogy a programmon csupa kis szám szerepelt, s a Zsupán-versenyen kívül egyetlen futás sem ígért valami különös érdekességet. A kis programmszámok azonban elég érdekfeszítően végződtek; volt két nagy meglepetés: *Ida* és különösen *Modor* váratlan győzelme, s volt két háromméves verseny, melynek sport tekintetében elég nagy fontossága van. Ezek: a *Lusthaus* verseny, melyben *Ritka II.* jobbnak bizonyult *Sternbusknál* és a *Zsupán verseny*, melyben érdekfeszítő küzdelem után holtversenyt futott *Semper idem* és *Max*. A két lö közl. kétségkívül *Max* a jobbik s a holtversenyt inkább csak *Adams* ügyessége okozta, *Semper idem* futása mind a mellett igen értékes s nagyon jó színben tünteti fel báró *Königswarter* három éves crackjeit, melyek közül tavaly *Semper idem* volt a legrosszabb. Érdekes, hogy most már valamennyi Szemere-féle Derby-crackek megverték: *Topomene* után ma *Sternbusk* és *Solri* volt kénytelen második, illetőleg harmadik helyvel megelégedni.

A részletes eredményt itt adjuk:

I. **Lusthaus-verseny.** Díj 3000 korona, távolság 2000 méter. Lederer S. *Ritka II.-je* (Bulford) első, Szemere Miklós *Sternbuskia* (Cleminson) második, Péchy Andor *Garciaja* (Poole) harmadik. Azután Felleg. Birói itélet: Könnyen egy hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Totalizátor 10: 55. Helyrefogadások 50: 75 I., 50: 62 II.

II. **Eladó-verseny.** Díj 2000 korona, távolság 1000 méter. Guitmann M. *Idája* (Sand's) első, Wiener-Welten *Kourdie* (Cleminson) második, Szemere M. *Mégis-e* (Imre) harmadik. Azután *Harriet*, Vilmos, Orkan, Ronacher, Mendi, Mirkó, Siker II. Birói itélet: Könnyen egy hosszal nyerve, rövid fejhosszal harmadik. Totalizátor 10: 91. Helyrefogadások 50: 152 I., 50: 235 II., 50: 147 III.

III. **Handikap.** Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. 3 éveseknek. Oborai *Modorja* (Gilehrst) első, gr. Wenckheim *Partogója* (Adams) második, gr. Fesztetich *Hirondelleja* (Park) harmadik. Azután: *Hardy*, *Suada*, *Gezanek*, *Előre*, *Savoyard*, *Tiamo*, *Aladin*, *Lady May*, *Alengon*, *Cabbage* Rose, *Mármaros*, *Könynyen* három hosszal nyerve, 8t hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 251. Helyre: I. 50: 335, II. 50: 104, III. 50: 192.

IV. **Schwochat díj.** Díj 5000 korona. Távolság 2000 méter. Báró *Harkányi J. Ináldere* (Wilton) első, gróf *Forgách L. Szeszélye* (Park) második, báró *Königswarter H. Pavolinja* (Adams) harmadik, azután *Iro*, *Gagerl*, *Alomás*, *Dalfly*, *Beauharnais*, *Loindelle*, *Menyecske*, *Higestime*, *Hängdian*. Itélet: feltartva 6 hosszal nyerve, 2 hosszal 3-ik. Totalizátor: 10: 60. Helyrefogadások: I. 50: 116, II. 50: 189, III. 50: 82.

V. **Zsupánverseny.** Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Báró *Königswarter Semperidem*-je (Adams) és *Uchritiz Sz. Maxja* (Poole) holtversenyben első, Szemere M. *Szobrija* (Cleminson) harmadik, azután *Higany*, *Hamlet* *Sharman*. Birói itélet: Erős küzdelem után holtverseny, 3 hosszal 3-ik. Totalizátor: 10: 12 (Semperidem) 10: 19 (Max), Helyrefogadások: I. 50: 73, II. 50: 79.

VI. **Eladók gátversenye.** Díj 1800 korona. Távolság 2400 méter. *Mautner Partanerje* (Wheeler) első, *Schönborn Grimaldija* (Hesp) második, *Auersperg Pacsirtája* (Williamson) harmadik, azután *Tudor*, *Zsuzsi*. Itélet: biztosan másfél hosszal nyerve, fél hosszal 3-ik. Totalizátor: 10: 32. Helyrefogadások: I. 50: 95, II. 50: 506.

VII. Eladó akadályverseny. Díj 1800 korona. Távolság 3200 méter. Aversperg Triokyo (Williamson) első, Reina-Wolbeck Capja (Morton) második. Itélet: feltartva 4 hoszzsal nyerve. Totalizátor: 10:13.

Nyiltér.

Kaphatók Haldek magnagykereskedésében, Budapest, Károly-körút 9., ugymint vidéken a jobb magelarusító üzletekben.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Szóbeli tárgyalás a táblán. Az új rend óta ma volt az első nyilvános szóbeli tárgyalás a királyi ítélőtáblán. E nevezetes eseményre nagy közönség gyűlt össze s teljesen megtöltötte a tábla dísztermét. Féltenegy óraker bevonult a terembe az ítélőtábla, Sárkány József táblai alelnökökkel az élén. A tanács tagjai voltak: Szabó János, Burg Lajos, Tolnai Antal és az eladó: Desseuffy Marcell. Az ügyészség képviselőiben dr. Székely Ferenc királyi koronaügyész jelent meg, védő dr. Friedmann Bernát, jegyző dr. Zelenka Lajos volt.

Sárkány József ünnepiesen nyitotta meg a tárgyalást. A reform legsarkalatosabb intézményének, a szóbeliségnek első gyakorlati érvényesítése alkalmából üdvözölte a bíróságot, a vádat és védelmet, végül a sajtót és a hallgatóságot, mint a nyilvánosság jogos képviselőit. Majd a reform nagy hatását fejtegette, kifejtette, hogy a bíróság ezáltal nem a holt betűből, hanem a közvetlenségéből következtethet az igazságra. Végül halát adott Istennek, hogy ötvenkét éves jogász és harminckét éves bírói működése betetőzéséül megérthette ezt a napot, amelyen régi ideálját megvalósítva látja. (Éljenzés.)

Dr. Székely Ferenc koronaügyész az ügyészség, dr. Friedmann Bernát pedig az ügyvédi kar nevében tisztelettel fejezte ki az új törvény és tábla előtt. Majd Desseuffy Marcell eladó ismertette az első bűnpont.

Moskovitz Mór fuvaros kocsijáról az idén januárban leloptak egy csomag baromfit. A kocsi később meglátta Szemmel Miksánál a loptott csomagot s elfogatta a rendőrséggel. A budapesti büntetőtörvényszék Szemmel, néhány terhelt tanu kihallgatása után hat hónapi börtönrre ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott fölmértésért főbebezzet, a védő megnyugodott. Dr. Székely Ferenc rövi-n megokolta az ügyészség főbebezzését s szigorúbot ítéletet kért. Dr. Friedmann Bernát védő azonban, aki a vádlott első védőjének nézetében nem osztozott, ma fölmértést kért. A királyi ítélőtábla hosszabb tanácskozás után helybenhagyta az első bíróság ítéletét.

§§ Törvényszék — ítélőtábla. Sítér külségben évekkel ezelőtt meggyilkolták Kerekes Andrást. A gyanu Dúdrás nevű sítéri emberre irányult, kit a nagyváradi törvényszék életfogytiglani fegyházra ítél. A nagyváradi kir. tábla ma, mint levelezőnk táviratozza, Dúdrást fölmentette.

§§ A második szereplés. A budapesti büntetőtörvényszék csak két nappal ezelőtt ítélte el azt a tolvaj társaságot, amely ma újból megjelent az igazságszolgáltatás csarnokában, hogy azért a rablásért feleljenek, melylyel az ügyészség vádolja őket. Hanak Kálmán az immár jól ismert buda vezérén kívül Hartl Rezső, Molnár Elemér, Urbányi Lajos és Fuchner Sándor voltak ma felelősségre azért, mert egy jámbor tótúnak Brezina Mártonnak tavaly husvétkor elvették a megtakargatott filléreire beszerzett ezüst óráját. A megtagartott tárgyaláson valamennyi avvel védekezett, hogy részeg volt.

— Miért nem mondta ezt a vizsgálóbíró előtt?

— Kérdezte Hanaktól az elnök.

— Mert nem tudtam, hogy ezzel kell indokolnom a dolgot.

— Hát ki mondta magának, hogy így indokoljon?

— Nem mondta senki, csak arra figyelmeztettek, hogy ha részeg voltam, akkor azt mondjam meg. Lenk táblai bíró elnök délután megnyitotta a tárgyalást s felhívta az ügyészt az esküdtekhez intézendő kérdések előterjesztésére. Dr. Sélly ügyész mindössze egy kérdést intézett az esküdtek elé, azt, hogy bűnös-e az öt vádlott a rablásban? A védők ellenben minden egyes vádlottára nézve 4 fő-4 melék- és 1 kisegítő kérdést, összesen tehát 45 kérdést terjesztettek elő. Az esküdtbíróság ezután visszavonult az előterjesztett kérdések szövegezésére. Közel negyedféltóra tanácskozás után hirdette ki az esküdtbíróság a kérdések végleges megállapított s 25 pontba foglalt szövegét. Ezután a perbeszédekre került a sor. Dr. Sélly Barna kir. ügyész fenntartotta mind az öt vádlottal szemben a rablás vádját. Utána a védők mondták el védőbeszédeiket. Ezután az elnök a tárgyalás folytatását holnap délelőtre halasztotta el.

§§ A leszámítoló bank sikkasztója. Zenovics Béla könyvelő bűnügyét, aki halvtanezer forinttal károsította meg a magyar leszámítoló és pénzváltó bank Kossuth-utcai fiókintézetét, ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék Eördög bíró elnöklésével. A tárgyaláson a vádat dr. Polgár Viktor ügyész képviselte, a vádlottat dr. Toth Kálmán ügyvéd védte. A károsult bank képviselőiben dr. Györffy Gyula ügyvéd jelent meg. A törvényszék Zenovics Bétát kétrendbeli sikkasztás bűntettéért és tizenkilenc rendbeli magánokirathamisítás bűntettéért négy évi fegyházra ítélte. A vizsgálói fogságból a bíróság hat hónapot kitöltöttnek vett. Elítélte továbbá a vádlottat öt évi hivatalvesztésre és kilencezer husz korona pénzbüntetésre.

TÁVIRATOK.

Páris, április 19. A Havas-ügynökség jelenti Las-Palmasból (Kanári-szigetek): A Rosalióból jövet ideérkezett Pailan német postahajó két bubopestises beteget hozott, akik közül az egyik a kikötőben meghalt és a másik haldoklik, ennek következtében a hajót vesztőzár alá helyezték.

Bukarest, április 19. Jonesco pénzügyminiszter szabadsággal Szinaljába és Bécsbe utazott. A pénzügyminisztérium vezetésével ideiglenesen Lahavary külügyminisztériumot bízta meg. A hivatalos lap közli azt a törvényt, melylyel Genanius volt romániai primásnak és metropolitának nemzeti ajándékot adományoznak.

London, április 19. Egy amerikai nagy tőkepénzes megbízottai utban vannak London, Páris és Berlin felé, hogy concessiót eszközöljenek ki egy Pétervártól Odesszáig vivő vasútra. A vasút építésére négyszázmillió frank van előirányozva.

Peking, április 19. Itt rendeletet tettek közzé, amely az alkirályokat és kormányzókat a középalkotta fegyveres önvédelmi csapatokra figyelemzteti. A rendelet utasítja az alkirályokat és kormányzókat, hogy proklamációt bocsássanak ki, amelyben felszólítják ezeket a csapatokat, hogy a bennszülött keresztényekkel szemben minden ellenségeskedéstől tartózkodjanak, ha pedig ezek a bandák mégis elkövetnek efféle ellenséges cselekedeteket, szigorúan büntessék meg őket.

Magyarország ellen.

Brünn, április 19. A morva tartománygyűlés mai ülésén Kukla interpelláció formájában azt kívánja, hogy a sertésvésznek a mult télen Magyarországból történt behurcolására való tekintettel tilták meg valahára a mezőgazdák érdekében a tenyésztésre való magyar szarvasmarha és sertés behozatalát, továbbá, hogy a Magyarországból behurcolt sertésvészből származott károkat az állampénztárból térítsék meg a gazdáknak.

A lopással vádolt Tausanovics.

Belgrád, április 19. Tausanovics volt radikális minisztert tegnap a belgrádi törvényszék, mint első fokú bíróság, lopás és hamisítás miatt vád alá helyezte.

A lex Heintze Münchenben.

München, április 19. A képviselőház ma megkezdte a kultusbudget tárgyalását. Casselmann (liberális) a lex Heintzeről beszélt és felhívja a kormányt, hogy még egyszer vegye fontolóra erre vonatkozó állásfoglalását és szavazzon a lex Heintze elvetése mellett. Baró Crailsheim miniszterelnök azt válaszolja, hogy a bajor kormány csak akkor foglaltat végleges állást, ha a javaslat a birodalmi gyűlésen harmadik olvasásban letárgyalatik. A 184. §-t a kormány szükségesnek tartja annál inkább, mert az abban foglalt intézkedések szükségét már 1892-ben érezték és általánosan elismerték. A mostani tiltakozó mozgalom ezért érthetetlen; hogy komoly művészkörök csatlakoztak a mozgalomhoz, ez abból magyarázható, hogy a szakasz horderejét tévesen fogják fel. A tiltakozó mozgalom nem velett fel új szempontokat, melyek a bajor kormányt arra indíthatnák, hogy a 184. §-sal szemben elfogalt álláspontját megváltoztassa.

Az ülés további folyamán Daller (centrum) sürgetően kérte a kormányt, hogy maradjon meg a lex Heintze mellett.

Deinhard (liberális) összefoglalja mindazokat az okokat, melyek a lex Heintze ellen szólnak, továbbá felemlíti az ismeretes bajor zászlóröndeletet is.

Baró Crailsheim miniszterelnök azt válaszolja, hogy a zászlóröndelet régi időkől származik és soba sem kifogásolták. Hogy 1899-ben újra emlékeztetbe hozták, az a legeskezelebb összefüggésben sinos a császár születésnapjával, hanem egy bajor városban 1899-ben történt eseményből folyólag történt. A bajor kormány mindig nagy tisztelőben tartotta a nemzeti lobogót és ezt a jövőben is meg fogja tenni. Mindig helyt állt Németország hatalmáért és nagyságáért. Hogy kimutassa, hogy a kormánynak semmi köze

sines a sajtónak partikularisztikus kirohanásaihoz, a legfelsőbb jóváhagyást kérte arra, hogy a császár nevenapján az állami épületeket fölfogdobozzák. Legközelebb új zászlóröndelet fog megjelenni.

Törökország és az Egyesült Államok.

New York, április 19. Strauss, az amerikai Egyesült-Államok konstantinápolyi követe, aki most itt van, a Törökországgal támadt viszálra vonatkozólag úgy nyilatkozott egy újságíró előtt, hogy a helyzetet nagyon komolynak tartja, ha a szultán nem teljesíti gyorsan az amerikai kormánynak tett ígéreket. Az amerikai kormány követeléseit Tevfik pasa török külügyminiszter és a török minisztériának alaposan fontolóra vette és jelentést tett a szultánnak, amelyben bizonyos összeg fizetését ajánlja.

Frankfurt, április 19. A Frankfurter Zeitungnak jelentik New Yorkból, hogy az az ultimátum, melyet az Egyesült-Államok Törökországhoz intézni szándékoznak, már elküldésre készen van. Egyelőre azonban csak a diplomáciai viszonyt fogják megszakítani, de hadihajókat nem küldenek ki. Egy lap jelentése szerint a konfliktus híre nem egyéb választási manővernél.

Konzisztórium.

Róma, április 19. A ma délelőtti tartott titkos konzisztóriumban a pápa allokuciót tartott a boldoggá avatott Delasatie és Rita de Cascia legközelebb leendő kanonizációjáról és azután több püspökök prekonizált, köztük Csáky Károly gróft, az új váci püspököt. Azután nyilvános konzisztórium volt, amelyen a diplomáciai testület, a főnemesség és a prelátusok is megjelentek. A pápa azután kiosztotta áldását a trónterembe vonult, ahol az új püspököket fogadta. Ő szentsége a legjobb egészségnak örvend.

Oroszország terjeszkedése.

Jokohama, április 19. Szjüuból jelentik, hogy az orosz követ és a koreai kormány között még most is feszült a viszony Oroszországnak a mazampoi terület bérbeadására vonatkozó követelése miatt. Azt hiszik, hogy Oroszország most nagyobb területeket követel.

A kongói kegyetlenkedések.

Brüsszel, április 19. A képviselőház ülésén Lorand (haladó szabadelvű) a lapokban megjelent kongói kegyetlenkedések tárgyában interpellált. Felolvasott egy iratot, mely szerint egy belga tiszt katonái által 1903-mal több négernek levágta a kezét. Ez az irat, mely az egyik társaság főügynökétől származik, azt mondja továbbá, hogy az egyenlítői kerület egy óriási, emberi csontokkal fedett mező. A szónok felsorol más kegyetlenségeket és azt kívánja, hogy az előbb kiküldött vizsgáló-bizottság által kiderített tényeket hozzák nyilvánosságra. Lorand a belga kormányt energikus fellépésre hívja fel.

De Favereau külügyminiszter kijelenti, hogy a Kongó-állam Belgiumra nézve idegen állam, amelynek ügyeibe nem avatkozhatik. A Kongó-államban történő dolgokért Belgiumot nem lehet felelőssé tenni. A Kongó-állam által Belgium hozzájárulásával felvett kölcsön csak azt a jogot adja Belgiumnak, hogy kereskedelmi és pénzügyi felvilágosításokat kívánjon. Mielépeket fogunk tenni — ugymond a miniszter — a Kongó-államnál, hogy a hírüldottakhoz hasonló esetek ne ismétlődjenek és a tetteseket megbüntessék. A Kongó-állam különben már szigorú intézkedéseket tett. Megtiltja ügynökeinek, hogy kereskedelmi társaságokban részt vegyenek; megtiltja továbbá, hogy jogos önérdelmek esetét kivéve fegyvereiket használják. A legutóbb emelt vádak tekintetében a Kongó-állam megindította a bírói eljárást, bár némely eset még nem nyert hivatalos megerősítést.

A fegyveres béke.

Stockholm, április 19. A birodalmi gyűlés a két ház közös szavazásában három millió koronát szavazott meg töltényekre és kézilőfegyverekre, 18 millió koronát új tábóri ágyukra és 320,000 koronát önkéntes lövész-egyséletek céljaira, továbbá hozzájárult ahhoz, hogy 1901-ben haditengerészeti építkezésekre 1,725,000 korona többkiadást fordítsanak.

Közzgazdasági táviratok.

New York, április 19. (Terményszáze.) (Zorlat) Gyapot: New Yorkban helyben 9/8 (9/8) Májusra 9.46. (9.47). júliusra 9.43. (9.43). New-Orleansban helyben 9.1/4. (9.1/4). — Petróleum Stand white New Yorkban 9.25. (9.25). Stand white Philadelphiában 9.20. (9.20). Refined in Cases 10.45. (10.45). Credit Balances at Oil City 1.52. (1.52). — Zeir: Western steam 7.65. (7.67). Rohe és Brothers 8.—. (8.—). — Tengeri irányzata gyenge. Aprilára —. (—). Májusra 44.1/8. (44.1/8). Júliusra 44.1/4. (45.1/8). — Buza irányzata állandó. Piros ősi helyben 79.1/4. (80.—). Szentambure 73.1/2. (73.1/4). Aprilára —.

(—). Májusra 73.— (73. 3/4). Juliusra 73.— (73. 1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3. 3/4 (3. 3/4). — Kávész: fair Rio 7. sz. 8. 1/2 (8. 1/4). Májusra 6.90. (6.95). Juliusra 6.90. (7.—). — Liszt: Spring Wheat clears 2.70. (2.75). — Cukor: 4.— (4.—). — Őn: 30.92. (31.12). — Réz: 17.25. (17.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, április 19. (Terményszösz.) (Zárlat.)
Buza irányzata állandó. Áprilisra 65. 1/4. (—). — Májusra 65. 1/4. (66.—). — Tengeri irányzata gyenge. Májusra 38. 1/2. (39. 1/2). — Zsír: Áprilisra 7.22. (7.25). Májusra 7.22 (7.25). — Szalonna short clear 7.50. (7.40). — Sertés: Február —. — (—). Áprilisra 13.— (12.92). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Soproni előfzető. Még nem hirdették ki a pályázatokat. Ebben az ügyben különben forduljon Budapest székesfőváros tanügyi osztályához, (Budapest, IV. Központi városához), ott szívesen megadnak minden szükséges felvilágosítást. Az osztályt Faller Ferenc tanácsnok vezeti, címe: nagyságos.

M. L. Nyiregyháza. A husvét őrünnepek Budapestet tölti. Lakása: VIII. Szentkirályi-utca 35.

B. T. C. Budapesti Torna-Club. V. Markó-utca 20. Ha egy levelezőlapon alapszabályokat kér, megkapja. Abban megtalálja a főtvelet föltételeit.

Miké előfzető. Sokaknak kellemes a katonaságra való visszaemlékezés, sokaknak nem. Ez attól függ, milyen soruk volt katonáknál.

Magyar. Mind a két leányiskolában megkaphatja a tandíjmentességet, ha az iránt a közoktatásiügyi miniszterhez folyamodik, természetesen jó bizonyítványok alapján.

Tk. M. sziget. 1. Még nem osztották ki. 2. Hogy mikor, azt nem lehet előre tudni. 3. Mi is közölni szoktuk.

Diák. A közoktatásiügyi minisztertől kell engedélyt kérnie, hogy folytathassa a tanulmányait s magánúton egyszerre két osztályból vizsgálhassék. Igazolni kell, mit csinált időközben, hogy iskolába nem járt. A vizsgát csak ott javíthatja, ahol megbukott.

K. M. Szolnok. A kérvényt a pénzügyminiszterhez kell intézni. Csak az ő engedélyével cserélheti be a forgalomból már kivett régi váltókat.

B. H. Wel. Pisanica. Vegye föl a visszautalt összeget s az esetről — ha azt hiszi, hogy igaz van — tegyen jelentést a kerületi posta- és táviratigazgatóságnál.

Sz. S. Karancs. 1. Nagyon jól van a kérvény megfogalmazva. 2. Valamennyi okmányt, mely a kérvényhez felerősölve van, mellékelni kell. Új keresztlevelet nem kell váltania. 3. Pénzben kell beküldeni, nem bélyegekben, átadhatja személyesen vagy beüldözteti utalványon. 4. 1 koronás bélyeg kell a kérvényre.

M. L. Nagy-Topolovec. Állások közvetítésére nem vállalkozunk. De ajánljuk önnek hirdetési rovatunkat. Ott az ajánlatot megteheti s minden valószínűség szerint eredménnyel. A kishirdetéseket közt egy szónak egyszeri közlésért csak 2 krt számít a kiadóhivatal.

Kiváncsi. 1. A képeslevelezőlapok ebben a tekintetben egy nagy bilincset törtek kettő. Semmi kifogás se lehet az ellen, hogy egy fiatal ember leányismerőseinek képeslevelezőlapot küldjön egy-két sor irással. Ez az első eset arra, hogy fiatal ember joggal írhat leány-ismerőseinek. Valamint, hogy — ha jó barátságban vannak és családjaik is ismerősek — ön is bátran küldhet neki képeslevelezőlapot. Senki se fogja megróni érte. 2. Szabad-e kacérnak lenni? Soha.

G. J. Miskolc. Ha nagyon sürgős és fontos az ügy, a miniszter fogadja önt hétköznap is. Fogadónapja különben a hétfő.

F. A. Érettségi bizonyítvánnyal legfeljebb kezeltetési állásokra reflektálhat a rendőrségnél. Az esetleg üresedésben lévő állásokról a főkapitánysági titkári irodában (V., Zrínyi-utca 2. szám) kaphat felvilágosítást.

K. P. Csak a VII. polg. osztály elvégzése után tehet záróvizsgát. Az új rendszer minden valószínűség szerint már az ősszel életbe lép.

Szárnyaskerek. Ha megkaptuk a levelét, akkor bizonyosan válaszoltunk is már rá. Szívesen ismételnék is a választ, ha emlékeznék még a kérdésre. Az elmúlt két hét óta néhány száz levelet kértünk el, ugyan miért éppen önnek tennénk kivételt. Talán rosszul címezte a levelet. A hiányzó lapot a kiadóhivatal fogja megküldeni.

Pátria. A Pheadra rendes repertoár-darabja volt a Nemzeti Színháznak, ahol a címszerepet Jászai Mari játszotta.

H. G. Rendes szokás szerint kontra voltát kel a játékosoknak fizetniük.

Gy. A. A folyamodást a cs. és kir. közös hadügyminisztérium tengerészeti osztályához kell intézni Bécsbe. Irhatja magyarul is, de jobban megértik, ha német nyelven folyamodik.

S. G. Arad. 1. Fürdői Szemle, VI. Aradi-utca 16. Nemzetközi Fürdőlapok, II., Bombatór 2. szám. 2. Nem lett öngyilkos, valahol a külföldön él.

Gyógyyszerész leány. Négy polgári iskolai bizonyítvánnyal nem teheti le a gyógyszerész gyakorlati vizsgát. A hat gimnáziumi osztálybizonyítványt minden körülmények közt megkövetelik, a gyakorlati praxissal együtt. A hiányzó két gimnáziumi osztályvizsgát különben, a vallás és közoktatásiügyi miniszter engedélyével, magántanulás útján is, egy év alatt leteheti.

F. Gy. Jászkesér. Néhány napi türelmet kérünk s akkor elhatározásunkat tudatni fogjuk.

O. K. Mező-Kovácsdó. Címe: F. I. asszony 6 méltóságának. A levelet méltóztatassék a budai várkapitánysághoz címezni, ott tudják megadni tartózkodási helyét.

Fénykép. A sokszorosításra igenis engedélyt kell kérnie a fényképek tulajdonosától, különben a szerzői jogról szóló törvény alapján pörnek teszi ki magát. Ha nem tudja az illető tartózkodási helyét, kutassa ki azt, s ha az sem sikerülne, írja föl a lapokban, hogy tudassa a lakását, mert üzleti ügyben tárgyalni akar vele. Ezzel legalább, ha azután pörre kerülne a dolog, bebiztosítja a jóhiszeműségét.

Kérdőkördő. 1. Méltóztatassék a magyar-horvát tengerhajózási társasághoz fordulni, annak a hatóli közvetítik a személyforgalmat Fiume és Ragusa közt. A társaság irodája Fiumében van. Ha nem is kap szabadjegyet, de mérsékelt áru menetegyet bizonyára. 2. A vasúti block-rendszerrel irtak: Kisfaludy Liphthy Sándor Vasutépítéstan és Boda Márton A blokkművekről című műveikben. Ez utóbbi a Mérnök és Építész Egylet 1889. évi közlönyében jelent meg. Megrendelheti a Pátria-nyomdánál (IX., Üllői-ut 25.)

20.820. sz. előfzető. Cirkvenicán a László-Gyermek-Othon van, más szanatóriumról nincs tudomásunk.

Fiumei előfzető. Az árvaszékhez kell folyamodnia. Mellékelendő: a szülői, vagy gyámi beleegyezés s igazolása annak, hogy vagyonának kezelésére elegendő érettséggel bír. Folyamodására azután tárgyalást tűznek ki, amelyre meghívják az összes érdekelt feleket s ezeknek a nyilatkozatai alapján történik a döntés.

H. A. Lehet, ha kimutatja, hogy a legkisebb törvényszabta összeget sem tudja fizetni, de előbb az ezredparancsnokság beleegyezését szokás kérelmezni, mert az ilyen helyek a lovasítás végett csak korlátozott számban állnak rendelkezésre. Budapesten a 4. hadtest tüzérezred állomásozik.

L. L. Bezdán. 1. A játékkártyák bélyegilletékéről szóló 1881: XXVII. törvények 2. §-a szerint, a befőtő ön gyártott, valamint behozott mindennemű kártya után, mely a külföldre hivatalos ellenőrzés mellett ki nem vitetik, bélyegilleték fizetettik, még pedig 36 vagy ennél kevesebb lappal bírt minden játszmannál 15 krajcár. 36 lappal több lapból álló minden játszmannál 30 krajcár. Fényezett vagy mosható kártyák után kétszeres illeték fizetendő. 2. Sorsjegyeiről néhány nap múlva kap értesítést.

U. D. 1. A gyapju-utcai német színház 1889. december 30-án égett le. 2. A tiszteletdíj megállapítása mindig kölcsönös megegyezés dolga. Arra meghatározott díjtábla nincsen. 3. Az egyezséget levél útján is megkötetheti.

S. E. Eger. Igen tápláló ételek a tojás, rizs, teljes ételek, a főzelékek stb. És járjon minél többet a tiszta levegőn.

Ij D. S. Szászregén. Nem lehetséges, hogy óhaja sikerül, de azért még sem tanácsoljuk, hogy e tekintetben lépéseket tegyen. Annál kevésbé, mert a feltevés teljesen téves s könnyen megbánhatná, hogy tervét megváltoztatta.

Upesti előfzető. A füzőről annyi hozzáértő ember mondta már el, hogy minden esetben ártalmas a fejlődésre, hogy nem érdemes minden érvüket elismételni. Ma már minden gyerek tudja, hogy a füző árt a nemcsiszerveknek, a legtöbb esetben igen komplikált bajokat okoz.

Z. Zs. Eperjes. A vármegye közigazgatási tanácsa után a honvédelmi miniszterhez kell folyamodnia, de ezt ön el nem végzi, ha ügyvéddhez nem fordul, mert sok apró dolog van az eljárás mellett, amibe bele fog faradni.

Sorsjegyek.

Özv. D. K. né. Budapest. 5493—58., 5493—59., 5493—90., 5493—91. számú Bazilika sorsjegyeit egyenként 12 korona nyeregményvel huzták ki.

K. E. Kolozs. 1288—99. számú Tiszaszabályozási sorsjegye 1895. október elsején 240 koronát nyert, 1860—18. számú Magyar vörös kereszt sorsjegye 13 koronát nyert.

H. B. Pusztá-Magyarod. 4847—32. számú Bazilika sorsjegye 12 koronát, 10744—23. számú Osztrák vöröskereszt sorsjegye 28 koronát nyert.

Kaszinóigazgatóság. Jászladány, 115624. előfzető, S. M. Zágráb, R. Kotor, Jupiter, Új előfzető, L. A. Háromja, I. Isp. Postatiszt, Dr. S. O. — Sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Naplár. Péntek, április 20. — Római katolikus: Tivadar hv. — Protestáns: Tivadar. — Görög-ország: (április 7.) Nagypéntek. — Zsidó: Niszán 21. Seb. sel. Pas — A nap két óra 46 percek. — Nyugszik este 6 óra 39 percek. — A hold két éjjel 12 óra 5 percek. — Nyugszik délelőtt 8 óra 15 percek.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor. A székesfőváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a központi városházán.

A székesfőváros köztársasági bizottságának ülése d. u. 4 órakor az új városházán.

Művészeti bonctani előadás délután 4 órakor a Tüzoltó-utca 58. sz. a. az anatomiai intézetben.

A Szent-István-társulat választmányi ülése délután 4 1/2 órakor saját palotájában.

A Magyar Színházban a Veronka című operett főpróbája délelőtt fél 11 órakor.

A zürichi magyar egyesület volt tagjai országos szövetségének közgyűlése este fél 7 órakor a magyar mérnök és építész-egyesület helyiségében. (Ujvilág-utca 2. sz.)

Nemzeti múzeum. Régiségtára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Tavaszi tárlat a városligeti Múcsarnokban, nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépődíj 1 korona.

Iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja zárva.

Országos Képtár az Akadémiában nyitva délelőtt 9—1-ig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Külföldi múzeum a városligetben nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Műzsgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva d. e. 9—1 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 10—12 óráig és este fél 7 órától fél 9 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig.

Akadémiái könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-11 délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Kélti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparszarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szárakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.
Somosy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda. Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kávépárterem.

Petanovits Metropoli szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetést.) Újonnan berendezett fényes étterem.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Dobronyi Géza 1-ső rangú zenekarának hangversenye.

Budapesti Napló
részére

Apró hirdetéseket
és
Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leona, Lipót-körút.
Posch József, Váci-körút 80.
Özv. Véber Vimosná, Váci-körút 15.
Feldmann Mórné, Marokói-utca 1.
Mosch utca, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmáné, Harmadca-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrássy-ut 50. Oktogon.
Deutsch Miksa, Andrássy-u. 38.
Schneller Mór, Dob-utca és Károly-körút sarok.
Sopronyi V., dohány-nagyterés, Kerepesi-ut 1.
Özv. Hallada Anna, Múzeum-körút 10.
Szántó Mór, Keoskmentő-utca és Kálvin-tér sarok.
Deutsch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tudományos apróságok.

Vontatás a Vaskapu-csatornán. — Vasuton szállított város-háza. — Robbanás folyékony levegővel. — Fémolvasztás napfényvel.

A külföldi, de különösen a német lapok sokat írtak a Vaskapu hasznavehetetlenségéről, hogy a szabályozás nem tökéletes, hogy a szedett díjak igen magasak, stb. Mindez az egyéni haszon elérésére való törekvés mellett oda vezethető vissza, hogy a szabályozás után a víz sebessége a csatornában oly nagy (öt méter méter másodpercenként), hogy a megrakott uszályhajónak akadálytalan felvontatása minden segédesszék nélkül lehetetlen volt. De ez nemcsak a Vaskapunál van így, de így van a külföldi csatornáknál és e rovatban volt alkalom ismertetni a dortmund-emi csatorna emelőgépét, a Finow-csatorna villámos vontatását. Mindezeknél tökéletesebbnek mondható ama vontató rendszer, amelyet most a Vaskapu csatornánál léptettek életbe, a drótkötéles vontató rendszert: a *touneur*.

E rendszer abban áll, hogy a vontató hajón elhelyezett és gözgéppel hajtott dobra, a csatorna hosszának megfelelő drótkötél van felfalcolva, a másik vége pedig a drótkötélnek a csatorna felett a mederben van lehorgonyozva; ha most a gözgép a dobort forgatja, ez a kötél fel- vagy legombolyításának mértéke szerint a kötélhajót és az ehhez kötött uszályhajókat felvontatja, vagy pedig leeresztli. A vontató hajó 53-7 méter hosszú és 7-5 méter széles; uszályhajóinak biztosítása végett kettős fenékű és azonkívül még huszonkét vízálló rekeszre van osztva. A drótkötél hat kilométer hosszúságú, 31 1/2 milliméter átmérőjű, súlya 330 métermázsá és 123 drótszállból áll. A kötél maga igen könnyen lekapcsolható és mivel nem fekszik állandóan a mederben, mint más hasonló vontató rendszereknél, a folyó hordaléka nem is temetheti el. A kötélhajó összes súlya 460 tonna, amiből a hajótest maga 168 tonnát tesz. A vontató képessége a *touneur* nagy, két 650 tonnás uszályhajót képes felvontatni, és harmadfél óráig tart a vontatás, ugy hoggy havonta 180.000 tonna terhet lehet felvontatni, ami a legmesszebb menő igényeket kielégíti. A kötélhajó teljes felszereléssel 660.000 koronába került, és olyan uszálynak felvontatása, amelyet a rendes gözhajó is vontat, 73 koronába kerül, ami semmiesetre sem mondható soknak.

Bár már mi is megbarátkoztunk a ház-eltolás eszméjével, mégis csaknem hihetetlennek tűnik fel egy háznak huszonkilenc kilométerre való elszállítása. Ezt vitték véghez Nebraska államban, hol Hemmingford és Alliance városoknak közös város-házuk volt, amely eddig az azelőtt népesebb Hem-

mingfordban fekvött. Ujabb Alliance oly rohamosan fejlődött, hogy szükségesnek mutatkozott a város-házának e helyen való felállítása; de mivel egy új város-háza százötvenezer koronába került volna, elhatározták, hogy a régit viszik át. A házeltoló vállalat azonban nem rendelkezett elegendő eszközzel ily nagy távolságra való eltoláshoz és így a Burlington-missouri vasúttársasággal léptek egyezségre, amelynek vasútja a két várost összeköti és mely társaság a rendes vasúti szerínt volt hajlandó a házat elszállítani. Az egyezség után a tizenegy méter széles, tizenhét méter hosszú és tizenkilencfél méter magas házát négy darab, egyenként harminc tonna teherbíró kocsira tették és egy lokomotíval minden baj nélkül a célhoz vontatták.

A dinamitot és egyéb robbantó szereket van hivatalosan kizsírítani Linde müncheni tanár szabadalma, ő ugyanis a folyékony levegőnek azt a tulajdonságát, hogy háromszázszor több oxigént tartalmaz, mint a közönséges levegő és így az égés benne sokkal intenzívebb: robbantásra használja fel. Egy bádog, vagy kemény papírhüvelybe petroleummal itatott kovaföldet tesznek és erre öntik a folyékony levegőt, amelyet a kovaföld möhön magába szív. Ha most egy ilyen hüvelyt a kifutó robbanó lyukba tesznek s akár robbanó zsinórral, akár elektromos uton meggyújtják, erős explózió áll be.

A fémolvasztásnak egy új módját próbálták ki Amerikában: a napfényvel való olvasztást. Óriási konkávtükröt gyártottak, amelynek átmérője 3-2 méter és fényező felülete 780 négyzetdeciméter; az erősen kisugárzó fény sugarakat gyújtólencsén bocsátják át, és a lencsével koncentrált sugarak olyan hőt adnak, amely elég magas arra, hogy hatása alatt az anyyra nehezen olvadó ozmium, erbium, tantalium és palladium elolvadjon. A gyújtótükröknek tulajdonságát már ezelőtt is ismerték, de eddig ilyen óriási konkávtükrök gyártása rengeteg nehézségeket okozott és nagy költségekkel járt, míg most egy új eljárás alapján Chicagóban ilyen tükröt ezer dollárért készítenek. Ezt a tükröt a fémolvasztáson kívül felhasználhatják világítási célokra, gépeknek napfényvel való hajtására stb. és így egyelőre nem kell aggódniuk azért, hogy a szén pusztulóban van.

Cartos Rezső.

+ A népszerűség átka. Washingtonban mostanában nincs perzsa követ. A washingtoniak valamivel megharagították a nagyurát, aki arra visszavonta a követet. Most arról van szó, hogy a sah békül és újra küld követet. Hanem azért a kibékülés nem vonja maga után azt, hogy Washington és Perzsiá között szilárd alapokhoz jut a békesség. Perzsiának utolsó képviselője Haaji Hasszan Guli Khan Mehemed Ud Vessare volt, aki bucsuzás nélkül távozott állomáshelyétől, mert a nagy népszerűsége, amelynek

örvendett, nem tudta elviselni. Ő valódi perzsiá ruhában járt és hazai szokásaiból sem engedett, aminek az volt a következménye, hogy ha megjelent az utcán, hű szolgálja, Mirza Mahmud kíséretében, mindig egész tömeg csatlakozott hozzája és bámulva nézte a ruháját, a magatartását. A követ ur a legmulatságosabb alakja lett Washingtonnak. Mindenki ösmerte és ha már alkalmatlan lett a nagy tömeg, Mirza Mahmud, a szolgál, kivonta görbe szabályját és azzal hebegte el a tolatkodókat. De ez a játék csak növelte a követ népszerűségét, amelyet mindegyre nehezebben talált. A követ végre a rendőrségnél panaszt emelt, a rendőrség állandó őrséget adott a követés elé, de ez csak elmérgesítette a dolgot, mert most állandóan nagy tömeg csoportosult a követés előtt és a követ egyáltalán nem mert kimenni az utcára. Végre megunt a dolgot, megelégelte a nagy népszerűsége és hazautazott. Ura és parancsolója, a hatalmas sáhrappantul megharagudott, hogy követével így bántak és a követési állást nem töltötte be. Az új követ Mofakham Ed Darden volna, aki talán nem ragaszkodik majd annyira a perzsa szokásokhoz.

+ A hasonmás. I. Vilmos württembergi királynak, aki 1864-ben halt meg, szintén volt hasonmása. Ez az ember Stuttgartban élt, a családásig hasonlított a királyhoz s nagy kedvét találta abban, hogy a királyt ruházatosan, haj- és szakáll-viseletben, sőt járásban is utánozza. Nem tudni, hogy a király parancsára-e vagy pedig csak a maga jószántából, de a rendőrség foglalkozni kezdett ezzel az emberrel. Ez azonban kézzel-lábbal tiltakozott az ellen a vád ellen, hogy szándékosság volna a dologban. Hosszas tárgyalás után a rendőrfőnök végre elvesztette a türelmét és dühösen így fakadt ki:

— Lehet, hogy önnek igaza van, de szokják le legalább arról az utálatos és ostoba járásról!

+ Az ember mesterséges növesztése. Erről a kérdéssel a „Revue des Revues” két tanulmányt közöl. Az egyikben dr. Springer, a párisi orvosi fakultás laboratoriumának az igazgatója mindazokról a kutatásokról és felfedezésekről szól, amelyeket ezen a téren tett. Így szól többek között: Csakugyan van egy eszközünk, amelylyel sikeres befolyást gyakorolhatunk az ember növesztésére. Kis termetű szülőkől származó gyermekeknek a természet okoskodik kezeléssel növelni lehet a fejlődés korszakában. Erre a célra buzából, árpaiból, zabból, rozsából, kukoricából és korpából keveréket készítenek, s ebből két kanálnyit beletűntünk három liter vízbe. A keveréket három óra hosszat főzzük, amíg körülbelül egy liter levét kapunk, azt egy finom szitára öntünk, amely visszatarthatja az oldhatatlan anyagot. Egy sárgás folyadék az eredmény, amelyben elnyomó a korpá-iz. Né-

REGÉNY.

ÚJ FÖLD

Írta: KNUT HAMSON

(63)

Senki sem zavarta őket. A szél zugott csak a fák fölött. Most megint jött valaki, eleresztették egymást, mindketten a földre, a kavicsokra néztek s Ágota oly ügyesen s oly nyugodtan nézte, hogy senki sem vette észre zavarát. Felállt és elindult, csak most kezdett gondolkodni; könnyek peregetek a szeméből s tompán süttogta:

— Istenem, mit tettem?

Most megint elakadt a beszélgetés. Irgens valamit akart mondani, beszélni akart, enyhíteni akarta a csapást: hogy ez jött, mert jönnie kellett. Hogy féktelen szerelem van a szívében, hogy érte meg. Nem tréfa... Komoly arcot vágott, látszott is rajta, hogy komolyan beszél.

Ágota azonban nem hallott semmit, kétségbeesetten ismételte előbbi szavait s önkénytelenül is a város felé irányította lépteit. Mintha sietett volna.

— Edes Ágota, hallgassa meg...

Ágota hevesen közbégagott:

— Hallgasson, kérem, hallgasson.

Irgens elhallgatott.

A park kijáratánál a szél lekapta Ágota fejéről a kalapot, utána kapott, de nem tudta megfogni. A kerítésen keresztül visszarepült a parkba. Irgens utoljára egy fa ágáról vette le.

Egy darabig szótlanul állottak mindketten, aztán Ágota nevetni kezdett, mire pedig leérték a nagy fához, nagyon közlekenyek lettek megint. Irgens átvijította a kalapot, Ágota megköszönte. Nagyon szégyelte magát.

Tovább mentek.

A kavicsos utra érték. Ágota megfordult s a szél irányában hátra felé ment. Hirtelen megállt. Koldevint pillantotta meg. A parton végig ment s Tivoli felé tartott. Sietett, előre hajolt, mintha el akart volna bujni. Tehát nem utazott haza.

Ágota rémülten gondolt arra, hogy ez az ember a parkban volt s mindent látott. Egy percig arra gondolt, hogy most éppen a parkból jön s arra várt, míg ő elhaladna, de elhibázta a dolgot és elszámította magát, amíg a kalapot keresték ezalatt... Hogy meghajol! Ezen a nyílt uton nem tudott elrejtőzni.

Ágota rákiáltott, de a nagy szélben Koldovin nem hallotta a hangot, aztán a kezével intett, de Koldevin úgy tett, mintha nem vette volna észre, nem is köszönt. Ágota egy szót sem szólt Irgensnek, hanem futásnak eredt, lefelé szaladt a dombról, két kézzel fogta a kalapját, úgy szaladt. Odalent az első unál utólérte Koldevint. Hogy futott! A szél térdéig felhajtotta a szoknyáját.

Koldevin megállt s köszönt. Nagyon esetlenül köszönt, valami bánatos öröm volt az arcán s a fejét majd a lábáig hajította. Nagyon rongyos volt.

— Maga, maga leselkedik utánam — mondta lelkendezve. Alig tudott beszélni, lihegett, haragos volt s majdnem goromba a miatt, hogy nem akarta megvárni Koldevint.

Koldevin kinyitotta a száját, de egy szót sem tudott szólni.

— Hallja?

— Hallom... Talán megint beteg volt. Két hét óta nem láttam már. Nem, igazán nem tudom, hogy hogyan?

Agotát meghatotta ez a tehetetlenség. Majdhogy sirva nem fakadt, le volt győzve s így szólt: — Kedves Koldevin! Bocsásson meg. Bocsánatot kért. Koldevin azt sem tudta, hogy miért kérnek tőle bocsánatot. Hebegett:

— Bocsánat? Nem, szó sincs róla... Dahát

miért sir? Bárcsak ne találkoztam volna kegyeddél, akkor legalább...

— Nem, az nem véletlen — mondta Ágota — én nem akartam ezt a találkozást. Mindig önre gondolok, de sohasem találkozom kegyeddél. Sokszor vágyódom...

— Ne beszéljünk róla Ágota kisasszony, ön tudja, hogy mi már leszámoltunk. Minden jót, minden jót kívánok önnek.

Koldevin látszólag megnyugodott. Nagyon közömbös dolgokról beszélt. Hogy ugy-e milyen vihar van? Tudja Isten, mi lesz ma a tengeren járó hajókkal?

Ágota hallgatta s felelt. Koldevin nyugalma meglepte. Lehajította a fejét s így szólt:

— Tehát még nem utazott haza Koldevin? Nem is mondom, hogy jöjjön hozzánk, ugysem használ. Nemrégiben is úgy szeretlünk volna, ha velünk jött volna a kirándulásra, de nem lehetett őt meglátni.

— Igen, én már beszéltem azóta a nagykereskedő ural és megmagyaráztam neki, hogy én azon a vasárnapon máshol voltam elfoglalva. Egy kis társaságban, ebéden... Tehát, jól folytak a dolgai?

— Igen, köszönöm... És önnek?

— Már nagyon régen láttam őnt. Nemde az utóbbi időben ön ki sem ment a házból?

— Nem, most szorgalmas vagyok. Otthon üldögélek. Különben is nem sokára haza megyek.

Most újból nyugtalanodni kezdett. Uram Isten, mi volna, ha ez az ember, aki most itt áll előtte, néhány perccel ezelőtt még a parkban lett volna s láttá volna mindazt, ami ott történt? A lehető legközömbösebb hangon kérdezte:

— Nézze csak, hogy mennyire meghajolnak a fák sudarai, de ugy-e azért jól meg van védve az ember ott a parkban?

— A parkban? Igen? Nem voltam ott... Kérem, most látom, hogy kisérője várja kegyeddét, mennie kell kisasszony. Ugy-e Irgens ur?

(Folytatás következik.)

melyik gyereknek kellemetlen és ital ize, de végül mindegyik hozzá szokik. Egyébként az izot könnyen módosítani lehet valamivel, például enkrözött tejfel. Vérmes gyermekeknek a zabot el is lehet hagyni. Az italt minden nap frissen kell készíteni, a maradékot pedig egyszerűen ki kell önteni, mert könnyen savanyodik és valósággal melegágya a levegőben lévő mikrobáknak.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Magyar építési vállalkozók egyesülete a múlt év folyamán felterjesztést intézett a kereskedelmiügyi miniszterhez, melyben az építési ipar körül tapasztalt sérelmeket sorolta fel. Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter a felterjesztésre 43.365/99. sz. a. kelt leiratában a következőket rendelte el:

1. Minden középítkezés csak nyilvános árleltés útján adható ki. Kivételt képeznek azon munkák, melyeknek értéke 600 koronán alul van és amelyek valamely magasabb műszaki vagy művészi képzettségű igényelnek. 2. A közhatóságok a hazai építő vállalatokat egyenlő anyagi és erkölcsi biztosíték mellett, sőt nem lényeges árkülönbség esetén is előnyben tartoznak részesíteni. 3. Utasította az összes államépítészeti hivatalokat, valamint a máv. igazgatóságot is, hogy az építési általános feltételekben a jövőre nézve ne csak az költségessé ki, hogy az építkezéssel kizárólag magyar munkások alkalmaztassanak, hanem hogy az ügyvezető, megbízottak, munkavezetők és alvállalkozók is magyarok legyenek. 4. Intézkedett az iránt, hogy a munkás-igazgatóvannal bíró munkások a máv. vonalain a IV—XIV. vonalszakaszokon a félszáz kedvezményt akkor is igénybe vehetik, ha nem csoportosan, hanem egyenként utaznak. Azon munkások pedig, akik munkásigazgatóvannal nem bírnak, a félszáz kedvezményt az eddigi harmincas csoport helyett már a tízes csoportban is igénybe vehetik.

A vetések állása. A m. kir. földmívelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján a vetések állása április 15-én a következő volt:

A tiszásos csapadék és talajvíz miatt a mezőgazdasági munkálatok nagyon elmaradtak, nemcsak a nyugati vármegyékben, hanem a felvidéken és az ország keleti részeiben is. Csúszán az Alföldön kedvezőtlenül az időjárás a munkálatoknak.

A hosszantartó kedvezőtlen időjárásban a vetések közül a buza tartotta magát legjobban, bár ebben is meglehetősen károsodás mutatkozik, különösen az Alföld nemely részén, ahol ritkás és a rendes állapottól gyengébb; egyes helyeken egy részét kiszántották.

A Duna bal partján az őszi búzából a korai vetésű elég szép, míg a későn vetett már gyengébb. A Duna jobb partján általában kielégítő és jó a buza, ellenben a Duna-Tisza közén nagyban gyengye, fagytól szenvedett és ritkás, sőt néhol részben ki is szántották. A Tisza jobb partján a korai jobb a későnél, mely többi a márciusi fagyoktól megrikkult; talajvíz és árvíz helyenkint szintén kárt okozott. A Tisza bal partján nagybárra kielégítő, bár az utófél következtében itt is meglehetősen sok a ritka és gyenge vetés. A Tisza-Maros szögén a géppel vetettek meglehetősen szépek, jól megindultak, helyenkint azonban főképp a kézzel vetettek ritkák és gyengék, néhol részben kiszántották. Férgek helyvel-kézzel most is károsítják a vetéseket. A királyhágóntúli vármegyékben nagybárra kielégítően állanak a vetések, szép zöld színűek. Összefoglalva az elmondottakat az egész országban a korai őszi búzákat bokrosodnak és a bekövetkezett enyhébb időre általában javulnak, a későiek még csak kevés fejlődést mutatnak.

Az őszi rozsra és részben a kétszeresre sok a panasz. E vetések elég nagy részben fagytól szenvedtek és itt-ott kipállottak, ritkák és most még általában csak nagyon közepesen állanak.

A repce nagybárra gyenge közepesen telelt; sok helyen s leginkább az Alföldön kiszántották. A megmaradt kevés repce elég jól fejlődik, szárbá haj. Hernyók helyenkint még mindig károsítják.

A tavaszi árpa és zab vetésével elmaradtak a gazdák, leginkább a hegyi és dombvidékeken. A korai vetések különösen az Alföldön meglehetősen jól keltek. A vetés folyamatban van.

A burgonya-ültetés, répa-vetés és szórványosan a kukorica-ültetés is a kedvezőbbre fordult időjárásban erősen folyik. A kerti munkálatok és takarmányvetőmagvak vetése körül is serénykednek a gazdák.

A szőlők és gyümölcsösökben az utófél levezebb kárt okozott, mint a téli ólmos eső és erős fagy, egyedül a korán bimbózó alföldi barack és mandula sinylette meg a hideg időt. A munkálatok ország-szerte folynak a szőlőkben is.

A szálak takarmány hiányát a zöldelni kezdő legelőik immár több helyen csökkentik. A jószágot már kihajtják a legelőkre, bár a fű fejlődés csak néhány nap óta kielégítő.

A mesterséges kaszálók szépen gyarapodnak.

A söstörű villamos vasút. A budapesti közúti vasúptársaság kelenföldi vonalából kiágazólag a söstörűdűz szárnyvonalat építettek, melynek műtanrendőri bejárását a kereskedelmi miniszter ma délelőtre tüzte ki és annak vezetésével dr. Papp Árpád osztálytanácsost bízta meg. A nagy bizottságban részt vettek a meghívott hatóságok képviselői, míg az engedményes közúti vasút-társaság képviselőiben megjelentek: herczelt Jellinek Henrik vezérigazgató, Steller Antal és Kertész István főmérnökük, Irsai J. és Gál Károly felügyelők. Elnök megalkotván a bizottságot, előadta a bejárás célját és miután a közúti vasút bejelentette, hogy a vonal üzemképes és a kellő számú kocsi rendelkezésre állnak, kiindultak a vonal bejárására, majd a kelenföldi vonal mentén épült áramfejlesztő telepet nézték meg. A bizottság a vonalat teljes rendben találta és az elnök kiadta az engedélyt a vonal azonnali megnyitására. A vonatok egyelőre negyedóránként közlekednek és a forgalmat átszálalási bonyolítják le.

A Magyar Jelzőlog Hírelban: 3%-os nyeresémménykönyveinek tervezőit huszonkettődik sorsolása (nyeremény-, díj- és töltesítés) húzása. A hó 25-ikén délután négy órakor fog a bank helyiségeiben megtartani.

A Magyar Királyi Államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a morvaországi helyierdekű vasutnak malacka, detrekő-estőlőkü vonalra szén tennéi állott forgalmi akadályt elhárították és az összes forgalmat 20-ikán ismét megnyitják.

Változások a Déli vasút menetrendjében. Máius 1-én a déli vasút magyar vonalain új menetrend lép életbe, amelyben a következő lényesebb változások fordulnak elő: A Budapest—pácerhőz vonalon az összes gyorsvonatok Szántód helyett ismét Balaton-Földvárán fognak feltétlenül megállni és Szárszóc megállóhely is a forgalomra ismét megnyitották. A Kelenföldről Budapestre közlekedő 292. sz. üzemű vonat (indul Kelenföldről 9 óra 15 perckor délelőtt) elmarad. A Szekesfehérvár—komáromi vonalon a 752. sz. vegyesvonat Szekesfehérvárról 10 perccel korábban, vagyis 9 óra 50 perckor délelőtt fog indulni és 2 óra 37 perckor délután érkezik Komáromba. A Bácsújhely—nagykanizsai vonalon Szombathely és Bácsújhely között mindkét irányban egy új személyvonatot hoznak forgalomba. (Indulás Szombathelyről 6 óra 10 perckor este, érkezik Bácsújhelyre 8 óra 47 perckor este.) (Indulás Bácsújhelyről 6 órakor reggel, érkezik Szombathelyre 8 óra 40 perckor reggel); a Szombathelyről Bácsújhelyre közlekedő új személyvonatot egyrészt Szombathelyen az államvasutaknak Fehring felől jövő 1307. sz. személyvonatával, másrészt Bácsújhelyen a 9 óra 45 perckor este Beesbe beérkező 3/a számú gyorsvonattal közvetlen esztakozásba hozzák. A szóban forgó új vonatok életbe léptetése folytán az eddigi 316. számú vegyesvonat (indul Bácsújhelyről 5 óra 30 perckor reggel, érkezik Sopronba 7 óra 8 perckor reggel) a 313. számú másodrendű személyvonat (indul Sopronból 7 óra 20 perckor este, érkezik Bácsújhelyre 9 óra 4 perckor este), végül a kedden és pénteken közlekedő 340. számú vegyesvonat (indul Sopronból 4 óra 53 perckor reggel, érkezik Szombathelyre 8 óra 40 perckor reggel) elmaradnak. A közszeg-szombathelyi vasúton az 1607. számú vegyesvonat az új bejáratokozás céljára vágott 5 óra 10 perckor délután fog Kőszegről indulni és 5 óra 55 perckor délután érkezik Szombathelyre. A kedden és pénteken közlekedő 1603. számú vegyesvonat is 10 perccel korábban indul (indul Kőszegről 7 óra 55 perckor reggel, érkezik Szombathelyre 8 óra 40 perckor reggel).

Közelebbi adatok az állomásokban kifüggesztett menetrend-hirdetményekben foglaltaknak. Zsebrétű menetrendeket úgy mint eddig, a vasúti penztáraknál árusítanak el.

Ezajzás. A Dunagőzhajós Társaság közli, hogy a Budapest és Újpest között közlekedő helyi hajói április 22-ikétől kezdve a Margitsziget felső állomásán is kikötnek.

Elhárított forgalmi akadályok. A magyar észak-nyugati helyi érdekű vasút Nádás—Szomolány—Nyitra—Jablonec és Nyitra—Jablonec—Szenic, valamint Nyitra—Jablonec—Brezova állomásai között, továbbá a túrje—balaton—szentgyörgyi helyi érdekű vasút Sarmellék—Balaton—Szentgyörgy állomásai között, fennállott forgalmi akadályokat elhárították. Ezeket a vonalrészeken az összforgalmat április 18-án újból megindították. Szenic és Kútú állomások közötti vonalra is a forgalom meg szünetel, de előreláthatólag április 20-án a személy- és podgyasz-forgalom átszálal, illetve áthordással ezen vonalrészén is megkezdődik.

Deligyművelés-autó. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ma tartott aukcióján 8000 láda narancsot és citromot adott el a következő árakkal: Narancs: 180-as 7.50 koronától 9.50 koronáig. 200-as 8.50 koronától 12.— koronáig. 300-as 10.— koronától 14.— koronáig. 360-as 9.— koronától 13.— koronáig. Vépáros narancs: 10.— K-tól 18.— K-ig. Citrom: 300-as 4.50 koronától 8.— koronáig. 360-as 4.50 koronától 7.— koronáig. A legközelebbi aukción, amely április 25-én lesz, 6.000 láda narancsot és citromot kínálnak eladásra.

Országos borvásár. A Medárd-napi országos borvásárt a központi vásárosarnok pincéjében május 27-étől június 9-ig bezárólag tartják meg.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Papp Jenő kereskedő Dala. Wittenstein Henrik kézműár-

kereskedő Munkács, Ráth József kereskedő Lugos, Hoffmann Ádám kereskedő Módos, Schwab N. kereskedő Resica, Rosenthal E. kereskedő Hajdu-Böszörmény.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 37.50 korona pénzben, 38.— korona árban. Bécsben a kontingentál készsára 41.20, pénzben, 41.80 korona árban.

Borjavásár. 1900. évi április hó 19-én. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaságától.) Felhajtás: Belföldi előborju 895 drb, lelt borju — db, bécsi előborju — db. — db. horvát, növendők marha — darab, bárány elő 226 darab, lelt bárány 180 darab. Árjegyzés azonos tételkből: Árjegyzések. Belföldi előborju 52—67— f.-ig, l. r. 68—75 f.-ig, kivételes 84 f. kilónként, lelt borju — f.-ig, l. r. — f.-ig, kivét. — f. kilónként, levonás nélkül. Bécsi lelt borju — f.-ig. Növendők marha 40—48 f.-ig kilónként, l. r. — f.-ig. Bárány elő 14—18 k., lelt bárány 13—17 k., kivételes ar — k.-ig páronként. A vásár élénk volt.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökrök 1032 darab, magyartehén: 392 darab, szerbiai ökrök 307 darab, szerbiai tehén 13 db, boszniai ökrök — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 30 drb, bika 102 darab, összesen 1876 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizalmi való ökrök — darab, fejős tehén 154 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökrök, legjobb minőségű 60.— K-tól 64.— K-ig, kivételesen — K., 100 kilónként 65 sulyban, középminőségű 52.— K-tól 58 K-ig, silányabb minőségű 46 K-tól 50 K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségű 50 K-tól 56.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 42 K-tól 48 K-ig. Tarka hizott ökrök, legjobb minőségű 60 K-tól 68.— kivételesen 70 K-ig, középminőségű 52 K-tól 58 K-ig, silányabb minőségű 46 K-tól 60 K-ig. Szerb és boszniai ökrök legjobb minőségű 50 K-tól 62.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 46.— K-tól 48.— K-ig, bika jobb minőségű 52.— K-tól 64.— K-ig, kivételesen 66.— K-ig, silányabb minőségű 46.— K-tól 50 K-ig. Bivaly 34 K-tól 46 K-ig, kivételesen 49.50 K. Magyar tehén 42.— koronától 56.— koronáig, kivételesen — koronáig. Tarka tehén 44.— koronától 64.— koronáig, kivételesen — koronáig. Gazdasági marhákért: Igás ökrök elsőrendű — K-tól — K-ig, kivételesen — K 100 kilónként, — K-tól — K-ig páronként, közép — K-tól — K-ig, — K-tól — K-ig páronként. Hizalmi való ökrök fehérek 100 kg.-ként — K-tól — K-ig. Fejőstehén keresztezett színes 140 K-tól 220 K-ig dronként, bonyhádi faj 220 K-tól 320 K-ig, kivételesen — K-ig dronként. Igás bivaly — K. páronként. Az ünnepek alatt a marhahús-fogyasztás igen gyenge lévén, a helyi szükséglet csekély volt. Minthogy azonban meglehetősen sok idegen vevő volt a vásáron és miután az időszakhoz képest a felhajtás is rendkívül csekély volt, az árak mégis esendek forgalom mellett 100 kilogrammonként 2 koronával emelkedtek. — A szerb marháért jegyzett aránylag magas árak nem az irányzat szűköségének, hanem a felhajtott állatok általános jó minőségének tulajdoníthatók. — János ökrök nem volt a vásáron, fejős tehénekre a kereslet gyenge volt, az árak darabonként 10—20 koronával hanyatlottak.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1900. évi ápril. 18-én. Készlet: 628 darab. Erkezett 1502 darab. Összesen: 2130 darab. — Eladott: 887 darab. Maradt 1263 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 98—106 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 100—106 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 96—106 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 88—96 koronáig. Malacok 80— koronáig 100 kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi juhvásár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai juhvásáron a felhajtás 1489 drb juh volt. Irányzat gyenge. Árak: kivitel juh 50—53 fillér, nyírt és selejtes juh 40—45 fillér.

Bécsi szarvómarhavásár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak 2957 darab borjut, 1569 darab első sertést, 1945 darab levágott sertést, 211 darab levágott juhot, 1069 darab bárányt. Az üzlet lanyha.

Eladási árak: Levágott borju 80—96 fillér, elsőrendű 98 és 1 K. 16 fillér —, kivételesen — fillér, előborju 0 K. — fillér és 0 K. — fillér, legelsőrendű 1 K. 10 f., 1 K. 16 f., 1 K. 24, fiatal sertés 64—84 fillér, levágott nehéz sertés 92—100 f., husra hizalt sertés 92—100 f. és 0 K., zeirra hizalt sertés — fillér és 0 K., elsőrendű süléd 80 fillér és 92 fillér, gyengébb — fillér és 0 K. — fillér, levágott juh 70—84 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér és — K. kilogrammonként. Bárány 12—24 korona páronként, kivételesen — korona.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, április 19.

A hangulat ma kedvezőbb volt. Elegendő kínálat és jó vételkedv mellett 36.000 métermássa buza került a forgalomba 5 fillérrel magasabb árakon. Rozsban az irányzat változatlan.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 1200 mm. 80 k. 8 K. 47 1/2 f., 300 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 200 mm. 79 1/2 k. 8 K. 37 1/2 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 40 f., 150 mm. 79 k. 8 K. 40 f., 2100 mm. 79 k. 8 K. 47 1/2 f., 300 mm. 79 1/2 k. 8 K. 10 f., 500 mm. 79 k. 8 K. 25 f. keverékes, 100 mm. 79 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 27 1/2 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 20 f., 5000 mm.

77-5 k. 8 K. 37½ f., 100 mm. 77 k. 8 K. 20 f., 1000 mm. 76 k. 8 K. 37½ f.
Pestvidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 05 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 1000 mm. 79-5 k. 8 K. 30 f., 300 mm. 79-5 k. 8 K. 10 f., 1000 mm. 79 k. 8 K. 10 f., 500 mm. 78 k. 8 K. 45 f., 200 mm. 77-5 k. 7 K. 60 f. úszók, 100 mm. 77 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 76-5 k. 7 K. 95 f.

Fehérmegyei: 700 mm. 76 k. 7 K. 75 f., 120 mm. 742 k. 7 K. 75 f., 400 mm. 77-5 k. 7 K. 75 f., 370 mm. 75-2 k. 7 K. 75 f., 1600 mm. 76-7 k. 7 K. 75 f., 1000 mm. 74-5 k. 7 K. 75 f., 550 mm. 74-3 k. 7 K. 82½ f., 150 mm. 73 k. 7 K. 50 f.

Szerémségi: 560 mm. 74 k. 7 K. 85 f. Marosi: 1400 mm. 79 k. 7 K. 27½ f., 400 mm. 78 k. 8 K. 27½ f.

Budai: 200 mm. 76-5 k. 7 K. 75 f. Bánáti: 3500 mm. 75 k. 4 K. 67½ f. Bihari: 600 mm. 76 k. 7 K. 70 f. Mohácsi: 1900 mm. 76-5 k. 7 K. 90 f.

Raktáru: 1600 mm. 76-9 k. 8 K. 05 f., 1100 mm. 74-3 k. 7 K. 62½ f. Szerbiai: 3300 mm. 74 k. 7 K. 25 f.

Állás 8 hónapra.
Rossz: 200 mm. 6 K. 70 f., 200 mm. 6 K. 45 f. Árpa: 850 mm. 5 K. 85 f.
Térszénfűtés mellett.

A készírtu hivatalos jegyzébe a budapesti árú- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza	Kló	10 kilogramm ár		Kilós	10 kilogramm ár	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Iszavidéki	6	75	7,70	7,70	7,80	8,30
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,30
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
Fehérmegyei	6	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
Pestvidéki	6	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
Bánási	6	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
Bácskai	6	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40
"	"	75	7,70	8,10	8,10	8,40

Egyéb gabonafajták		Kló	10 kilogramm ár	
			K-tól	K-ig
Rozs	u. elsőrendű	—	6,50	6,75
"	" másodikrendű	—	6,25	6,45
Árpa	" elsőrendű	—	5,50	6,00
"	" másodikrendű	—	5,25	5,75
Zab	" elsőrendű	—	5,75	6,00
"	" másodikrendű	—	5,50	5,75
Tengeri	u. elsőrendű	—	12,00	13,00
"	" másodikrendű	—	11,50	12,50
Repece	u. elsőrendű	—	5,00	5,50
"	" másodikrendű	—	4,75	5,25

A határidőszület folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra	7,78—7,80—7,77—7,80—7,81
Buza májusra	7,82—7,81—7,79—7,81—7,82
Buza októberre	7,95—7,96—7,98—7,99—7,95
Rozs áprilisra	6,90—6,89—6,91—6,92
Rozs októberre	6,93—6,91—6,92—6,94—6,95
Zab áprilisra (1900)	—
Zab októberre	—
Tengeri 1900. máj.	5,49—5,50—5,48—5,50—5,51
Tengeri júliusra	5,63—5,62—5,61—5,64—5,63
Repece augusztusra	—

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza (1900.) áprilisra	7,82 pénz	7,83 árú
Buza októberre (1900)	8,03	8,04
Buza májusra (1900)	7,85	7,86
Rozs áprilisra (1900)	6,92	6,93
Rozs októberre	6,96	6,97
Zab (1900) áprilisra	5,10	5,12
Zab októberre (1900)	5,42	5,43
Tengeri (1900.) máj-ra	5,50	5,51
Tengeri júliusra	5,63	5,64
Repece augusztusra	12,95	13,00

Délután fél 5 órakor zárul:	
Buza áprilisra (1900.)	7,76—7,77
Buza májusra (1900.)	7,77—7,78
Buza októberre (1900.)	7,98—7,99
Rozs áprilisra (1900.)	6,88—
Rozs októberre (1900.)	6,90—6,91
Zab áprilisra	5,08—5,09
Zab októberre	5,40—5,42
Tengeri májusra 1900.	5,46—5,47
" júliusra	5,59—5,60
Repece augusztusra	12,90—13,00

A budapesti értéktőzsde.

A mai értéktőzsde főbb mozzanata volt az Államvasutak csekély áremelkedése, mely az államvasutak mérlegének publikálásában találta okát, bár a jó felfogás okozta áremelkedés csakhamar veszendőbe ment. A többi vezető érték tartott, de csendes forgalomban megállandósult.

A helyi piacon vas- és bányáértékek hanyatlottak, bankrészvények és közüti azonban ismét emelkedtek.

A déli tőzsdén csekély változás állott be. Államvasutak ismét visszafelé fordítottak.

A helyi piac is csekély változást tart élénk, csupán a közütiában volt ismét emelkedés.

A valutapiac csendes.

Az értéktőzsde: tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 734,50—735.—. Osztrák hitelrészvény 736,60—738.—. Osztrák-magyar államvasút 643,80—646,80. Jelzálogbank 455.——465,50.

Rimamurányi 620.——622.—. Városi villamos vasút 334.——335.—. Közüti vasút 668,50—671.—. korona.

A déli tőzsde: változatlan.

Magyar hitelrészvény 733.——734.—. Osztrák hitelrészvény 736,80—739.—. Osztrák-magyar államvasút 641,60—643,20. Jelzálogbank 464,50—465.—. Leszámlító-bank 493.——494.—. Közüti vasút 669,50—670,50. korona.

Forgalomba került: 4%-os magyar koronajáradék 93,80. 4%-os magyar földterhermentesítési kötvény 93.—. Városi villamosvasút részvény 335.——336.—. korona árfolyammal.

Útőzse. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 735,40. Magyar hitelrészvény 733,70. Leszámlító bank 493,50. Rimamurányi vasút 622.—. Osztrák-magyar államvasút 642.—. Közüti vasút 671.—. Villamos vasút 338.—. korona árfolyammal.

A budapesti terménýtőzsde.

A terménýtőzsdeben a szezon szerinti hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terménýtőzsdei árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar ——. korona, vörös aprószemű ——. korona, vörös erdélyi ——. korona, vörös búsárgi ——. korona, középszemű ——. korona, nagyszemű ——. korona. Disznózsír: budapesti 62.——63.—. korona, vidéki ——. korona. Táblaszalonna: légenszártított vidéki ——. korona, városi 4 darabos 50.——50,50 korona, 3 darabos 54.——55.—. korona, füstölt 58.——59.—. korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 17,25—17,50 korona, 120 darabos ——. korona, 100 darabos 22,50—23.—. korona, 85 darabos 23,50—24.—. korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 15,50—15,75 korona, 100 darabos 21,75—22.—. korona, 85 darabos 27,75—28.—. korona. Szilvaiz: szlovéniai 18,50—19.—. korona, szerbiai 15,50—17.—. korona azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, április 19. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.)

Jegyzetelt: Buza május—júniusra 8,10—8,07—8,10, őszre 8,22—8,16—8,21, rozs őszre 7,27—2,27—7,30, zab tavaszra 5,75, tengeri május—júniusra 5,77—5,76, buza tavaszra 8,09—8,11, rozs tavaszra 7,10—7,15, rozs május—júniusra 7,14—7,16, zab tavaszra 5,43—5,45, május—júniusra 5,43—5,44, tengeri július—augusztusra 5,88—5,90, repece augusztus—szeptemberre 13,10—13,20 koronán.

A bécsi értéktőzsde.

A mai értéktőzsde gyengén indult. A déli tőzsde eleinte változatlan, később barátságos, különösen budapesti vásárlásokra. Zárulati szilárd.

Bécs, április 19. (Magyar értéktőzsde tájékoztatója.) 4%-os aranyjárdék 97,30. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 139,50. Magyar vasúti kölcsön értéktőzsde 99,50. Magyar keleti vasúti Állami kötvény 98,60. Magyar leszámlító és pénzügybank 123,50. Rimamurányi vasút részvénye 311.—. Magyar koronajáradék 93,65. 4%-os Magyar földterhermentesítési kötvény 92,70. Magyar hitelbank részvénye 183,75. Magyar nyaroményi kölcsön sorsjegye 164,50. Kassai-óderbergi vasúti részvény ——. Magyar kereskedelmi bank 273,50.

Bécs, április 19. (Osztrák értéktőzsde tájékoztatója.) 4%-os papírjárdék 99,05. 4%-os osztrák aranyjárdék 98,70. 1860-iki sorsjegye 136,50. Osztrák hitelrészvény 399,75. Angol-osztrák bank 121,50. Bécsi bankgyűlési 132.—. Osztrák-magyar bank 126,50. Déli vasút 24,70. Dunagőzhajózási részvény 69,80. Dohányrészvény 158.—. Császári és királyi arany 11,41. Német bankrészlet 118,40. 4%-os osztrák járadék 60.—. Osztrák koronajáradék 98,75. 1864-iki sorsjegye 201,75. Osztrák hitelintézet részvénye 330,75. Unionbank 149,25. Osztrák Landerbank 114.—. Osztrák-magyar Államvasút 183,50. Elbavölgyi vasút 122,75. Alpesi bányarészvény 274,75. 20 frankos arany 19,27. Londoni váltótár 242,05. Bécsi Tramway 131,25. Az iránvzat szilárd.

Bécs, április 19. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 229,30. Magyar hitelrészvény 138,80. Angol-Osztrák bank 122.—. Union bank 132,50. Landerbank 149,25. bankgyűlési 114,50. osztrák-magyar államvasút részvénye 134.—. északnyugati vasút rész. 24,70. elbavölgyi vasút 123.—. dunagőzhajózási rész. 119.—. alpesi bányarészvény 158.—. májusai járadék 275.—. osztrák koronajáradék 311,50. magyar arany. 99,05. magyar koronajáradék 93,65. német bírdalmi márka készpénz 120.—. ultimári 118,43. törökországi 19,27 rimamurányi vasút ——. déli vasút ——. dohányrészvény ——. Napoleon d'or ——. Lombard ——.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 19. (Tőzsdéi tudósítás.) Az amerikai vaspánc árának változásáról szóló legutóbbi hírlapi jelentések és a kohó-részvények tegnapi bágyadtsága ma a megnititkor újabb nyomást gyakoroltak a tőzsdésre és kedvezőtlenül hatottak a közsén-részvényekre. Az a tőzsdén

cirkáló hír is rontotta a hangulatot, hogy a flottaszaporítás költségeinek fedezése végett a tőzsdéid emelését tervezik. Bankok bágyadtak. Vasutak ol voltak hanyagolva. A járadékpiac jól tartotta magát. Spanvolok emelkedtek. Később a bányáértékek az ügyvédek fedezési követeléseiből javultak. Hitelrészvény Bécsre szilárdabb. Magánleszámlítósi kamatláb 4½%.

Berlin, április 19. (Zárulati) 4½%-os papírjárdék ——. 4%-os osztrák aranyjárdék 99,80. Elbavölgyi vasút ——. Magyar koronajáradék 93,30. Osztrák-magyar államvasút 136,90. Kassai-óderbergi vasút ——. Bécsi váltótár 84,30. Magyar vasúti beruházási kölcsön ——. Alpesi bányarészvény ——. Disconto-Commandit 190,40. Államkassza részvénye 253.—. Gelsenkircheni 226,10. Laurakohó 278,40. 4%-os osztrák járadék 98,25. 4%-os magyar aranyjárdék 97,75. Osztrák hitelrészvény 229,75. Déli vasút 27,75. Károlyi Lajos vasút ——. Orosz bankjegye 218.—. 4%-os orosz kölcsön 90,25. Török dohányrészvény 159.—. Olasz járadék 94,00. Magyar hitelbank ——. Dynamit Trust 102.—. Harpeni 241,90. Az iránvzat szilárdult.

Berlin, április 19. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyzetkilosos magyar aranyjárdék 97,75. Magyar koronajáradék 93,30. Osztrák hitelrészvény 229,75. Osztrák-magyar államvasút 136,75. Déli vasút 27,75. Északnyugati vasút ——. Elbavölgyi vasút ——. Orosz bankjegye készpénz 216.—. Buschtiehradi ——. Orosz bankjegye ——. (Ultimo) Lombard ——.

Hamburg, április 19. (Zárulati) 4½%-os osztrák járadék 98,10. 1860. sorsjegye 137,50. Déli vasút 27,85. 4%-os osztrák aranyjárdék 99,80. Osztrák hitelrészvény 229,75. Osztrák-magyar államvasút 136,50. Olasz járadék 94,60. 4%-os magyar aranyjárdék 97,65. Az iránvzat nyugodt.

Frankfurt, április 19. (Zárulati) 4½%-os papírjárdék 98,30. 4%-os osztrák aranyjárdék 99,85. Magyar koronajárdék 93,20. Osztrák-magyar bank 126,60. Déli vasút 27,80. Elbavölgyi vasút 123.—. Londoni váltótár 240,97. Bécsi bankgyűlési 132,40. Villamos részvény 140.—. 4%-os magyar aranyjárdék ——. 4%-os osztrák járadék 98,20. 4%-os magyar aranyjárdék 97,70. Osztrák hitelrészvény 229,30. Osztrák-magyar államvasút 136,80. Északnyugati vasút 116.—. Bécsi váltótár 84,75. Párisi váltótár 314,00. Unionbank ——. Alpesi bányarészvény ——. Az iránvzat nyugodt.

Frankfurt, április 19. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 229,80. Osztrák-magyar államvasút 136,80. Déli vasút ——. Osztrák aranyjárdék ——. Olasz járadék 94,08. Laurakohó ——. Harpeni 243,40. Disconto ——. Alpesi ——. Bécsi bankgyűlési ——.

Páris, április 19. (Zárulati) Osztrák-magyar államvasút 680.—. 4%-os osztrák aranyjárdék 98,20. Osztrák Landerbank 477.—. 3%-os francia járadék 101,15. Ottománbank 179.—. 3½%-os francia járadék 103,05. Alpesi bányarészvény ——. Déli vasút ——. 4%-os magyar aranyjárdék 98,50. Párisi bankrészvény 127,00. Olasz járadék 94,80. Francia törlesztési járadék 99,60. Osztrák földterhermentesítési részvény ——. Török dohányrészvény 327.—. Az iránvzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelenlése.

Április 19. A sertésüzlet iránvzata változatlan. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű Orosz nehéz (párónként 400 kilogramm felüli súlyban) 102.—106 fillérig. Orosz közép párónként 300—340 kilogramm terjedő súlyban ——. krajcárig. Fintal nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) 110—112 fillérig. Fintal közép (párónként 251—350 kilogramm terjedő súlyban) 109—110 fillérig. Fintal könnyű párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 107—108 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli súlyban) ——. krajcárig. Közép (párónként 240—260 kilogramm súlyban) ——. krajcárig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) ——. krajcárig. III. Romániai: Nehéz (párónként 220 kilogramm felüli súlyban) ——. fillérig. — Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) ——. fillérig. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) ——. fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) ——. fillérig. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) ——. krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm felüli súlyban) 108—109 fillérig. — Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 107—108 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 107—108 fillérig.

Sertésárak a 1900. ápr. hó 17. napján volt készlet 34360 darab, 1900. ápr. hó 18. napján felhalmozott 979 darab, 1900. évi április 18. napján elszállított 132 darab, 1900. április hó 19. napjára maradt készletben 35207 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 19. —

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Török Tibay Eszter budafoki és Jäger Lenke kis-solymosi Állami elemi iskolai tanítókat jelen minőségükben kölcsönösen áthelyezte.

Ügyvédi kamarák. A debreceni ügyvédi kamara dr. Gacsó Kálmán ügyvédet névjegyzékéből kitérítette és irádájá részére gondnokul Kálmán Lajos h.-börzsményi ügyvédet rendelte ki. A debreceni ügyvédi kamara dr. Ádám Sándor ügyvédet Mező-Túr székhelyiül az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

Nemmagyarországiok. Chada János m. á. v. állomás-műhelyező tegla-treneséri lakos, valamint kiskoru gyermekei Mihály, János, Margit, Anna, Mária, Géza, József és Józsa vezetéknévénél Hevesre, Polcz József m. á. v. dijnók budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Teréz és Mária vezetéknévénél Barakonyira, kiskoru Schwartz Bernát komádi illetőségű kassai kereskedelmi iskolai tanuló vezetéknévénél Váradra, Birnstingel Gusztáv lakosok vezetéknévénél Váradra, Epstein Lajos földmészárosi illetőségű ügyvonottani lakosait és kiskoru János és Mária Margit gyermekei vezetéknévénél Elekre, Rovács Pál községi tanító báltászei lakos, valamint kiskoru gyermekei Anna, Rezső és Mária vezetéknévénél Récsőre. Löbl Henrik balaton-füredi illetőségű ügyvonottani lakos vezetéknévénél Lászlóra, kiskoru Mendlovits Menyhért és Ernő budapesti lakosok vezetéknévénél Molnárra, kiskoru Weissmann Béla Nándor német-szent-mihályi illetőségű oundapei lakos vezetéknévénél Váradra, Birnstingel Gusztáv miniszteri irodászat budapesti lakos vezetéknévénél Sajóra, kiskoru Lóci László győrszent-mártoni illetőségű ügyvonottani

lakos vezetéknévénél Erdélyre, kiskoru Kellner Arnold és Kellner Oszkár váci illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknévénél Kallósra, Armuth József Géza hársági illetőségű pogány-szentpéteri kovácsmester vezetéknévénél Arvaira, kiskoru Weiler Vilmos és Lajos nagy-kánizai illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknévénél Radóra, kiskoru Kohn Arthur kaposvári illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévénél Kőrösré, kiskoru Hahn József és Vilmos nagy-kánizai illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknévénél Havasra, Reichenfeld Simon, valamint kiskoru Reichenfeld Géza, Reichenfeld Izidor és Reichenfeld Lajos pázmándfa ui illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknévénél Földesre, Konczér Károly felső-csatári illetőségű Téthén állomászó m. kir. esendő vezetéknévénél Szombathelyre, Kohn Jónás ceglédi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévénél Dobóra, Székely (Straube) Abrahámné m.-vásárhelyi illetőségű ugyanottani lakos kiskoru Brüll Piroksa és Sándor gyermekei

vezetéknévénél Székelyre, Weisz Antal es. és kir. 31. gyalogezredbeli szakaszvezető kassai lakos vezetéknévénél Váradi, Gärtner Adolf miskolci illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévénél Kertészre, Deutsch Dániel budapesti illetőségű újpéti lakos, valamint kiskoru Lajos fügyermek vezetéknévénél Erdőre, Pollák Gábor Géza magyar-pécskai illetőségű ugyanottani mézáros iparos vezetéknévénél Kisre kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel, megengedte.

Pályázatok. Irnok a dévai ügyészségnél 4 hét. Számítási a kaposvári pénzügyigazgatóságnál 14 nap. Díjnak a csákvári járási bíróságnál 14 nap. Aljegyző a beregszászi törvényszéknél 2 hét. Gyakornok a nagy-károlyi pénzügyigazgatóságnál 14 nap. Hivatalszolgá a miskolci törvényszéknél, 6 hét alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, április 19.

A légnyomás maximum kelet felé haladva elborította az egész kontinentet és ehhez képest az idő nyugatról fokozatosan szárazabbra fordul; jelentékenyebb csapadékok már tegnap is csak a dél-keleti Kárpátok környékén esett.

A hőmérsékleti változások jelentéktelenek.

Nálunk az idő változókéony, hűvös és az ország keleti felében — de jelentékenyen csak az erdélyi határmezsgyében — esős volt.

Küldés: Száraz és melegebb idő várható.

BUTOR részletfizetésre!

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyháziak, valamint más hitelképes egyének kedvező fizetési feltételek mellett kapnak szilárd gyártmányú asztalos- és kárpitozott butorokat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz.

Sas-utca sarok, I. em.

Arjegyzelet 25 kr. levéljegy beküldése ellen bementve küldtől vég B. osztály. 6107

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteltel, közszolgát folytán a legmegkedveltebb és fennálló rendelő-intézet a legnagyobbban ajánlható.

Rendelő Intézet Budapest, Andrássy-ut 24.

az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyvesfolyásokat és sebeket, az énfertőzések utóhatásait, az elgyengült férfierek, magánéletek, a bajhárító utókezeléseiket, női nemek fertőzést, barmenyire terjedt és, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtatlanul egyike főkezője és hőrbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

ORVOS, sebész, szemész- és szülész-t. dor. volt csásár. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre leggyorsabb díjazással válaszolnak és gyógyszerkezelésről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerző: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERŰ UTUTATÓ** (már 15-ik kiadásban megjelent) nemzeti botanikus és az élelmiszer-egészségesség című könyv, volt ára 3 ir. 30 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva, lesz elküldve, 1 ir. beküldése mellett barmenve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarvezetés leírása. — II. A nemet érdeke. — III. Az énfertőzések és az élelmiszer-egészségesség. — IV. Hugyvesbetegségek (tripper) és hugyvesbetegségek. — V. A bajhárító (siphilis). — VI. Fehérlety. — VII. Elgyengült férfierek. — VIII. Női magánéletek. IX. A ivarvezetés megbetegedéseinek főkezője és hőrbetegségei és ezek előfordulása és tisztáltnál nyomott elhárítás; és diszalbumbal

Huzás már április hó 25-én.

3%-OS MAGYAR

Jelzálog-sorsjegyek

ÉVENTE 4 HUZÁS.

Jan. 25-én. Apr. 25-én. Jul. 25-én. Okt. 25.

Főnyeremény

200.000, 100.000 korona.

Legkisebb nyeremény 220 korona. — Minden sorsjegyre több nagyobb nyeremény is eshet. Közpénz mellett a napi árfolyam szerint, jelenleg 208 korona.

Részletfizetésre

egy sorsjegy 32 havi 8 koronás részletben, egy sorsjegy 24 havi 10 koronás részletben. Már az első részlet fizetése után a vevő egy, a sorsjegy sorozat és számdát eladó részlettel kap, mely a már április hó 25-én megjelendő huzadon részt vesz.

Az egész beutóidő időtartama alatt a sorsjegyek 3%-os kamattal a részlet tulajdonosait illetik. — Teljes utánvét mellett megrendelést nem eszközölünk.

„MERCUR”

váltóüzleti részv. társ.

Budapest, V., Arany János-u. 31.

Butorok hiteltre

helyben és vidéken a legolcsóbb árakért minden elfogadható fizetési feltétellel. Nagy választék egyszerű és finom butorokból, u. m.:

teljes lakberendezések, menasszonyi kelengyek, valamint egyes butordarabok. — Fővilágosítással szolgál

VARGA IGNÁC hitelfőnök

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 2. butorraktárban.

A legújabb arjegyzelet több mint 300 képpel 25 kr. névelben való beküldése ellenében franko küldjük.

Ujdonság!

MAKAI EMIL:

Tudós

professzor

Hatvani.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal.

Ára 1 korona.

Kapható a

„Budapesti Napló”

kiadóhivatalában,

József-körut 18.

A „Pécsi Napló” a Dunántúl legelterjedtebb napilapja, nagykereskedők, gyárosok és üzletet vagy állást keresők részére valóságos

kulcs,

melylyel több ezer család és üzletember

hajlékába benyithatnak.

Czím: „Pécsi Napló” kiadóhivatala

PECS.

Oh jaji!

megfojt

ez az átkozott

köhögés.

Távirat:

Kérek 8 dobozzal az ön

valóban hatásos Egger-

féle mellpasztillájából.

Bécs, Karlsgasse 14. ajtó 6.

K. von Getz.

EGGERER

Egger-mellpasztillája

gyorsan és biztosan hat

köhögésnél, rekedtségénél, elnyál-

kodásnál. Kapható minden

gyógyszertárban és drogue-

riában. Doboz 50 kr. és 1 frt.

(Próbadozár ára 25 kr.)

Fő- és szétküldés raktár:

Nádor-gyógytár

Budapestben.

VI., Váci-körut 17. szám.

Eljen!

Egger-mellpasztillája

csakhamar meggyógyított,

eljen!

Olaszország Remekei.

Olaszország és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye.

Remek diszalbumban hosszukás negyedréti formában.

A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 K. 20 fil.

Megjelenik havonként kétszer.

Igazgató: **LAURENCIC GYULA.**

A magyar kiadás szerkesztője: **Boross Vilmos.**

A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbumban, mely minden részében kizárólag a legkiválóbb intézetekben készült, művészeti elrendezése és fényes kiállítása, valamint nagy, pompás és tiszta fényképfelvételei által elsőrangú alkotásnak hódít majd az egész művelt világban. — A műbe felvett képek, melyek teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természetű szépségeinek és gazdag műkincseinek, az olasz vidék beutó ismerete s az ottani építészeti, festészeti és szobrászati páratlan műveinek alapos tanulmányozása alapján választattak össze és rendezettek el.

A füzetek két hosszukás nyolcadrés oldalán a szerkesztő teljes tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népének és műkincseinek, lebilincselő szöveg szolgál szeretetreméltó cicerone gyanánt. — E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent selejtes vásári munkákkal és ezek előfordulása és tisztáltnál nyomott elhárítás; és diszalbumbal

monumentális remekművet alkotunk

az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabású művet, melynek értéke minden időben maradandó lesz s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretők és ismerők legzsebésebb körében éppen úgy, mint a művészetet kedvelők, művészek és tudósok között a legmegkedveltebb fogadják és elismerik.

A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán e remekmű egyáltalán nélkülözhetetlen munka a művészetek különböző ágának tanulmányozásánál.

A füzetek 1 korona 20 fillérnyi ára e terjedelmes és nagybecsű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.

Előfizetések elfogadtnak a

„Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körut 18.)

Előfizetési ár:

6 füzetre 7 korona 20 fillér. | 18 füzetre 21 korona 60 fillér.
12 „ 14 „ 40 „ | 30 „ 36 „ — „

A kiadóhivatal, Budapest, V., Méréleg-utca 11. szám.

A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után kéthetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

Minden szó egyezési beiktatása postai betűkkel 2 kr. Címmelet elátozt hírdőveket külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRO HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

felvételnek a
BUDAPESTI NAPLO

részére
a kiadóhivatallalban

József-körút 18.

valamint a következő dohányszalagok:

Breuer nyérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemesek-féle tőzsdé Pesti-tér.

Benda Józsefne, Andrássy-utca 50.

Sopronyi V., donány-nagy-tőzsdé, Kereszt-utca 1.

Deutsch Miksane, Andrássy-utca 38.

Szántó Mor tőzsdéjében, Kecskeméti-utca 14.

Weitzfeld Jakab, Király-utca 1.

Blockner J. hirdetői iroda IV. Sütő-utca 6.

Elek Bernát hirdetői iroda V. Fűrdő-utca 4.

Fischer J. D. hirdetői iroda IV. Zsibárus-utca 7.

Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. Váci-utca 9.

Haasenstein és Vogler hird. iroda V. Dorottya-u. 9.

Leopold Gyula hirdetői iroda VII. Erzsébet-körút 14.

Messe Rudolf hirdetői iroda VII. Károlykört 9.

Schwarz József hirdetői iroda V. Marokkó-u. 4.

Tánczer Gyula hirdetői iroda IV. Szerviztér 8.

Edes öregem!

Epedve várom a pillanatot, midőn karjaimba záradlak, a jellezt időben ott leszek. Az igért ölelést ne vedd meg, hanem helyett kérek hozzá nekem egy példányt a

Kereskedelmi Vegyeszet

című híres könyvből.

Bizonyára fogod tudni, hol szereztél ez meg.

Ahova megyek, mindegyik ott látom ezt a könyvet, és a hol megvan, oda beköszöntök a jellezt.

Csodálatos beszámolókat érkezik a könyvről. A tanácsosok Emmája 3000 forintnál többet szerzett a múlt évben a könyv utatásai nyomán, a szöke Jolánka ezzel szerzte egész hozományát (a jövő héten lesz a lakodalmam), az adószék (akik két év előtt a néni házában laktak és oly szegények voltak), a mióta meghozták, dusslókodnak minden jóban. Én emlékszem a sarki szatmára, az örökös-örökös panaszokod.

Weiszra (a kilenc gyermeké), ez az ember duszardav lett és csupa megelégedés (a gyerekek semolyan rongyosak márt). Most rendez be egy fontos fűszerüzletet, ahol négy segédet fog foglalkoztatni. Muga mondta, hogy 6 is mindenénél a könyvnek köszönhető.

Számtalan kérdésre majd személyesen, ha ugyan lesz rá idő, hisz oly régen nem láttalak. Légy pontos és ne feledd a könyvet.

Isien vedél, ezerszer csókolt Boriskád.

Két csinos

fiatal asszonynyal vagy húggyesekölő óhaj leveleznél, két jó barát szórakozás céljából. Leveleket a kiadóba „Kürcbarát-ság” címen kérlek. 284

Kétféle

szórakozást keres két fiatal ember. Tanácsokat kérnek fiatal asszonnyal, két „jó tanács” címen a kiadóba. 2883

Állandó és jól

jóvalémező foglalkozást találnak megbízható intelligens urak, egy igen előkelő nagy vállalatnál. Bővebbet Budapest, IV. Váci-utca 25. sz. II. em. 1. ajtó alatt, naponta d. e. 9-11 óráig.

Gyorsíró tanító

keresek egy pár száz akó bor eladására. Cím a kiadóhivatallalban. 6032

Borügynököt

keresek egy pár száz akó bor eladására. Cím a kiadóhivatallalban. 6032

Alkalmazást

keres egy végzőkötött vasutas kintő bizonyított ügyekkel, ki minden iróadi munkára alkalmas. Esztől 5-600 korona övaddékal pénzbeszéd, vagy pénztárnoki állást is elfogad. Cím a kiadóhivatallalban. 2851

Keresek

jó forgalmú dohányszalagot, szatcsüzletet vagy kavémérést, egy fiatal övügynöknek megfelelő mellobbi ártételre; csakis bebizonyított életképes üzleti ajánlatok vétetnek figyelembe. Cím a kiadóhivatallalban meg tudható. 2870

Óvadékképes

29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézet hivatalnokaként, mint pénz-tárolás, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000-3000 korona.” 2723

Kitűnő gyermek

ra váróknál.

A nagybecsűtől előkelő övügynökséghez fogynél bátorokodom ezenen felhívni, miszerint a legelőgánsabb és a legkényesebb üzletnek megfelelő gyermekruhák jutányosan eladhatók. Jól Mór ur gyermekruha-szalagjában évekig működtem. Cím a lap kiadóhivatallalban. 2754

Keresek bérletet,

körülbelül 7-800 hold terjedelműt, lehetőleg közel közöshöz vagy állomáshoz, jó fekvésűt. A szántó legalább 8/4 részét tegye a birtoknak, ha mind szántó még jobb. Kellő mennyiségű és jó karban levő gazdasági épületek és dohányszer-művelésmegkövetik. Ügy-néköket díjazok, tulajdonosoknál való érintkezést előnyben részesítek. Cím a kiadóhivatallalban. 2873

Előkelő

magyar állami hivatalnok a legszerényebb feltételek mellett házifüggelék állást keres. Cím a kiadóhivatallalban. 2845

Irodai munkát

keres szerény feltételek mellett iskolázott fiatal ember. Cím a kiadóhivatallalban. 2880

Csinos

hálószoba tutor sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatallalban. 6027

Budai nyaralóban

esztől a Svábhegyen, Zugligetben, vagy a Lipótmező környékén butorított szobát keres fiatal hivatalnok, mérsékelt díjért. Esztől 2-3 szobát több hivatalnok. Szíves ajánlat „Buda környékén” címen a kiadóhivatallalba kerültek. 2848

Házmasternek

ajánlok egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyén. Cím meg tudható a kiadóhivatallalban. 2712

NINCS TÖBBÉ

NELKÜLÖZÉS !!!!!

NAGY VAGYONT, ORIASI

JÓVÉDELMEZET,

naponta 20-30 koronát, do-
evente legkevesebb

5-6000 koronát

szereshet mindenki köny-
nyű otthoni munkával -
társadalmi állásra való te-
kinet nélkül, a ki a

„Kereskedelmi Vegyeszet”
című könyv legújabb, két-
szeresen bővített és ja-
vitott kiadását megrendeli.

Ezer és ezer ember hajhász munkát és mellék-
foglalkozást eredményez-
tlenül, pedig csak a könyv-
vel kellene megrendelni,
mert általa 540 oly foglal-
kozás sajátítható el, me-
lyek bármelyikével, elő-
képzettség és tőke nélkül
fér, nő, gyermek kényel-
mes és jóvédelmező megél-
hetéshozhatmagának. A
könyv első kiadásának
bolti ára 6 kor. volt, ennek
dacára a legújabb, két-
szeresen bővített kiadás,
a míg a csekély készlet
tart.

2 kor. 60 fillér kedvez-
ményes ártét még pe-
dig az összegnek posta-
utalványon előzetes be-
küldése esetén portmen-
tesen küldi meg minden-
kinek a

„KERESKEDELMI VEGYESZET”
könyvkiadó hivatala
BUDAPEST,
Lőrinc-utca 24/6. szám.

Egy elegánsan

berendezett honapos szoba
előszobával, egész külön
bájjattal a Váci-körúton,
közel a Törvénykezési
Palotához, fiatal orvos
vagy ügyvédnek is igen
alkalmas, májusra kiadó.
Cím a kiadóhivatallalban. 2865

Kiadó.

Egy butorított szoba és
konyha a Hermína-utca,
a villamos vasúti meg-
állóhöz közvetlen közelé-
ben, gyönyörű helyen, ju-
tányosan kiadó a nyári
idényre. Cím a kiadóhivatallalban. 2869

„Egy szépen”

butorított 2 alabos utcai
szoba azonnal kiadó. Cím
a kiadóhivatallalban. 2875

Külfönbéjárati

féregmentes, tisztá, csin-
os butorított szoba a
Teréz-körúton azonnal
kiadó az Andrássy-ut
(Oktogon) közelében. Cím
a kiadóhivatallalban. 2866

500

házhely eladó Kispeszt-Sent-
Lőrincen. A vételár egész-
fél- és negyedével, sőt
negyzsöglennél het egy
krajcáros részletekben is
törleszhető. Ezen házhe-
lyek villák, családiházak
és gyárak építésére rend-
kívül alkalmasak. Folyó
ővi május 1-től 5 percen-
ként villamos közlekedés.
Bővebb felvilágosítás szor-
ezhető Schiffer Miksa
okl. mérnökknél, Budapest,
VI. Szobí-utca 5.
Podmanitzky-utca mellett
és a postamesternél Szent-
Lőrincen Diófásor.

Csinos

fiatal intelligens urinő
ajánlok jók üzlethez
pénztár-szónékn, elarusító-
nőkné, szép írással bír,
irodába is alkalmas, eset-
leg biztosítékkal is ren-
delkezik. Cím a kiadó-
hivatallalban. 2857

Kerékpár

(Styria) alig használt és
egy 16-os Lancoster (Pip-
per-gegyver) jutányosan
eladó. Cím a kiadóhivatallalban. 2881

ERENYI-féle

jávitott flakörpor remek
nagy dobozokban 50 kr.
ért kapható köbögös, ne-
hez legrész, hurutos bánta-
lmalak ellán. 8929

Eladó.

Egy igen jó korcsmahe-
lyiség, vasúti megállóhe-
lyen 3 szoba, 2 konyha,
egy igen jó jégáruháig pin-
ce, a ház új faszindelyvel
fedett, jó nagy kert,
ugyanzenen helyiségnél
egy jó fűszerüzlet is be-
rendezhető, a nevezett
korcsma jövedelméből
bármely nagy család is
tisztességesen megélhet,
meg vagyont is szor-
ezhet magának. A közszeg
áll 500 számmal, közvetlen
mellette 3 puszta, a vasu-
ti beszállás 6-700 ha-
vonta, a korcsma restau-
rációnak tekinthető, ezen
nevezett helyiség más
vállalat miatt azonnal
kedvező feltételek mellett
örök áron eladó. Személy-
es megtekintés vagy
írásbeli közlés alulírott-
hoz intézendők. Miskolc
Katalin, Volánék Józsefne
Kocsola, Tolna mgye.
Győr-dombóvári vonalon.

Magy. kir. államvasutak.
Igazgatóság.

Hirdetmény.

Magyar vasúti kőtelek.

A magyar vasúti kőtelek
forgalomban 1900. évi
június hó 1-én II. rész I.
füzet megjelöléssel új di-
szabás lép hatályba, mely
közvetlen díjtételeket tar-
talmaz egyrészt a magy.
kir. államvasutak vala-
mennyi budapesti és a
cs. kir. szab. déli vaspá-
lya-társaság Budapest állomá-
sára, másrészt az azaradi
és csanádi egyesült vasu-
takra, a győri-sopron-eben-
furti vasut az eperjes-
bártfai h. 6. vasut, a cs.
kir. szab. kassa-derbergi va-
sutat, a szamosújvári va-
sutat és torontáli h. 6. va-
sutat, végül a magy. kir.
államvasutak és az általuk
kezelte h. 6. vasutak
állomásai között való for-
galomra.

Ezen díjszabás, mely ál-
tal 1897. évi szeptem-
ber hó 1-től érvényes ha-
sonlóan jelzett díjszabás
két pótlékával együtt hatá-
lyon kívül helyeztetik,
f. évi május hó közepe
után a magy. kir. állam-
vasutak igazgatóságánál
(Csenger-utca 38. szám)
továbbá a részres vasutak-
nál 4 koronáért lesz meg-
szerezhető.

Budapest, 1900. április
hó 16.

A magy. kir. államvasu-
tati igazgatóság, egy-
üttal a részres vasutak
névén is.
(Utánnyomás nem díjazt.)

Szolid árak.

MAUTNER

• **HENRIK**

butorszállítási és be-
raktározási vállalat

BUDAPEST,

VIII. József-körút 21.

Szárazraktárak

Több kitűnő északnémet-
hon

nevelőnő,

kik az angol és francia
nyelvet Angol- és Francia-
országban sajátították el,
kitűnő zongoristák, raj-
zolóknak és festőknek, azo-
nall alkalmazást keresnek
magyar ur családoaknál,
ugyintén két ír. német
nevelőnő nyelv és zene-
ismerettel, ajánlokik elő-
kelő ízr. családokhoz

Szegheőné S. Lujza

irodájá által Budapest, VI.

Dessewffy-utca 22. sz.

Magyar okl. tanítóknak
sürgősen keresek.

A budapesti

Kávémagazin

börmentve küld

Cuba

Mooca

Jáva

Gyöngy

kávét

postán utánvétel

3 kiló frt 4.80.

Belák István

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-u. 4.

!! Magyar

találmány!!

Művészi kivitelű

Aquarell (kezi) festés

fára * fára

Fa-levelező-

lapok,

a legizlésesebb

kivitelben.

Magyar

festés!

Magyar fa!

Magyar munka!

10 drb ára 2 kor.

A pénz előleges be-
küldése után

börmentve.

Megrendelhető a kiadó-
hivatallalban.

Egészen új!

Gyűjtőknek meglepetés!

CSIZ

ezidőszert a legerősebb

Jód-Brom-Forrás-Fürdő.

Ez a fürdő, mely: gyógy-
erőnyel megfogó. Fürdő-
vad május 1-től szeptem-
ber végéig gyógy- és für-
dőzői tekintetben 50% kedvez-
ményben részesülnek. Hivatalos
fürdővezető: Dr. Sassy János.
Kimerítő prospektusoktat szűzdi
kivánsra a fürdőigazgatóság Cisz
per Rima-Szőcs. Az évad alatt
póla és társad. helyben. Cisz
Fülszékkel vasútvonal állomá-
sára.

A pénz

A háborn

Nana.

egyenként 2 kor.

helyett **70 fillérért**

kapható a „BUDAPESTI

NAPLO” kiadóhivatallal-
ban, József-körút 18.

Zálogházi

cédulákat veszek. Eladók

13 latos ezüst evőeszkö-
zöket, grammja 5 kr., gi-
randolokat, gyertyatartó-
kat, hálálakat, tálcákat,
grammja 6 kr., 12 darab
ezüst evőeszköz 6 frt 50
kr., teljes 12 személynre
való teljes evőeszközöket
120
ezüst műtűs tárgyak-
ban, arany férfilánok kö-
lögővel, grammja 85 kr.,
masszív arany gyűrűk 2
frt 40 krtól, tula remon-
toir órák 6 frt. Grünberger
Ármin Béla örökösai Bu-
dapestben, IV., Városház-tér
9., I. em. 23. Harisbázár.
Képes árjegyzéket bér-
mentve és ingyen.
Részletfizetésre is.

Betyárok.

Történetek az alföldi
rablóvilágból gr. Rá-
day korában.

Előbb 2 K. most 80 fillér.

Bródy:

Féher könyv. Új re-
gény és egyéb dolgo-
zatok. 1-ső kirot.

Előbb 2 K. most 1 K.

Darwin:

Az emberszárnyazása
és az ivari jelválas.

Előbb 3 K. most 1 K.

A szabadság

vértanúi.

Regényes korrajz.

Előbb 2 K. most 1 K.

Egy szegény ifjú

története.

Feuillet Octave-tól.

Regény.

Előbb 2 K. most 60 fill.

A világ vége.

Flammarión Camill-
től 43 képpel.

Előbb 2 K. most K. 1.10

Mámoritó

történetek.

(Maupassant.)

Előbb 1.60 most 60 fill.